

ΝΕΟΡΑΙΑ

18

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 50 (101)
14 ΣΕΠΤ. 1940 - Ε'

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικὸς Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, διοικου-
μένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου
προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ
τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις
καὶ ἐκπρασπεῖ ταύτην, ἀναπληρούμενος ὑπὸ
τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου
κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ.

Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται τὴν 1ην ἐκάστου μηνὸς

ΕΤΟΣ Β'. - ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19 (Β' δροφός)
Ἀριθ. Τηλεφ. Λογιστηρίου 32-094
Συντάξεως 34-425

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀριθ. Τεύχ. 50-14 Σεπτεμβρίου 1940
ΤΙΜΗ ΔΡΑΧ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Μελῶν καὶ μὴ
μαθητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἑσωτερικὸν) Δρ. 160 — 200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ > 80 — 100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ > 40 — 50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἀπρ. Ἀγγλίας 1
Ἀμερικῆς Δολ. 6
Αὐστρου Λιρ. 1
Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιω-
τικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινότητας) καὶ
Σχολικὰς Ἐφορίας. ΕΤΗΣΙΑ Δρχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΙΑ»
ἢ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματέα Ε.Ο.Ν

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνετε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφήν τοῦ Γεν. Γραμ-
ματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματάρχου ἑ. ἀ. καὶ τὴν σφραγίδα τῆς Ε.Ο.Ν.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. Συνδρομηταί, τῶν ὁποίων ἔληξεν ἡ λήγει ἡ συν-
δρομή, ὅπως μᾶς ἐμβάζουν τακτικῶς αὐτήν.

Ὅσοι ἐξ αὐτῶν δὲν ἐπιθυμοῦν νὰ τὴν ἀνανεώσουν παρακαλοῦνται νὰ μᾶς
τὸ γνωρίζουν ἐπιστρέφοντες τὸ πρῶτον τεῦχος ποῦ θὰ λάβουν, μετὰ τὴν λήξιν
αὐτῆς, γράφοντες ἐπὶ τῆς ταινίας τὴν λέξιν «ἀπαράδεκτον».

Ἡ μὴ τοιαύτη ἐπιστροφή σημαίνει διὰ τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Περιοδικοῦ τὴν
ἐπιθυμίαν τοῦ συνδρομητοῦ νὰ συνεχισθῇ ἡ ἀποστολὴ τοῦ τεύχους καὶ τὴν ὑπο-
χρέωσιν του ὅπως ἐμβάσῃ τὴν συνδρομὴν του.

Ἐπίσης παρακαλοῦνται ὅσοι ἐκ τῶν κ. κ. Συνδρομητῶν ἀλλάσσουν διεύ-
θυνσιν νὰ μᾶς τὸ γνωρίζουν ἐγκαιρῶς δι' ἐπιστολῆς των, ἐσωκλείοντες εἰς
ταύτην καὶ 3 δραχμὰς εἰς γραμματόσημα διὰ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ πλακιδίου τῆς
διευθύνσεώς των.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1841

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ & ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡΑΧ. 1.205.000.000
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ (τῇ 28 Ἰουνίου 1940) » 10.680.000.000

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Γ. ΚΟΡΙΖΗΣ

Η ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Δέχεται καταθέσεις πάσης φύσεως εἰς δραχμὰς. Ἀγοράζει καὶ πωλεῖ μετοχὰς καὶ ὁμολογίας εἰς τὸ ἐν
Ἀθήναις Χρηματιστήριον διὰ λογαριασμὸν τρίτων. Παρέχει δάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ δημοσίων χρεωγρά-
φων, μετοχῶν καὶ ὁμολογιῶν ἐταιρειῶν. Δέχεται πρὸς φύλαξιν χρηματογράφα παντὸς εἴδους. Εκμι-
σθοὶ χρηματοκιβώτια πρὸς φύλαξιν τίτλων καὶ τιμαλφῶν ἀντικειμένων.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΔΩΡΕΑ: Ἀγορά

ΗΜΕΡΟΜ. 24-10-81

ΑΡΙΘ. 30354

ΕΘΝΑΠΟΣΤΟΛΟΙ

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας θ' ἀρχίσουν πάλιν τὰ μαθήματα
καὶ εἰς ὅλον τὸ ἑλληνικὸν Κράτος νέα ἐκπαιδευτικὰ κτί-
ρια θὰ στεγάσουν τὰ Ἑλληνόπουλα ποῦ θὰ δεχθοῦν τὰ
φῶτα τῆς ἑλληνικῆς, πρωτίτως, παιδείας. Διότι, ἂς μὴν
ἀπατώμεθα: Οὔτε τὰ λαμπρὰ καὶ μεγαλοπρεπῆ κτίρια,
οὔτε ἡ καλῶς ὀργανωμένη ἐκπαίδευσις τῶν μαθητῶν θὰ
προσέφερε τὴν ἐλαχίστην ὑπηρεσίαν — ἀντιθέτως — ἂν
ἡ παιδεία δὲν εἶχε μορφήν καθαρῶς ἐθνικὴν. Ὁ ἐθνισμός
εἶναι τὸ θεμέλιον, ὃ προμαχὼν καὶ ὃ ἀσφαλὴς θωρακι-
σμός τῆς ψυχῆς καὶ τὸ ξέρουν πολὺ καλὰ ὅλοι ἐκεῖνοι
πού, εἴτε εἰς τὸν τόπον μας εἴτε ἄλλου, εἰργάσθησαν ἢ
ἐργάζονται διὰ τὴν ἀνατροπὴν μιᾶς σοφῆς τάξεως πρα-
γμάτων, ποῦ καθιέρωσεν ἡ πεῖρα χιλιετηρίδων. Τὸ ξεύ-
ρουν πολὺ καλὰ καὶ ἐναντίον αὐτῆς ἐστρεψαν τὰς προσπά-
θειάς των εἰς τὸν τόπον μας μέχρι τῆς σωτηρίου 4ης Αὐ-
γούστου. Μίσθαρνα ὄργανα, ἀνθρώποι περιωρισμένης νοη-
τικῆς καταστάσεως, ἄλλοι ἄβουλοι καὶ ἀδιάφοροι, τέ-
λος ἄλλοι χωρὶς συνείδησιν τῶν υποχρεώσεων καὶ κα-
θηκόντων των ἔγιναν οἱ ὑπῆρται μιᾶς ἀναρχομένης πο-
ρείας, ἡ ὁποία οὔτε αὐτὸ τὸ δικαιολογητικὸν τῆς ἰδεολο-
γίας δὲν ἤμπορούσε νὰ προβάλῃ. Ποῦ θὰ ἐφθάρμεν, τὸ
ξεύρομεν ὅλοι καὶ τὸ εἶδομεν. Ἡ 4η Αὐγούστου ἐπρόλαβε
τὴν καταστροφὴν εἰς τὸ τελευταῖον τῆς ὥρας τέταρτον,
τὸ στιβαρὸ χέρι, ποῦ δὲν ἐδίστασεν ἔμπρὸς εἰς τὸ μέγα
πατριωτικὸν καθήκον, ἀνέσυρε τὸν τόπον ἀπὸ αὐτὸ τὸ
βάραθρον. Ὁ Θεὸς τῆς Ἑλλάδος ἐλυτήθη τὸν τόπον αὐ-
τὸν ποῦ ὑπῆρξε τὴν ἀνθρωπότητα ὅσον κανεὶς ἄλλος.
τὸν λαὸν αὐτὸν ποῦ μὲ τὴν γλῶσσάν του ὠμίλησαν ὅλοι
ὅσοι ἠκολούθησαν τὰ βήματα τοῦ Θεοανθρώπου. Καὶ μετὰ
τὴν σωτηρίαν ἤρχισεν ἡ ἀνόρθωσις. Μόνον οἱ κοντόφθαλ-
μοι καὶ οἱ θεληματικῶς τυφλοὶ δὲν βλέπουν τί γίνεται
γύρω των καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ποῖος ὀργασμός ἐργα-
σίας, ἀναπλάσεως καὶ ἀνασυντάξεως, ποῖα προσπάθεια
ἀποτοξινώσεως τοῦ ἐθνικοῦ ὀργανισμοῦ ποῦ ἐδηλητήρια-
σεν ἡ προπαγάνδα, ἡ ὀλεθριωτέρα δολοπλοκία. Εἴτε ὅμως
οἱ ὀλίγοι αὐτοὶ τύποι — ἂν ὑπάρχουν — βλέπουν ἢ δὲν βλέ-
πουν, τὸ γεγονὸς εἶναι ὅτι ἡ Ἑλλάς εὐρίσκεται εἰς τὸν
μεγάλον δρόμον ποῦ φέρει πρὸς τὴν δόξαν καὶ τὴν ἐθνι-
κὴν λαμπρότητα. Τὸ σημερινὸν ἑλληνικὸν Κράτος, βαθύ-
τατα ἐθνικόν, ἔχει τὴν συνολικὴν ἰδέαν διὰ τὸν λαόν του,
διὰ τὸν Ἑλληνισμόν ὅλον, ποῦ πρέπει νὰ ἔχουν διὰ τὴν
ἐθνικὴν τῶν ὀντότητα ὅλα τὰ Κράτη ποῦ εἶναι ἄξια νὰ
ζοῦν καὶ νὰ μεγαλοφυοῦν. Τὸ σημερινὸν ἑλληνικὸν Κρά-
τος ἐνδιαφέρεται διὰ τὸν ἕνα Ἑλληνα ποῦ εὐρίσκεται μα-
χθῶν εἰς τὸ ἄκρον τῆς νῆς, ὅσον ἐνδιαφέρεται καὶ διὰ
τὸν ὅλον ἑλληνικὸν λαόν. Ὁ τοπικισμὸς ἄφ' ἑνός, ἡ ἀδιαφο-
ρία διὰ τὰ πέραν τῆς Ἑλλάδος τμήματα τοῦ Ἑλληνισμοῦ
ἄφ' ἑτέρου, εἰς ὀρισμένους περιόδους τῆς ἑλληνικῆς ἱστο-
ρίας, ἔκαμαν τὸσον κακὸν εἰς τὸν Ἑλληνισμόν, ὅσον δὲν
ἔκαμεν ἕνας καταστρεπτικὸς πόλεμος. Ἐχάσαμεν εἰς δια-
φόρους χώρας πληθυσμούς ποῦ συμποσοῦνται εἰς ἑκατομ-
μύρια καὶ ποῦ θὰ εἶχαν ἀσφαλῶς περισωθῇ ἂν τὸ ἑλλη-
νικὸν Κράτος δὲν κατεγίνετο εἰς μικροκομματισμούς καὶ
ἂν ἐθεώρει τὰ ἔξω καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Χερσονήσου τμή-
ματα τοῦ Ἑλληνισμοῦ μὲ τὸ ἴδιον βλέμμα ποῦ ἐθεώρει
τὰ εἰς τὴν Ἑλλάδα. Τὴν ἐποχὴν ὅμως ἐκείνην ἡ κοινοτικὴ
ἐκλογὴ τῶν Φαρσάλων εἶχε μεγαλύτεραν ἀξίαν ἀπὸ μίαν
συμπαγὴ μάζαν Ἑλλήνων ποῦ ἐχάανετο διότι τὸ ἑλληνικὸν
Κράτος δὲν εἶχε καμμίαν διάθεσιν νὰ προσφέρῃ τὴν προ-
στασίαν του. Τὰ Ἑλληνόπουλα δὲν τὸ ξεύρουν, πρέπει
ὅμως νὰ τὸ μάθουν, ὅτι ὁ ἑλληνικὸς ἀπὸ τὴν Μάνην πλη-
θυσμὸς τῆς Κορινθικῆς ἐχάθη διὰ τὸν Ἑλληνισμόν καὶ τὴν
Ὀρθοδοξίαν, διότι ὅλοι του αἱ προσπάθειαι νὰ τοῦ στα-
λοῦν ἐξ Ἑλλάδος ἱερεῖς, διδάσκαλοι καὶ βιβλία ἀπέθῃ-

σαν εἰς μάτν. Τὸ αὐτὸ ποῖται νὰ ξεύρουν ὅτι συνέθῃ
καὶ μετὰ τὸν Ἑλληνισμόν τὸσον ἄλλων περιοχῶν εἰς τὴν
Δύσιν καὶ εἰς τὸν Βορρᾶν, ὅπου ἦτο διεσπάρμενος πα-
λαιότερα Ἑλληνισμός.

Συνέθῃσαν, ἀλλὰ δὲν πρόκειται νὰ συμβοῦν πλέον
ἀντιθέτως, θὰ καταβληθῇ προσπάθεια νὰ περισωθῇ ὅ,τι
εἶναι ἀκόμη δυνατόν νὰ περισωθῇ ἀπὸ ὅσα θεωροῦνται
τὴν στιγμὴν ταύτην χαμένα. Τὸ σημερινὸν ἑλληνικὸν Κρά-
τος ἔπαυσε νὰ εἶναι ἑλλαδικόν, ἔχει πλήρη συνείδησιν τῆς
ἀποστολῆς του, ἡ ὁποία ὑπερβαίνει κατὰ πολὺ τὰ τετα-
γμένα γεωγραφικὰ ὅρια. Ὁ Ἑλληνισμός εἶναι μία ἰδέα
ποῦ ἐκπηγάζει ἀπὸ ἱστορίαν πέντε σχεδὸν χιλιᾶδων ἐτῶν,
ἰδέα ποῦ δημιουργεῖ υποχρεώσεις, εὐθύνas, καθήκοντα.
Αὐτὸ θὰ διδασθῇ τὸ Ἑλληνόπουλο εἰς τὸ σχολεῖόν του
σήμερον. Θὰ μάθῃ ὅτι ἡ γενετείρᾳ του, ἡ Πελοπόννησος,
ἡ Κρήτη, ἡ Μακεδονία, ἡ Ἡπειρος, εἶναι ὁρατοὶ τόποι,
ἀλλ' ὑπάρχει καὶ ὁρασιότερον ἀκόμη, καὶ ποῦ λάμπει
εἰς αἰῶνας αἰώνων, ἡ Ἑλλάς. Εἰς αὐτῆς τὴν ὑπηρεσίαν
εἴμεθα ὅλοι καὶ εἰς τὴν δόξαν τῆς δουλεύομεν. Θὰ μάθῃ
ἀκόμη ὅτι καὶ ὁ ἕνας Ἑλληνα ποῦ ζῇ εἰς ἕνα νησί τοῦ
Εἰρηνικοῦ ἢ τοῦ Ἀτλαντικοῦ εἶναι τὸσον πολῦτιμος διὰ
τὸ σύνολον, ὅσον εἶναι καὶ ἕνα ὀλόκληρον τμήμα τοῦ
Ἑλληνισμοῦ. Εἶναι, πράγματι, καταπληκτικόν ὅτι καὶ εἰς
τάς χειροτέρας ἀκόμη στιγμὰς τοῦ Ἑθνοῦς ὑπῆρξαν Ἑλ-
ληνες ποῦ εἶχαν αὐτὴν τὴν συνολικὴν ἰδέαν τοῦ Ἑλληνι-
σμοῦ. Ἐνας ἀπὸ αὐτοὺς εἶναι καὶ ὁ Κοσμάς ὁ Αἰτωλός,
ὁ ἐμπνευσμένος αὐτὸς ρασοφόρος, ποῦ κάποιαν ἡμέραν,
τώρα ποῦ ἀνορθοῦνται αἱ ἀξίαι, δὲν ἤμπορεῖ παρὰ νὰ
καταλάβῃ τὴν θέσιν του εἰς τὴν πρώτην σειρὰν τῶν Ἑλ-
λήνων Ἑθναποστόλων¹. Μὲ βαθύτατην συνείδησιν ὅτι ὁ
Ἑλληνισμὸς εἶναι ἕνα καὶ μόνον Ἑθνος, ὅτι καμμίᾳ ἄλλῃ
φυλῇ δὲν ἤμπορεῖ νὰ σταδιοδρομήσῃ ὅπως αὐτός, διέ-
τοχευεν εἰς τὰ χρόνια τῆς σκλαβίας τὰς ἑλληνικὰς χώρας,
ἐφθάνεν ὡς τὴν Ἀνατολικὴν Ρωμιλίαν, τὴν ἑλληνικὴν αὐ-
τὴν γῆν ποῦ τὴν ἐχάσαμεν ἀδίκως, ὡς αὐτὴν τὴν Νότιον
Σερβίαν καὶ παντοῦ ἐνίσχυε τὰς ψυχὰς, ἐνεκαρδιώνει, ὡρ-
θωνε τὴν πνευματικὴν στάσιν καὶ ἄλλοι στήλητέων,
ἄλλοι διδάσκων, ἄλλοι παραδειγματίζων, ἱδρὺε σχολεῖα
καὶ ἐκκλησίας καὶ κατάρθωσε μέχρι τοῦ μαρτυρικοῦ του
θανάτου νὰ διασφῇ συμπαγὴ τμήματα τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

«Δὲν βλέπετε, ἔλεγε κηρύττων, ποῦ τὸ γένος μας
ἀγρίευσεν ἀπὸ τὴν ἀμάθεια καὶ ἐγίνεμεν σὰν θηρία;» Καὶ
εἰς ἄλλην περίπτωσιν ἐφώνασεν: «Τὰ κακὰ θάρβουν ἀπὸ
τοὺς διαβασμένους...», ὑπονοῶντας τοὺς σχολαστικούς
ἐκείνους ποῦ θὰ ἐπιχειροῦσαν νὰ μορφώσουν τὰ Ἑλλη-
νόπουλα μὲ μιὰ γλῶσσα ἀκατανόητη καὶ τοὺς κοντόφθαλ-
μους πολιτικούς ποῦ θὰ κατέστρεφαν μὲ τὰ πάθη τὸ
ἔργο αἰώνων. Ἦτο πρόδρομος ὁ Κοσμάς τοῦ Ρήγα
καὶ πλείστον Ἑλλήνων ποῦ εἶδαν καὶ μὲσα ἀκόμη εἰς τὰ
χρόνια τῆς σκλαβίας τὸν Ἑλληνισμόν ὡς μίαν δύναμιν
υπερβάλλουσαν κατὰ πολὺ τὰ χρονικὰ ὅρια. Ἦτο ὁ πρό-
δρομος τοῦ Κοραΐ, ποῦ ὅλη του ἡ ζωὴ ἦτο μιὰ προσπά-
θεια νὰ ἰδρυθῇ σχολεῖα καὶ νὰ λάβῃ συνείδησιν ὁ Ἑλ-
ληνισμὸς τῆς ἰσχύος του καὶ τοῦ προορισμοῦ του. Τὸ ἔρ-
γον, τὸ μέγα αὐτὸ ἔργον, συνεχίζει τὸ σημερινὸν ἑλλη-
νικὸν Κράτος τῆς Ἀληθείας, τῆς Τιμῆς καὶ τῆς Προόδου.
Εἶναι τὸ εὐγενέστερον καὶ θαυμαστότερον τῶν αἰώνων
ἔργον, ποῦ μεταβάλλει εἰς τηλαυγὴ φάρον, εἰς καταυγά-
ζοντα πυρσὸν κάθε ἐκπαιδευτήριον ποῦ ὀρθώνεται εἰς τὰς
πόλεις, εἰς τὰ χωρία, εἰς τοὺς ταπεινοὺς οἰκισμούς τῶν
ὀλίγων δεκάδων σπιτιῶν.

¹ Βλέπε, Θάνη Μιχαλοπούλου: «Κοσμάς ὁ Αἰτωλός».

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΑΞΙΔΙΑ

Όνόματα, αναμνήσεις, θρύλοι, παραδόσεις, ιστορικά γεγονότα, όλα αυτά και χίλια άλλα ξυπνούν στο νου στα μάτια σπινθηροβολούν χρυσάφια, στ' αυτιά φθάνουν θρησκευτικά ύμνω-δία, καθώς το αυτοκίνητο διασχίζει τους δρομάκους της Νέας Κορίνθου, για να καταλήξει στα πόδια του 'Ακροκορίνθου, στην δόξα της Παληάς.

Ένα θαύμα συνετελέσθη εδώ, μ' αή φαντασία είναι προσλωμένη στο θαύμα που εφώτιζε τον δριζόντα πριν χιλιάδες χρόνια. Στά 1858 τίποτε δεν υπήρχε στην έκταση που κατέχει η σημερινή Κόρινθος. Ένας σεισμός όμως έρριξε κάτω όλα τα σπίτια που είχαν κτισθεί στα έρειπια της αρχαίας Κορίνθου και η κυβέρνηση, για περισσότερη ασφάλεια, απέφασε να κτίσει την πόλη κοντά στο λεγόμενο Λεγαίο λιμένα, εκεί που ήταν τα νεώρια των αρχαίων Βακχιαδών. 'Αλλά και στην τοποθεσία αυτή οι κάτοικοι δεν υπήρξαν ευτυχέστεροι και ασφαλέστεροι. Ένας άλλος σεισμός στα 1928 έρεψε πάνω την Νέα Κόρινθο.

Βρέθηκα εκεί το ίδιο βράδυ του σεισμού και ποτέ δεν θα ξεχάσω το δέος και τη φρίκη που είχαν εκείνη η νύχτα της κολάσεως, με τα σπίτια που κατέρρεαν, τις φωνές των τραυματιζομένων, τους γόους εκείνων που έχασαν τους δικούς των, την ελαφνική καταγίδα που ξέσπασε ενώ εξακολουθούσαν οι σεισμοί και την παγερά γαλήνη του άλλου πρωϊνού που απλώθηκε σαν νεκρικό σεντόνι πάνω στα χαλάσματα. Εκείνος αυτό δεν μπορεί να το φαντασθεί βλέποντας σήμερα, μόλις δέκα χρόνια μετά την καταστροφή, τη νέα πόλη της Κορίνθου, με τους ωραιότερους δρόμους, τα αντισεισμικά μέγαρα, τα κέντρα που είναι γεμάτα από πλήθος. Τάχα να συνηθίζουν οι άνθρωποι στον κίνδυνο, ή να είναι η πεποίθησις πως τα σπίτια τους δεν έχουν τίποτε πια να φοβούνται από τον Έγκέλαδο;

Η απάντησις θα ήταν δύσκολη. Το γεγονός είναι μόνο πως στη γη της Κορίνθου συνετελέσθη αυτό το θαύμα, που στην εποχή μας το λέμε αμερικανικό. Μια πόλις ανωρθώθη και ένας πληθυσμός ξαναβρήκε την ζωτικότητα και παραγωγικότητά του μέσα σε δέκα χρόνια.

Το αυτοκίνητο αφήνει πίσω την καινούργια πολιτεία με την τύρβη της και τα κτίριά της. Το θέαμα που ανοίγειται μπρός είναι από κείνα που δύσκολα επιχειρεί κανένας να ζωγραφίση. Βορεινά απλώνεται ο θαυγά-λανος Κορινθιακός, δρθώνονται τα βουνά της Περαχώρας, αντιφεγγίζουν στον ήλιο το Λουτράκι, η Ποσειδωνία. Μεσημβρινά υψώνονται τα "Ονειά δρη και έκομμένοι, μεγαλοπρεπής στην μόνωσί του, ο 'Ακροκόρινθος. Στά πόδια του ήταν κτισμένη η παλαιά Κόρινθος, για την όποια έλεγετο "ο παντός πλείν ές Κόρινθον".

Και σήμερα βέβαια υπάρχουν πό-

λεις που φωτοβολούν και τις όποιες έπιθυμεί να έπισκεφθί ο κάτοικος κάθε χώρας. Σήμερα όμως είναι πολύ εύκολο να έπισκεφθής και το Παρίσι και το Λονδίνο και την Νέα Υόρκη, με τα περιηγητικά καραθάνια, που περιορίζουν στο ελάχιστο τα έξοδα. Την εποχή εκείνη χρειαζόνταν μια δλόκληρη περιουσία εκείνος που θάβαζε στο νου του να έπισκεφθί την Κόρινθο.

Η νεκρή πολιτεία του αρχαίου ελληνισμού απλώνεται λίγο πέρα από τον σημερινό οικισμό. Μπρός στα έρειπιά της θά σταθής και θά βυθισθής σε σκέψεις. Την πόλη αυτήν έφίλησε η παντοδυναμία, έστεφάνωσεν η δόξα, ανέδειξε ο έγκόσμιος πλούτος και έσάρωσεν η λύσσα των ανθρώπων. Μόλις κατέβη κανείς από τα αιώνόβια σκαλοπάτια στον μαρμαρόστρωτο δρόμο που οδηγεί στην πηγή της Πειρώνης, νομίζει ότι σήνει κάθε ανθρωπινή αθλιότης, κάθε βόμπος που συνταράζει τον ταπεινό μας νου. Οι άνθρωποι μ' ας έπιβόλουν μέσα από τα έρειπια, τα πάντοτε ιλαρά, καθοδηγούν τη σκέψη, την ανασύρουν πάνω από τον χείμαρρο των αιώνων και έτσι απαλλαγμένη από φροντίδες, την αφήνουν να σκορπίση γύρω από τη σιγή που έπιβλητική βασιλεύει πάνω στον τάφο των χυλιετηρίδων.

Η πηγή αυτή της Πειρώνης λέγεται η κατωτέρα, γιατί υπήρχε μια άλλη στην κορυφή του 'Ακροκορίνθου που τροφοδοτούσε με νερό την πρώτη. Κάθε βήμά μας στο μαρμαρόστρωτο δρόμο ξυπνά έορταστικούς αντίλαλους και από τις θολοειδείς εξέδρες νομίζει κανείς ότι προβάλλουν πανηγυρισταί. Νομίζει πως από το θέατρο θ' ακουστούν οι φωνές των υποκριτών των αλογυλίων δραμάτων και θεωρία πομπικά θά διασχίσουν την 'Ακρόπο-λιν, για να κατευθυνθούν στο ναό του 'Απόλλωνος. Έπτά μόνο κίονες σώζονται σήμερα από το μεγαλοπρεπές οικοδόμημα. Και οι έπτά όμως αυτές κολώνες έχουν τόση έπιβολή, τόσο μεγαλοπρεπές βάρος, ώστε στέκεσαι και τις ατενίζεις και δεν ξέρεις αν αποθαυμάζεις ή επικαλήσαι το θείο πνεύμα μάζης ή έπικαλήσαι το θείο πνεύμα να έξαστράψι πάλι στις πολιτείες μας, αν επικαλήσαι να έπιβληθί άλλη μια φορά η θρησκεία του Καλού, του Ω-ραίου, στην χαμαίσυρτο αντίληψη της

εποχής μας. Στά τρία τετράγωνα κολώματα της Κρήνης, τα λαξευμένα μέσα στο βράχο και κοσμημένα με ανάγλυφα, σκορπίζει το μουρμουρητό του νερού που εξακολουθεί όπως και πριν χιλιάδες χρόνια να έρχεται από την κορυφή του 'Ακροκορίνθου. Οι σεισμοί του 1928 αν δεν έπροκάλεσαν συνολικώς μεγάλες καταστροφές στα αρχαία, άνοιξαν ένα φοβερό ρήγμα στο βράχο που φέρνει το δέος στην ψυχή περισσότερο από την αποτύπω-σι του χρόνου στα έρειπια.

Μια ματιά ακόμη στις κολώνες του ναού του 'Απόλλωνος, στα άλλα γύρω έρειπια, στην πηγή της Γλαύκης, στην έκταση αυτή που είχε τριακόσιες χιλιάδες κατοίκους και έρεπιδων Ρωμαίοι, Έροῦροι, Σλαῦοι, Νορμανδοί, Φράγκοι, άλλοι κατακτηταί, και γυρ-νάμε στη σημερινή ζωή.

..... Στόν ανώμαλο δρόμο τρέχει τώρα το αυτοκίνητο με ταχύτητα ογδόντα χιλιομέτρων, ο αέρας αναδεύει τα μαλλιά και από μακριά φθάνει ο βόγ-γος της άφριμένης θαλάσσης. Δεξιά και αριστερά, έλλες χρυσίζουν στην ηλιόλουστη ημέρα και τα στάχνα κυματίζουν πότε βαθυπράσινα, πότε με το γλυκύτερο έλπιδοφόρο χρώμα, κα-τά τη σκιά που πέφτει πάνω τους από τους βράχους και τα δένδρα. Ένα προπέτασμα από κυπαρίσσια κλείνει το δρμα της θαλάσσης και μετά λί-γα λεπτά το αυτοκίνητο διασχίζει την κεντρική οδό του χωριού 'Ασος, με τις σειρές των νοικοκυρεμένων σπιτι-ών του. Ροδονιές σκαρφαλώνουν στους τοίχους κι' επάνω από τους φράχτες αωροούνται τα κλώνια της κερασιάς και της κυδωνιάς με τ' ανωρρόδινα λουλούδια τους. "Ως τα μύχια εισ-δύει το άρωμα που έκπέμπεται και στροβιλίζεται άορατο στην ατμόσφαι-ρα. Πέρα από τον 'Ασσο αρχίζει η κορδέλλα των χαρωπών χωριών: Βραχάτι, 'Αζίγι, Πουλίτσα, Κοκάνι. 'Ηρεμα χωριά με ήρεμους ανθρώπους. 'Η ατμόσφαιρα είναι πάντα άρωμα-τισμένη, η ποικιλία των χρωμάτων άνεξάντλητη" οι τριανταφυλλίες αλα-φροσειούνταν στο δειλινό και οι πα-παρούνες άκκίζονται στα μύρια άγρο-λούλουδα.

Χρ. Έμμ. 'Αγγελομάτης

«Δέν ήμπορείτε να είσθε τίποτε άλλο παρὰ "Ελ-ληνες και 'Ελληνιδες εις όλην σας την ζωήν και εις κάθε περίστασιν, εύτυχή και δυστυχή, θά εί-σθε πάντοτε "Ελληνες και 'Ελληνίδες».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Χρόνια
ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

Ο ΠΑΠΠΟΥΣ

Άγαπητοί μου φίλοι,

Θά σ' ας διηγηθώ σήμερα μια μικρή ιστορία, κοινή και συνηθισμένη, χωρίς καμμιάν υπόθεσι, χωρίς κανένα όνομα. Είναι όμως κάτι τέτοιες ιστορίες, κάτι τέτοιες απλές και λιτές εικόνες ζωής, που κρύβουν τόσο νόημα και δι-νουν τόση συγκίνησι, ώστε ν' αξίζει να τις προσέχη και να τις χαίρεται κανείς κάθε φορά που τις συναντά.

Η ιστορία μας έγινε μια άπ' αυτές τις μέρες σε κά-ποια παραλία του Σαρωνικού. Και τα πρόσωπά της ήσαν μόνο δυό: Ένας ηλικιωμένος κύριος με άσπρα μαλ-λιά και μ' ευγενική συμπαθητική φυσιογνωμία κι' ένα χαριτωμένο παιδάκι έξη-έφτα χρόνων, ζωηρό, γελαστό κι' άεικνιτο.

Γύρω τους βούιζε ο κόσμος, άλλοι μέσα στη θάλασσα, άλλοι στην άμμουδιά, μερικοί στο διπλανό κέντρο κίνη-σις, θόρυβος, φωνές. Πιο πάνω όμως άπ' όλες τις φωνές ύψωνόταν μια γλυκειά, απαλή, τρυφερή νότα, που χωρίς να σκεπάξη τον άλλο θόρυβο, τον μαλάκωνε, τον ήμερωνε, του έδινε τον τόνο της χαράς και της άρμονίας. Ήταν η φωνούλα και το γέλιο του μικρού παιδιού, που άντη-χούσε γύρω σαν κελάδημα πουλιού μέσα σε δάσος που το δέρνει ο άνεμος.

— Έλα, παππού! Έλα! Φοβάσαι; Κύτταξέ με έμένα! Το παιδί ήταν κι' όλος μέσα στο νερό. Μά ο παππούς, που τάχα έφοβόταν να μπη στη θάλασσα, έκανε ένα-δυό δειλά και διατακτικά θήματα μέσα στο νερό και τρο-μαγμένος γύριζε γρήγορα-γρήγορα στην άμμουδιά! Και το παιδί, γελώντας και φωνάζοντας, προσπαθούσε να του δώση κουράγιο!

Θρησκευτικά επέτειοι

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΤΗΣ ΕΥΡΕΣΕΩΣ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Ο Ιστορικός Ευσέβιος αναφέρει σχετικά με την τοποθεσίαν του τάφου του Χριστού ότι «αθείοι και δυσεβείς» άνδρες σκέπασαν τον θεοπέσιο τάφο του Χριστού και πάνω σ' αυτόν οικοδόμησαν ναόν της 'Αφροδίτης. 'Αργότερα ο Μ. Κωνσταντίνος κατέστρεψε τον ναόν αυτόν και έκτισε εκεί θεοπρεπή ναόν, τον ναόν της 'Αναστάσεως.

Η δαπάνη της οικοδομήσεως του ναού, όπως αναφέρει ο Ευσέβιος κατεβλήθη από τον Κωνσταντίνον και τόν έπισκοπον 'Ιερο-σολύμων Μακάριον, ο οποίος είχε αναλάβει όλην την φροντίδα της οικοδομήσεως του ναού.

Και ο μόν Ευσέβιος δέν προσθέτει τίποτε άλλο. 'Αλλά ο Κύριλλος ο 'Ιεροσολύμων, που έζησε τον Δ' αιώνα, συμπληρώνει ότι επί Κωνσταντίνου βρέθηκε στα 'Ιεροσόλυμα το έξιον εφ' οδ έσταυρώθη ο Κύριος ήμών 'Ιη-σούς Χριστός.

Μετά τόν Κύριλλον, άλλοι εκκλησιαστικοί συγγραφείς του Ε' αιώνας, ο Θεοδώρητος, ο έπίσκοπος Κύρου, Σωκράτης, Σωζόμενος κ.ά. αναφέρουν ότι η μητέρα του Μεγάλου Κωνσταντίνου, η 'Ελένη, πήγε στα 'Ιεροσό-λυμα για να βρή τόν Τίμιον Σταυρό. 'Ενήρ-γησε εκεί άνασκαφές, που έφεραν όμως στο φάς τρεις σταυρούς, χωρίς να είναι δυνατόν να διακριθί ποιάς από τους τρεις αυτούς έ-φερε το Σώμα του Σωτήρος. Την άμνησιν αν-ούτην της 'Ελένης διέλυσε ο έπίσκοπος 'Ιερο-σολύμων Μακάριος που δοκίμασε την δύναμι των τριών αυτών σταυρών επάνω σε μια πά-σχουσα γυναίκα. Και τότε παρετήρησε ότι μόλις έπλησασε προς αήτην τόν ένα εκ των σταυρών η γυναίκα έγινε άμέσως καλά.

Έν τω μεταξύ ο Χορρόης έγκατέλειπε τη Βασιλεία των Περσών, όπου γίνεται κίνημα και καταλαμβάνει τόν θρόνο ο Σιρόης. Αυ-τός άγωνιζόμενος με έσωτερικά ζητήματα έ-ζητησε την ειρήνην από τόν 'Ηράκλειον, που την δέχεται όπο δρους. Και ο κυριώτερος δρος ήταν η έπιστροφή του ζωοποιού Σταυ-ρού και η έλευθέρωσις του Πατριάρχου Ζα-χαρίου. Πράγματι ο Σιρόης δέχεται τους δ-ρους του 'Ηρακλείου και ο Αυτοκράτωρ στέλ-νει έπιστολήν εις την Κωνσταντινούπολιν που άναγγέλλει το χαρμόσυνο γεγονός. Την 15

σώμα του Χριστού και πάνω σ' αυτόν ο Θεάν-θρωπος παρέδωκε το Πνεύμα.

Τά εγκαίνια του ναού της 'Αναστάσεως έγιναν τη 13 Σεπτεμβρίου 335 με όλη την έπισημότητα και έσθηθη μέσα στον ναόν και ο Ζωήφόρος Σταυρός.

Έπί αυτοκράτορος του Βυζαντίου 'Ηρα-κλείου, το Βυζάντιον περιεπλάκη σε πόλεμο με τους Πέρσας και τούς 'Αθάρους που κα-τάρθρωσαν να καταλάβουν τα 'Ιεροσόλυμα. Για να εκδικηθούν δε οι βάρβαροι τούς Χρι-στιανούς συνέλαβον τόν Πατριάρχη των 'Ιε-ροσολύμων Ζαχαρίαν και τόν άπήγαγαν αιχ-μάλωτον, μαζί δε μ' αυτόν πήραν και τόν Τίμιον Σταυρόν. Ο 'Ηράκλειος άφηκε τότε την πρωτεύουσάν του και ήγησθ έ ίδιος των στρατευμάτων του κατά των Περσών και των 'Αθάρων, που είχαν άρχηγούς τόν Χορρόην και τόν Χαγάνον. Οι Πέρσαι και οι 'Αθαιοι έπετέθησαν κατά της Κωνσταντινουπόλεως. Μά η παρθένος έσωσε την Θεοφύλακτο πό-λιν. Τότε μάλιστα ύστερα από πρότασι του Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Σεργίου έ-νεκρίθη για εκδήλωσι εύγνωμοσύνης προς την Παρθένη Μαρίαν, την υπέρμαχον στρατηγόν της Κωνσταντινουπόλεως, η καθιέρωσις του 'Ακαθίστου Ύμνου.

Έν τω μεταξύ ο Χορρόης έγκατέλειπε τη Βασιλεία των Περσών, όπου γίνεται κίνημα και καταλαμβάνει τόν θρόνο ο Σιρόης. Αυ-τός άγωνιζόμενος με έσωτερικά ζητήματα έ-ζητησε την ειρήνην από τόν 'Ηράκλειον, που την δέχεται όπο δρους. Και ο κυριώτερος δρος ήταν η έπιστροφή του ζωοποιού Σταυ-ρού και η έλευθέρωσις του Πατριάρχου Ζα-χαρίου. Πράγματι ο Σιρόης δέχεται τους δ-ρους του 'Ηρακλείου και ο Αυτοκράτωρ στέλ-νει έπιστολήν εις την Κωνσταντινούπολιν που άναγγέλλει το χαρμόσυνο γεγονός. Την 15

Σε λίγο έτόλμησε έπί τέλους και μπηκε μέσα. Και το παιδί προχωρώντας πιο πολύ, του φώναζε:

— Πιάσε με, παππού! Μπορείς να με πιάσης;

Μά πού να μπορέση τάχα εκείνος να τό πιάση! Το έγγονάκι περπατώντας με δύσκολα κι' άτακτα βήματα μέσα στο νερό, άπομακρυνόταν δλοένα" κι' ο παππούς, κάνοντας πως δέν μπορούσε να σύρη τά πόδια του, του κάκου έπροσπαθούσε να φτάση το παιδί, που χτυπώντας θριαμβευτικά τά χεράκια του, άφηνε χαρούμενα ξεφω-νητά και γέλια.

Έπειτα ο παππούς, με μεγάλη τάχα προσπάθεια, τό έφτασε κι' άρχισαν τόν πόλεμο με τά νερά. Με τις μικρές του χούφτες το παιδί του έρριχνε με γρήγορες σπασμωδικές κινήσεις, κι' ο παππούς, άνικανος ν' άμυν-θί και νικημένος, υποχωρούσε και τρεπόταν σε φυγή! Στο τέλος το παιδί τόν έφτανε, σκαρφάλωνε στην πλάτη του, κι' ο παππούς κολυμπώντας άπαλά, έκανε το ψάρι, που καθυλακεμένο το παιδί στη ράχη του, ταξίδευε πά-νω στη θάλασσα! Κι' ενώ στην ευγενική φυσιογνωμία του ηλικιωμένου κυρίου άνητιζε ένα δλόφωτο, άπαλό χα-μόγελο εύτυχίας, το χαρούμενο γέλιο του παιδιού έδο-νούσε με τόν παλμό του την ατμόσφαιρα, έσιμγε τόν τρυ-φερό του τόνο με το μουρμούρισμα της θάλασσας, έμπαι-νε μέσα στις ψυχές των ανθρώπων και τις γέμιζε από δροσιά και χαρά...

Κι' η ιστορία μας έτελείωσε, άγαπητοί μου φίλοι. Μια ιστορία κοινή και συνηθισμένη, που δέν έγινε μόνο μια μέρα σε κάποιαν παραλία του Σαρωνικού, μά γίνεται κάθε μέρα και κάθε στιγμή σ' όλες τις παραλίες και σ' όλες τις στεριές της 'Ελλάδος και του κόσμου όλου, σ' όλα τα σημεία της Γης που τά πατούν άνθρωποι, άληθινοί άνθρωποι. Η ιστορία αυτή παίρνει άπειρες μορφές κι' οι άνθρωποι έχουν αναριθμήτα όνόματα" όλες όμως οι μορφές κι' όλα τα όνόματα σμίγουν και συνταυτίζονται σε μια μόνο μορφή, σ' ένα μονάχα όνομα: στην υπέροχη, την αιώνια, την θείαν έννοια που λέγεται Ο ι κ ο γ έ ν ε ι α.

Με όλη μου την άγάπη
Μελής Νικολαΐδης

Μαΐου του 628 έορτή της Πεντηκοστής το εκκλησίασμα της 'Αγίας Σοφίας άκούσε μέσα σε εύλογίας και έπευφημίας την αυτο-κρατορικήν έπιστολήν του 'Ηρακλείου.

Η έπιστολή που διασώζεται εις το Χρο-νικό του Πάσχα αρχίζει:

«Αλαλάσατε τω Θεώ πάσα η γη, δουλεύ-σατε τω Κυρίω έν εύροσύνη, εισέλθετε ένώ-πιον αυτού έν αγαλλίασει. Και γνώτε, ότι Κύριος αυτός έστιν ο Θεός».

Ο 'Ηράκλειος το 629 πήγε εις τα 'Ιερο-σόλυμα δια να έπαναφέρει εις τόν θρόνον του τόν άπελευθερωθέντα Πατριάρχη Ζαχαρίαν, την δε 14 Σεπτεμβρίου, την επομένη δηλαδή της έπετείου των εγκαίνιων του ναού της 'Αναστάσεως, ανέβηκεν εις τόν λόφον τόν λεγόμενον «Κρανίου τόπον», όπου είχε σταυ-ρωθί ο Χριστός και εκεί πανηγυρικά ύψωσε τόν Σταυρόν. Ο κληρός που παρηκολούθει έ-ψαλλε τό: «Σωσον, Κύριε, τόν λαόν σου και εύλόγησον την κληρονομίαν σου, νίκας τοίς Βασιλεύσι κατά βαρβάρων δωρούμενος, και τό σόν φυλάττων δια του Σταυρού σου πολι-τευμα».

Η 'Εκκλησία από της εποχής εκείνης του 'Ηρακλείου πανηγυρίζει την ημέρα της ύ-ψώσεως του Σταυρού, τη 14 Σεπτεμβρίου, όχι μόνον ως θρησκευτικήν έορτήν, μά και σαν έθνική γιατί συμβολίζει συγχρόνως και την άπαλλαγή του Βυζαντίου από τούς άσπόν-δους του έχθρους, τούς 'Αθάρους και τούς Πέρσας.

Το τυπικό της 'Εκκλησίας όρίζει νηστείαν, γιατί, λέγει, η ημέρα αυτή είναι μικτή χα-ράς και λύπης. Χαράς για την εύρεσι του Σταυρού και λύπης δια τη μνήμη των άμαρ-τιών μας για τις όποιες έσταυρώθη ο Χριστός.

Κ. ΑΓΓ.

Δι' αεροδρόμιο

ΟΙ ΝΕΟΙ ΔΟΚΙΜΟΙ

Κατά την προχθεσινήν ενώπιον της Α. Μ. του Βασιλέως και του 'Αρχηγού όρκωμοσίαν των νέων δοκίμων έτονίσθη υπό του 'Ανακτορος η σημασία του όρκου τόν όποιον έδωσαν, ως νέοι αξιωματικοί του 'Ελληνικού Ναυτικού.

Η 'Ελλάς όλη εύχεται εις τους νεαρούς τούτους αξιωματικούς να συνεχίσουν την ένδοξον του Ναυτικού μας παράδοσιν και να φανούν άντάξιοι εκείνων οί όποιοι έδημιούργησαν την 'Ελληνικήν Ναυτικήν Δόξαν, από της εποχής της Σαλαμίνας μέχρι της ναυμαχίας της 'Ελλης.

ΤΑ ΣΧΟΛΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ

Νέοι πάλιν έκτενεις κατάλογοι δημοσιεύονται από το 'Υπουργείον Παιδείας διά τά διάφορα ποσά, τά όποια ένεκρίθησαν διά την άνέγερσιν ή την άνεκαίνισιν σχολικών κτιρίων εις διάφορους πόλεις και χωρία της Χώρας. Τους παρκο συστάειν με μεγάλην συγκίνησην. Οί κατάλογοι αύτοί, οί άριζοί αύτοί διακρίνουν κατά τόν πλέον άπτόν και θετικόν τρόπον την μεγάλην, την έντατικήν και συστηματικήν εργασία, ή όποια καταβάλλεται υπό του Νέου Κράτους διά την 'Εθνικήν Παιδείαν. 'Εκ παραλλήλου προς την εύρύστην προσπάθειαν, ή όποια γίνεται διά την προσρόσγην του όλου πνεύματος της 'Εκπαιδεύσεως προς τας νέας συνθήκας έθνικής και κοινωνικής ζωής, τό έθνικόν Κράτος δέν έπαυσε να φρονίζει διαρκώς και διά την καλήν και κατάλληλον στέγασιν της Παιδείας. Και είναι πανέρν ποίαν σημασίαν και επίδρασιν έχει μία τοιαύτη στέγασιν διά την καλήν λειτουργίαν και αποτελεσματικότητά της.

ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑ

Με ιδιαιτέραν συμπάθειαν και έκτίμησιν παρακολουθούμεν τας συστηματικές και άόκνους προσπάθειας, τας όποιās καταβάλλει ή Περιφερειακή Διοίκησις Θηλέων Πρωτευούσης διά την ώθησιν και άνάπτυξιν της διδασκαλίας της Χειροτεχνίας εις τους ύπ' αυτήν σχηματισμούς και ιδιαιτέρως εις την Στέγην Φαλαγγίτισης. Αί φαλαγγίτισσαι, άσυχολούμεναι συστηματικώς εις την χειροτεχνίαν, όργανωσαν τελευταίως και τοπικάς έκθέσεις σχετικών έργων, αί όποιαί έπρόκალσαν μεγάλο ενδιαφέρον και ίκανοποίησιν. Διερμηνεύοντες και ήμεις την ίκανοποίησιν ταύτην, έκφράζομεν συγχρόνως και την χαράν μας.

ΠΕΙΘΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑ

Με την έναρξιν του σχολικού έτους και την λήξιν των διακοπών θα είχομεν να ύπομνήσωμεν όχι μόνον εις τους συναγωνιστάς μαθητάς, αλλά και προς όλους τους νέους που έπαναλαμβάνουν τας εργασίας των, τας έξαιρετικές περιστάσεις τας όποιās διέρχεται σήμερον ό κόσμος και μαζί ή 'Ελλάς μας. Είναι μία εποχή κινδύνων και άνησυχιών και στερήσεων, δι' όλα τά κράτη που όπως ή 'Ελλάς μένουν έξω της παγκοσμίου πυρκαϊάς και προσπαθούν να την άποφύγουν. 'Αλλά και μαζί ύφίστανται τας συνεπείας εκείνας, τας όποιās ή έξάπλωσις του πολέμου εις όλας σχεδόν τας ήπειρους συνεπάγεται, με την έλάττωσιν της παραγωγής εν γένει, τας δυσχερείας των συγκοινωνιών και τους άλλους κινδύνους.

Τας τραγικάς αυτές ώρας που διέρχεται ή ανθρωπότης όλόκληρος, ή 'Ελλάδα μας ίθυνομένη από την δεξιάν χείρα και την φρόνησιν του 'Ιωάννου Μεταξά, άγρύπνου οίκοστροφού του 'Ελληνικού σκάφους, παρά τό πλευρόν του Βασιλέως κατευθύνεται προς τό μέλλον με πλήρη την πίστιν και πεποίθησιν ότι θα έξέλθη άλώβητος από πάσης απόψεως έκ της τρομακτικής λαίλαπος, αλλά και άνόπλου ψυχικώς και μονολιθικώς ήνωμένη θα άντικρύση τά όποιαδήποτε άπρόοπτα, έάν τυχόν ή μοίρα και αί περιστάσεις της προετοιμάζουν περιπετείας.

Υπό τας άνωτέρω συνθήκας ασφές διαγράφεται τό καθηκόν κάθε 'Ελληνο. Η Πειθαρχία άπόλυτος εις τας διαταγάς του Κράτους. Πειθαρχία προς τους έαυτούς μας, προς τους προϊσταμένους μας, πειθαρχία προς τας άνάγκας και τό συμφέρον του συνόλου. Κί' ύστερα εργασία όχι με τόν συνήθη τόνον αλλά έντατικώς παράγουσα εις όλους τους κύκλους των έργων και έπαγγελμάτων. Καθένας μας όφείλει να άποδίδη τό μέγιστον όριον του δυνατού, διότι μόνον έτσι βοηθούμεν την γενικήν προσπάθειαν να άναπληρωθουν τά κενά που αί άντίξοι περιστάσεις επέφερον.

Και άπευθυνόμενοι προς τους Νέους της 'Οργανώσεως ζητούμεν να πολλαπλασιάσουν άκόμη περισσότερον τόν ζήλον και τόν ένθουσιασμόν των, έκτός μέν της 'Οργανώσεως πράγοντες τό κύριον έργον των είτε μαθηταί είναι, είτε εργάται, είτε άγρόται, έντός δέ αυτής διά της μεθ' όλων των δυνάμεών των παραγωγής και των έαυτών των και του θεσμού της Ε. Ο. Ν. και συμβολής των εις οίασδήποτε θυσίας και έργα που θα έξητούντο από αυτούς.

«Θά σάς δώσουμε, παιδιά μου, ιδανικά έθνικά, γιατί χωρίς ιδανικά δέν μπορείτε να ζήσετε στη ζωή σας, δέν μπορείτε να κάνετε μεγάλα πράγματα και τά ιδανικά σας πρέπει να είναι έθνικά και καθαρώς έλληνικά, γιατί είσθε 'Ελληνόπουλα και είναι μεγάλο πράγμα να είναι κανένας 'Ελληνας».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Δι' αεροδρόμιο

ΤΑ ΜΑΘΗΤΙΚΑ ΣΥΣΣΙΤΙΑ

Ο αύθόρμητος και άθόρυβος έρνος, που, έπειτα από την ώραιάν και συγκινητικήν έκκλησιν που είχεν άπευθύνει προς τόν 'Ελληνικόν Λαόν ή έρίτιμος σύζυγος του 'Αρχηγού, είχε άρχισει από πέρσι ύπέρ των μαθητικών συσσιτίων, απέδωκεν έως τώρα περί τά 25 εκατομμύρια δραχμών. Τό ποσόν αυτό, που είναι άσχετον προς τά διάφορα ποσά τά όποια προσφέρουν εις τά κατά τόπους συσσίτια οί Δήμοι και αί Κιόνότητες ή έξευρίσκονται από άλλους έπιτοπίους πόρους, καταδεικνύει κατά τόν έμφανερότερον τρόπον τό θερμόν στοργικόν ενδιαφέρον, τό όποιον ήσθήθη ό 'Ελληνικός Λαός διά τά μαθητικά συσσίτια, και βαθεΐαν κατανόησιν της μεγάλης κοινωνικής και μορφωτικής σημασίας του μέτρου τούτου. Δέν ύπάρχει άμφιβολία ότι τώρα, με την έναρξιν του νέου σχολικού έτους, τό ενδιαφέρον και ή κατανόησις αυτή θα έκδηλωθουν και πάλιν κατά τόν ίδιον ζωνρόν και έμπρακτον τρόπον, ώστε όχι μόνον να στερεωθί και να μονιμοποιηθί όπου έλειτούργησε, αλλά και να έπεκταθί όσο τό δυνατόν περισσότερον ό τόσον ώραίος και τόσον χρήσιμος αυτός θεσμός.

Η ΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΔΡΑΣΙΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Βαθυτάτη είναι ή χαρά και ή ίκανοποίησις, που αισθάνεται κάθε 'Ελλην, παρακολουθών την πλατείαν, θετικήν και συστηματικήν δράσιν, την όποιαν άναπτύσσει ή Ε.Ο.Ν. διά τόν μόρφωσιν των εργαζομένων μελών της, που δέν ήτύχησαν να συμπληρώσουν την σχολικήν των εκπαίδευσιν. Εις άρκετάς πόλεις της 'Ελλάδος σήμερον, εις περισσότεράς άδριον, ιδρύονται υπό της Ε.Ο.Ν. νυκτερινά σχολεία άνωφώτων, νυκτερινά σχολεία γλωσσών, λογιστικής και στενογραφίας και νυκτερινά γυμνάσια. Εις τας σχολάς αυτές, αί όποιαί θα λειτουργήσουν μεθοδικώς και με πλήρη έλεγχον, τά εργαζόμενα μέλη της Ε.Ο.Ν. και γενικώτερον όλα τά μέλη της, που θα έπιθυμούν να συμπληρώσουν και άναπτύξουν την μόρφωσιν των, όχι μόνον θ' άποκοτύν γνώσεις και έφόδια χρήσιμα γιά τόν άγώνα της ζωής, αλλά και θα όρίστανται συγχρόνως την άναπλαστικήν επίδρασιν μιας εύρυτέρας πνευματικής και ψυχικής καλλιέργειας. Και είναι περιττόν βεβαίως να τονίσωμεν τά γενικώτερα άγαθά άποτελέσματα, τά όποια θα έχη, έξαπλούμενη βαθμιαίως, ή δράσις αυτή επί της όλης πνευματικής προκοπής και άναγεννήσεως του τόπου.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Η πρώτη: 'Από τας άσκήσεις του στρατού μας.
Η τελευταία: 'Ο χαιρετισμός της Σημαίας στο Στρατόπεδον 'Ιωάννης Μεταξάς.

Από ένα ταξίδι

ΕΝΩ ΓΑΛΟΥΧΕΙΤΑΙ Η ΝΕΑ ΓΕΝΕΑ

Η ΚΡΗΤΗ ΚΑΙ Η ΝΕΟΛΑΙΑ

Είχα την εύκαιρία, στο τελευταίο ταξίδι μου στην Κρήτη, να διασχίσω τό ήρωϊκό νησί από Χανίων μέχρις 'Αγίου Νικολάου και στη διαδρομή αυτή να συναντηθώ με μέλη της Ε. Ο. Ν., να μιλήσω μαζί τους και να άκούσω τις σκέψεις τους. 'Ετσι, μπόρεσα να άποκομίσω πιο έδραιωμένη την πεποίθησιν ότι άνάμεσα στον Κρητικό λαό, σε μικρούς και σε μεγά-

Μάθημα σκοποβολής στο Κρητικό Στρατόπεδο Ρεθύμνης της Ε.Ο.Ν.

λους, επικρατεί ένας άφθαστος πατριωτισμός που άποκορυφούται στην άνεπιφύλακτη έμπιστοσύνη τους στον 'Αρχηγό, προς τόν όποιον άποβλέπουν μ' έλπίδα, με πεποίθησιν, με άφοσίωση!

Η τίμια στολή του Φαλαγγίτου κυριαρχεί, τις Κυριακές ίδιως, σ' όλο τό νησί... Και ό χαιρετισμός της Νεολαίας είναι πιά καθιερωμένος παντού, σαν σύμβολο της άποφάσεως που πήραν όλοι να παραδώσουν τά παιδιά τους στην Ε.Ο.Ν. γιά να πάρουν τό δρόμο της 'Εθνικής διαπαιδαγωγήσεως μέσα στο πλαίσιο των άρχών της 4ης Αυγούστου!

Ταξιδεύαμε με λεωφορείο, μα κάποτε-κάποτε και με ιδιωτικό αυτοκίνητο!... Και στις δυο περιπτώσεις τά παιδιά που συναντούσαμε στους δρόμους των χωριών παρατάσσοντο εις χαιρετισμόν και μία ζητωκραυγή τους ξεχώριζε μέσα στο θόρυβο του αυτοκινήτου:

— Ζήτω ό Μεταξάς!

Είδα και κάτι μικρούληδες, παιδιά τριών και τεσσάρων χρόνων, που συναγωνίζονταν κι' αυτά σε ζη-

τωκραυγές και σε χαιρετισμούς με ύψωμένο τό χέρι ψηλά, και που ή φωνή τους ή τόσο άσθενική, πνιγόταν μέσα στο άγχομαχητό του λεωφορείου.

Είναι όλοι αύτοί οί μικροί Κρήτες οί πρωτοπόροι της νέας γενεάς που έρχεται, και που είχε την εύτυχία να γεννηθί άνάμεσα στους χρόνους της 4ης Αυγούστου και να μείνουν έτσι άμόλυντοι από τά πα-

λιά χρόνια της έθνικής παρακμής. Τά χρόνια αυτά που διέφθειραν ψυχές και αισθήματα και πνευματικές δυνάμεις, τά χρόνια που διέφθειραν, όχι μονάχα ανθρώπους, μα μάζες όλόκληρες.

Είναι ή νέα άγνή γενεά, που είναι στερημένη του σπέρματος της άποσυνθέσεως! Είναι αυτή ή έλπίδα, ή μεγάλη έλπίδα του 'Εθνους!

Η «'Εθνική 'Οργάνωσις της Νεολαίας» στην Κρήτη έχει έπιτελέσει αξιόπαινον έργον! 'Αν κρίνι κανείς από την εμφάνισιν των παιδιών, είναι άρκετόν γιά να άντιληφθί τό συντελούμενον έργον! 'Ο Διπλούς Πέλεκυς είναι τό σήμα που στολίζει τό στήθος όλων των νέων και νεανίδων της Κρήτης. Τών παιδιών που σπουδάζουν άκόμη, των παιδιών και κοριτσιών που εργάζονται...

Επίσκεψα τό στρατόπεδο των θηλέων Ρεθύμνης που βρίσκεται σ' ένα ύψωμα όλίγα χιλιόμετρα από την πόλιν... Βρήκα εκεί Φαλαγγίτισσες του στρατοπέδου και έκδρομείς από άλλη φάλαγγα του Νομού. Στα κορίτσια αυτά

ΠΑΝΟΠΛΙΑ ΤΗΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ Η ΑΛΗΘΕΙΑ

«Νά άγαπάτε την αλήθειαν, να λέγετε την αλήθειαν όπως την αισθάνεται ό καθένας και ή κάθε μία σας. Ψέμα να μη βγίη ποτέ από τό στόμα σας».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

'Εάν ό άνθρωπος έμβαθύνη καλά εις την σκέψιν ότι ό Θεός μας έδωκε την λαλίαν και την γλώσσαν διά να έξωτερικεύωμεν τά αισθήματα της καρδιάς, τότε θα καταλάβη καλά τό τί είναι ή αλήθεια.

Η έκφρασις της αληθείας είναι ή συναίσθησις του άνθρώπου, ή συναίσθησις της ανθρωπίνης όντότητος, είναι ή συναίσθησις της τιμής και της αξιοπρεπείας.

Ο σεβασμός προς την αλήθειαν είναι ό σεβασμός προς τόν άνθρωπισμόν, είναι ό σεβασμός προς την ζωήν.

Η αλήθεια είναι ή γνωσία και πραγματική αντίληψις των αγαθών και των φαινομένων εν τώ κόσμω, ή όποια άνύψωση τόν άνθρωπον εις τόν σημερινόν, και τις οίδη εις ποίον μέλλοντα θα τόν άνυψώση, πολιτισμόν. Η αλήθεια είναι ή θεά προστάτις του άνθρώπου από τας σκληράς δοκιμασίας και τά όλισθήματα αυτού εν τώ βίω, είναι τό άκλόνητον όχύρωμα του ήθικου του βίου, είναι ό πνευματικός ήλιος ό όποιος φωτίζει τά βήματά του και θερμαίνει την καρδίαν του. Τό ήθικόν αίσθημα της φιλαληθείας είναι τό κλειδί με τό όποιον ό νέος άνοίγει την θύραν εις τόν δρόμον της έντιμότητος και της ύπολήψεως, τόν δρόμον της έπικρατήσεως εις τόν άγώνα της ζωής.

Ας πάρωμεν μερικάς εικόνες από τόν κοινωνικόν βίον: 'Ο έπαγγελματίας, ό έμπορος, ό βιομήχανος, ό έλεύθερος έπιστήμων ποτέ δέν έπρόκοψαν από την άγυρτείαν και τας ψευδείς διαφημίσεις. Είναι πιθανόν προς στιγμήν να προσείλκυαν πελατείαν, αλλά έφ' όσον αί έπαγγελίαι των και αί διαφημίσεις των ήσαν ψευδείς, κατέπεσαν εις την συνείδησιν του κόσμου με πάταγον. 'Εστάθησαν και έπρόκοψαν πάντοτε διά της αληθείας και της έμπιστοσύνης των πελατών των μόνον οί φιλαλήεις.

Ο φιλαλήης είναι πάντοτε άξιος προσσχής. Είναι πρώτος και άκτινοβολεί από καλωσύνην και απλότητα έμπνέει εύθους άμέσως την ύπόληψιν και τόν σεβασμόν των όμοίων του και παντός ανθρώπου, και τό πρόσωπόν του καθρεπτίζει την εύγένειαν της ψυχής του.

Γ. Π. Κ.

φαινόταν όλος ό άδολος ένθουσιασμός, όλη ή έθνική ύπερηφάνεια, όλη ή φαλαγγίτικη τους ίκανοποίησις γιά τό έργον που έπιτελούβν!... Μία τάξις στο στρατόπεδο ύπεδειγματική. Καθαριότητα άσπογος. Και ή διδασκαλία άσφαλώς μέσα στα πλαίσια των άρχών της Ε.Ο.Ν. Και πρό πάντος ή χαρά και τό γέλιο, ή αυτοπεποίθησις γιά τό μέλλον άφήνων να φαίνεται φωτεινό όλων των Φαλαγγιτιστών τό πρόσωπο!... Είναι συγκινητικό τό θέαμα της μεταβολής, της μεταβολής που έπέφερε σ' όλα τό καθεστώς της 4ης Αυγούστου.

Σε μία διαδρομή άλλη, τά κορίτσια της Νεολαίας που ήσαν μέσα σ' αυτοκίνητο τραγουδούσαν τραγούδια της Νεολαίας και γινώστές Κρητικές μαντινάδες που τις κάνουν αλλάζοντας τις λέξεις, σχετικές με τό κράτος της 4ης Αυγούστου.

Κι' όπως έγραφα στις έν-

τυπώσεις μου που δημοσιεύθηκαν στο προχθές ένο φύλλο, όλόκληρο τό έμβαλόν του αυτοκινήτου έμψυχο ύλικό ένθουσιαστικέ τόσο, που «σεγκοντάρσε» στις μαντινάδες των κοριτσιών.

Μπορεί να πή κανείς συμπεραίνοντας πως ή Κρήτη όλη φλέγεται από πατριωτικό ένθουσιασμό. Η Νεολαία πρωτοπόρος δίνει τόν τόνο του ένθουσιασμού. Οί μεγάλοι «συντονίζονται» κι' αυτοί και συναγωνίζονται...

— Και οί κοπέλλεις και τά κοπέλλια, μου έλεγε ένας σεβάσιμος Κρητικός, είναι και πατριώτες καλοί και θά πολεμήσουν, άν χρειασθί... Μα κι' έμεις δέν θα πάμε πίσω... 'Οσο και να γεράσαμε, ή χέρα μας δέν τρέμει!...

Μα πολύ περισσότερο δέν τρέμει ούτε τό χέρι ούτε ή καρδιά των νέων και νεανίδων της Κρήτης.

Αγγ. Μεταξάς

4. (Συνέχεια)

Στις φωνές τούτες και τα καμώματα και τις φοβέρες που φαντάζουν άπρεπα στον ιερό τόπο δίνει τέλος η 'Αθηνά.

«Άκουσε το θόρυβο και σά σεβαστή δέσποινα που νοιάζεται για το σπιτικό της ήρθε να ξετάξει και να μάθω τι τρέχει. Ό μακρύς της χιτώνας κατάλευκος, θαρύς όλο δίπλες, αναδένεται στη μέση για να μην εμποδίσει την κίνηση... Κρατάει το δόρυ στο ένα της χέρι και τη στρογγυλή άσπίδα στο άλλο... Είναι ήσυχη μά φοβερή.

ΑΘΗΝΑ

Δώθε άκουσα πρωτότερα να με φωνάζουν... μά έλέπω συντυχία πρωτόφαντη στη χώρα και δε φοβούμαι, μόνο που παραξενεύομαι. Ποιοι νάστε τάχα; Όλους σας ρωτώ να μάθω τον ξένο τούτο που άγκαλιάζει τ' άγαλμά μου και σάς που πλάσματα δε φαίνεστε θνητά. Ούτε θεοί σάς βλέπουνε στη συντροφιά τους κι' ούτε κι' άνθρωποφέρνετε πάλι καθόλου. Μά είν' άδικο για την άσκήμια του να βρίζεις το διπλανό σου' ό νόμος διόλου δεν τό στέργει.

Οι 'Ερινύες με τό σεβασμό που ταιριάζει στη θεά άποκρίνονται από τα ρωτηματά της και πληροφορούνε, ποιές είναι και ποιά ή δουλειά τους ή προσταγμένη από τό Δία και τη μοίρα και γιατί κυνηγάνε αυτό τό νέο που έχει άγκαλιασμένο τ' άγαλμά της και σωπαίνει.

Η 'Αθηνά στην περίπτωση τούτη πρέπει βέβαια μιά κι' ό νέος βρήκε εκεί καταφύγιο και ζητάει την προστασία της, να κρίνη τη διαφορά τους και ν' άποφασίσει τι θ' άπογίνη. Μά πριν θέλει να πάρη και τών δυό την συγκατάθεση.

ΑΘΗΝΑ

Άλήθεια δέχεστε την κρίση εγώ να κάνω;

ΕΡΙΝΥΕΣ

Γιατί όχι; Σε σεβόμαστε και σε τιμάμε.

Όσο για τόν Όρέστη, με τη σειρά του κι' αυτός άποκρίνεται στη θεά με θάρρος:

«Άργεΐτης είμαι» της λέει. «Τόν πατέρα μου τόν 'Αγαμέμνονα τόν ξέρεις, γιατί μαζί τότε ρήμαξες την Τροία. Στο γυρισμό του όμως ή κακούργα ή γυναίκα μου τόν σκότωσε με δόλο μεσ' στο λουτρό και καυκήθηκε για τό φόνο του.

Έγώ την εποχή κείνη ήμουν μακριά από την πατρίδα ξωρισμένος. Σά γύρισα πήρα έκδίκηση, τη σκότωσα τη φόνισσα, δεν τ' άρνιέμαι». Και τελειώνει έτσι.

Σ' όλα όμως τούτα είναι ό Λοξίας συνεργός μου! Μονάχη τώρα κάμε κρίση αν είχα δίκιο. Θάνατι καλόδεχτο από σένα, διτ και νάναι.

Η 'Αθηνά στέκει συλλογισμένη... Μπλεγμένη υπόθεση και σκοτεινή όσο και να φαίνεται ξεκάθαρη. Φοβερή είναι ή πράξη του νέου βέβαια και σε

κάνει ν' ανατριχιάζει μόνο που την άκούς' μά κι' ό λόγος που την παρακίνησε δεν είναι άσήμαντος. Και στόν 'Αδη 'Αγαμέμνονας δε θάβρισκε άναπαυση αν ό γυιός του άμελούσε τό χρέος του.

Γενικά κάθε ένέργεια ανθρώπινη έχει την άφορμή και την αίτία της. Και πρέπει ό δικαστής, χωρίς πάθος, χωρίς φόβο, ν' άκούη, να μπαίνει στην καρδιά του άλλου, σά θεός, και κεί να βλέπη αν λήη την αλήθεια ή προφασίζεται κι' αν ό τόν κίνησε ήταν τόσο δυνατό που τόν παρέσυρε άθέλητά του.

Πρέπει σά σε ζυγαριά να βάζη τα «υπερ» από τό ένα μέρος, τα «κατά» από τ' άλλο ακριβοδίκαια, μ' όσο βάρος πρέπει νάχη τό καθένα' έτσι μονάχα μπορεί να βγάλη δίκαιη άπόφαση.

Είναι φυσικό όμως ό άνθρωπος για κάθε πράξη νάχη μιά γνώμη, που χωρίς να τό καταλαβαίνει καλά καλά, έπηρεάζεται από τα ιδιαιτέρως τ' άτομικά του συμφέροντα... Κι' έπειδή διαφορετικά είναι αυτά τα συμφέροντα κι' αλλάζουν άνάλογα με τις περιστάσεις, γι' αυτό κι' οι γνώμες τών ανθρώπων είναι συχνά διαφορετικές για την ίδια υπόθεση κι' άλληλοσυγκρούονται κι' αντιφάσκουν...

Όχι αλήθεια, σκέπτεται ή 'Αθηνά, χρειάζεται θεϊκή σοφία... και δίχως

Είναι ήσυχη μά φοβερή...

αυτήν δικαιοσύνη δεν μπορεί να ύπάρξη.

«Θνητός δε θά μωρέση άπόφαση να βγάλη για τούτο» είναι πάνω από τη δύναμή του!

Πρέπει λοιπόν ή ίδια να λύση τη διαφορά. Όμως γι' αυτό έμποδίζεται από κάτι άλλο... Καθώς είναι γεμάτη στοργή κι' έγνοια για τη χώρα της, για την άγαπημένη της 'Αθηνά, συλλογίζεται πώς τούτες έδώ οι φριχτές θυγατέρες της νύχτας δε θά φύγουν έτσι εύκολα, αν δεν πετύχουν κείνο που πασκίζουν... και τέτοιο από την καρδιά τους θά στάξη φαρμάκι που μπορεί να σκορπίση μαύρο θανατικό στόν τόπο.

Καταλήγει λοιπόν... μά άς άκούσωμε τα ίδια της τα λόγια.

Μά μιά που τέτοιο ξέσπασε κακό έδώ πέρα κριτές θά όρίσω για τούς φόνους άρκισμένους και νόμο που θά μείνη σεβάστος για πάντα. Καλέσετε μαρτύρους, φέρετε άποδείξεις κι' όρκους που τη σωστή άπόφαση βοηθούνε.

Άπ' τούς πολίτες μου τούς πρώτους θά διαλέξω να κρίνουν την ύπόθεση, να δώσουν τέλος άφού όρκιστούν πώς τ' άδικο δεν πεθυμούνε.

Έτσι άποφασίζει ή 'Αθηνά και έχει τουτό τό σημαντικό ή άπόφασή της. Δίνει συμβουλή και διαταγή όχι μόνο πώς πρέπει να κριθή ή ύπόθεση τούτη, μά και κάθε παρόμοια μελλοντική ύπόθεση.

Ορίζει ένα νόμο, που πρέπει να μείνη σεβάστος για πάντα». Άπό τώρα κι' ύστερα όποιος νομίζει πως άδικήθηκε δεν πρέπει με τό χέρι του να παίρνη τό δικιο του, γιατί τυφλωμένος από τό μίσος, βλέπει μονάχα την πράξη και δεν προσέχει καθόλου τις αίτίες που την παρακίνησαν...

Κινδυνεύει έτσι να πέση σά άδικία που πάλι θά προκαλέση έκδίκηση...

Έτσι ό ένας φόνος θ' άκλουθό τόν άλλο και θά κυλιούνται μέσα στο αίμα δίκαιοι και άδικοι κι' άνάμεσα σε τόσο σύγχυση δεν θάβναι μωρετό να διακρίνης πιά τό σωστό.

Κι' όχι μονάχα προστάζει με ποιο τρόπο να λύνωνται, καθώς είπαμε, παρόμοιες διαφορές, μά και όλη τη δικαιοσύνη που πρέπει να κρατιέται. Μιλάει για μάρτυρες, άποδείξεις, όρκους κι' ακόμα πούους πρέπει άνάμεσα στους πολίτες να διαλέγουν για δικαστές.

Ε΄.

Η 'Αθηνά φεύγει γιατί πρέπει τό γρηγορώτερο να νοιαστή για όλα τούτα και στη σκηνή μένει μονάχα ό Όρέστης και οι 'Ερινύες, που κρατούν πάντα νύρω του «σφιχτό καρτέρει» να μη φύγη.

Λες τόσο άνησυχούν οι θυγατέρες της νύχτας, γιατί φοβούνται, μ' όλο που δε θέλουν να τό πιστέψουν, μήπως ό φονιάς δικαιωθώ. Καινούργιες ιδέες κυκλοφορούν, καινούργιος άέρας πνέει και τό νοιάθουν... Κι' όπως όλοι

ΕΘΝΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

Καθένας από τούς Νέους νοιώθει καλά ποιά σημασία έχει ή αλληλεγγύη και αλληλοβοήθεια για την άτομική και Έθνική έπικράτησι. Όλη ή Έλληνική Ιστορία, από τούς αρχαίους χρόνους μέχρι σήμερα, είναι γεμάτη από παραδείγματα ανθρώπων, που όλη τους τη ζωή και τόν πλουτό τους τ' άθυσίασαν για την άνακούφισι των πτωχών και άδυνάτων. Τό Έθνος μας σε κείνες τις εποχές του βίου του έγραψε σελίδες έπιβολής και μεγαλειού, που τ' άμέλη του έθερμαίνοντο από τό συναίσθημα της θυσίας του ίδιου του έαυτού των για τό καλό της Πατρίδος μας και των συμπατριωτών μας.

Γι' αυτό τόν λόγο έμεις οι Νέοι την άρετή αυτή, πουνά Έλληνική και Χριστιανική, πρέπει να την αναπτύξουμε και να τη διατηρήσουμε σε μεγάλο βαθμό, αν θέλουμε στίς δύσκολες στιγμές που ζούμε, να διατηρηθούμε στόν παγκόσμιο περί ύπάρξεως ανταγωνισμό.

Έτσι όχι μόνο θά είμαστε άντάξιοι άπόγονοι των προγόνων μας και ίκανοί θεματοφύλακες των παραδόσεών τους και συνεπείς πρός τις χριστιανικές μας πεποιθήσεις, αλλά και τίμιοι έκτελεστές άτομικών και Έθνικών υποχρεώσεων. Και τούτο, διότι, αν άλλοτε ή αλληλεγγύη κι' αλληλοβοήθεια ήτο χριστιανική άρετή, στη σημερινή εξέλιξη της οικονομίας και της κοινωνίας άποτελεί έκπληρωσι υποχρεώσεων. Σήμερα ό,τι άποκτούμε στη ζωή μας δεν όφείλεται άποκλειστικά στίς άτομικές μας προσπάθειες. Δεν λέγω βέβαια ότι δεν παίζει σημαντικό ρόλο στην έπιτυχία ή άποτυχία μας στη ζωή ή προσωπική μας συμβολή, αλλά μεγάλο ποσοστό όφείλεται και στό σημερινό κοινωνικό και οικονομικό σύνολο, μέσα στό όποιο ζούμε κι' έχουμε την εύκαιρία, την ασφάλεια και τ' άλλα για να προσαχθούμε και προοδεύσουμε. Στη σημερινή εποχή δεν μπορούμε να ίσχυρισθούμε, όσοι είμαστε ευτυχείς, ότι αυτό όφείλεται στην προσωπική μας άξια, κι' έπομένως δεν αισθανόμαστε καμιά υποχρέωση άπέναντι του κοινωνικού συνόλου, των συνανθρώπων μας.

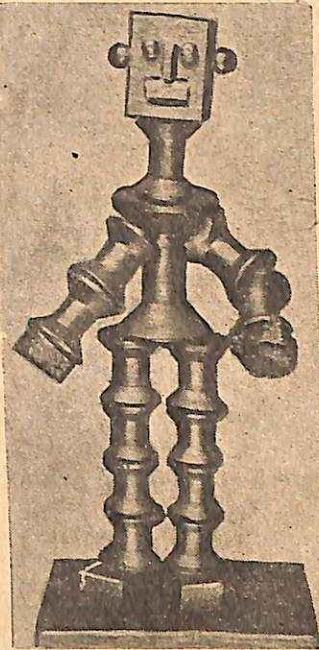
Ούτε πάλι να ίσχυρισθούμε ότι, όσοι είναι δυστυχείς, είναι προσωπικοί υπεύθυνοι της δυστυχίας τους. Βέβαια υπάρχουν και τέτοιοι, αλλά ό κανόνας είναι άλλος. Στη σημερινή μορφή της οικονομίας και της κοινωνίας, πολύ δε περισσότερο σε μικρές κοινωνίες και οικονομίες, όπως ή δική μας, ή έπιτυχία ή άποτυχία ενός δεν είναι τις περισσότερες φορές άποτέλεσμα προσωπικής ικανότητας και προσπάθειας, άλλ' άποτέλεσμα καταστάσεων και συμπτώσεων, που βρίσκονται έξω από τη θέλησή μας. Έτσι λοιπόν σάν τοποθετήσουμε τ' άγόμενα θά άντιληφθούμε τό πραγματικό νόημα των λόγων του 'Αρχηγού: «Δηλαδή καθείς από σάς που είναι ευτυχισμένος — είτε ό 'Αρχηγός — είναι συγχρόνως υπεύθυνος διά την δυστυχία των άλλων και έχει υποχρεώσιν την δυστυχίαν του άλλου να την άνακούφιση». Μέσα στά λίγα και απλά αυτά λόγια θεμελιώνεται ή κοινωνική πολιτική του Κράτους της 4ης Αυγούστου. Άπό της 4ης Αυγούστου ή ένίσχυσι των πτωχών δεν άποτελεί πράξι έλεημοσύνης, αλλά έκτέλεσι κοινωνικής υποχρεώσεως. Μέσα στό Κράτος της 4ης Αυγούστου ή όλοι θά ευτυχούμε ή όλοι άναλόγως θά δυστυχοίμε. Για την πραγματοποίησι αυτής της ισοότητος δεχόμαστε με εύχαρίστησι κάθε περιορισμό του Κράτους, που είναι και υποχρεώσι μας.

Παιδική χειροτεχνία

3ον.

Η γόνιμη δουλειά είναι χαρά και μιά τέτοια χαρά που έρχεται σάν βραδέιο καλής χρησιμοποίησης όλων μας των δυνάμεων, είναι τό πνεύμα του αγαθού που θά μας οδηγήση μόνον σε καλές πράξεις. Με τό ήθικό λοιπόν άνυψώμένο συνεχίσουμε τη δουλειά που μωλύσα στο προηγούμενο, με υλικό τ' άκουαρία. Όλα τ' αινιδιακά φτιάξανε, πελαργούς, παγώνια, ποντικά, έλάφια και ένα σωρό ακόμα άλλα σχηματισμένα ζώα, με κίνησι και με χάρη. Μά σιγά σιγά εξαντλήσαμε ό τι μπορούσε να μας δώση τό υλικό αυτό. Τώρα πήραμε κάτι καινούργιο, μερικά παιδιά φέρανε κουβαρίστρες άδειες, οι ραφτάδες και οι μωδίστρες της γειτονιάς βρήκανε τό μπελλά τους από τούς άπαιτητικούς αυτούς πελάτες, γιατί δεν έμεινε παιδί που να μην κουβαλήση πρόθυμα όσο υλικό μπορούσε και που δεν χρειαζότανε άλλωστε λεπτά για να τ' άποκτήση άλλα μόνον να παρακαλέση, να ψάξη, να κινήθη, για να τό βρή.

Έτσι συγκεντρώσαμε τό υλικό και σάν έφτασε ή ημέρα για την καινούργια δουλειά έπρεπε να βλέπατε με πόση άνυπομνησία περιμέναμε την ώρα της χειροτεχνίας και κάθε τόσο, στά διαλείμματα των άλλων μαθημάτων με ρωτούσαν: «Θ' άρχιζαμε άράγε σήμερα ή θ' άναβάλλουμε;» Λες και έπρόκειτο να βάλουμε μιά καινούργια φορεσιά, τόσο ήτανε ή χαρά τους. Τό νέο υλικό δεν είχε τις πλαστικές ικανότητες του προηγούμενου, μάς περιόριζε τη συλληψι και τη φαντασία σε σχήματα καθωρως συμμετρικά. Στην αρχή τό χρησιμοποιήσανε σάν συμπληρωματικό υλικό, δηλαδή σκεφτήκανε να φτιάξουνε ρόδες άμαξιών, μακαράδες, μαγγάνια πηγαδιών κ.τ.λ., αλλά γρήγορα βρήκανε παρ' όλη του την άκαμψία, μορφές περιφρμες και μέσα στό νοήμα του. Η καλλίτερη ίσως από όλες και που δίνει σύγχρονα τό πνεύμα της εποχής, ή μηχανή, είναι τ' άδιαφορα ρομπότ που κατασκευάσανε. Η κουβαρίστρες είχανε διαφορετικά μέγεθος, τ' άνωφελήθηκαν, πήρανε μιά μεγάλη κουβαρίστρα για τό κορμό, με τις μικρότερες σχημάτισαν τ' άκρα, τ' ά χέρια, τ' ά πόδια, καθώς και για τό κεφάλι χρησιμοποίησανε φελούς, για τ' άντιά βάσανε δυό μεγάλες μεταλλικές χάνδρες καθώς και για μαντιά, για στόμα και μύτη δυό κομμάτια σπιντόβουλα. Τις κουβαρίστρες τών ποδιών τις στερεώσανε περνώντας μιά καθήλιτα έύληνη στην τρύπα που έχουν στο

Ρομπότ από κουβαρίστρες.

παρουσίαζε τις ίδιες άρετές με τό προηγούμενο, τό παιδί άναγκάστηκε να ψάξη, να στενοχωρηθή λίγο και από καθαρά δευτερεύοντα ρόλο που θά έπαιζε σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση αυτό τό υλικό σάν συμπλήρωμα, άναγκάστηκε να άναζητήση και να κατορθώση να τό κάνει ανεξάρτητο, βρίσκοντας την πραγματική μορφή που μπορούσε να τό δώση, δηλ. χρησιμοποίησι 100%. Αυτό είναι μιά ακόμη έπαλήθευσι του αξιωματικού, πως κάθε υλικό δίνει τό δικό του σχήμα, άρκεί να επιμείνουμε και να τό θελήσουμε. Τό κέρδος από τη νέα δουλειά ήταν μεγάλο καθώς θά ίδούμε σε άλλο σημείωμα.

Γ. ΡΩΜΑΝΟΣ

ΣΤ΄.

Πληθος πολύ άνεβαίνει στην άκρόπολη όπου θά γίνη ή κρίση ακολουθώντας την 'Αθηνά που πηγαίνει μπροστά μεγαλόπρεπη, όλο έγνοια σά μάνα. Γέροι με άσπρα γένεια, άντρες ώρμιοι, νέοι και παιδιά ακόμα... Είναι περιέργοι ν' άκούσουν και να δούν και καθώς κουβεντιάζουν μεταξύ τους και σχολιάζουν την όπόθεση μιά άνεβαίνει, σά φοκαροβλασσία που ξεσπάει στά βράχια της άκρογιαλιάς.

(Άκολουθεί)

Μ. Άναστασίου

κείνοι που είναι δεμένοι με την παράδοση προβλέπουν μεγάλα κακά αν οι ιδέες αυτές έπικρατήσουν.

ΕΡΙΝΥΕΣ

Έγώ μεγάλο βλέπω χαλασμό άπ' τόν καινούργιο νόμο, αν θά νικήση κι' έτσι ό φονιάς δικαιωθώ. Εύκολα πιά σε φονικό του καθενός τό χέρι θ' άπλωθώ για να χτυπήση.

Και θά υποφέρουν οι γονιοί πολλά άπ' τ' αινιδιακά τους βάσανα. Κι' ούτε ό θυμός των 'Ερινύων πιά να πέση στό φονιά δε θά τολμήση να λείπτερο θ' άφήσουμε τό φόνον... Και τού γειτόνιου του ό καθείς τη συμφορά θά μάθη και θ' άνιστορήση... Όμως τού κάκου παρηγορία θά ζητήση άλάφωση δε θάβρη πουθενά.

Παινούν ύστερα τό σεβασμό στην παράδοση, άπ' όπου μονάχα κρέμεται ή τάξη και ή ειρήνη του κόσμου.

Την άναρχία κανείς άς μη ζητά μά κι' ούτε πάλι τη σκληρία μη την παινέση. Στο κάθε τι ό Θεός κρατά τη μέση και πότε έδω και πότε κεί κοιτά. Θά π' ένα λόγο σύμφωνα με τούτο: Η άσέβεια πάντα φέρνει τό χαμό μά ή φρονιμάδα τόν άναπηγό πολυπευθυμένο πλοΐτο.

Όποιος και νάσαι θά σου τό πω τη δικαιοσύνη να τη σεβάσθης. Άπό τό κέρδος μη παρασυρθής με πόδι άποκοτο να την κλωστήσης... Θάρρη ή στιγμή της πλεονεξίας. Πρέπει λοιπόν για τό γονίο σου μέσ' στην καρδιά σου νάχη σεβασμό και να κρατήσης πάντα φιλόξενο τό σπιτικό σου.

30.

(Συνέχεια)

Μά ο 'Αλέξανδρος την ήσυχασε.
— Δέν έσφαλες καθόλου, σεβαστή μητέρα, της είπε, γιατί και τούτος είναι 'Αλέξανδρος.

Πήρε στην άγκαλιά του το μικρό γυιό του Δαρείου, που ήταν έξη χρονών. Και το αγοράκι έπλεξε τὰ χέρια γύρω στο λαιμό του χωρίς καθόλου να τρομάξει.

Κι' ο 'Αλέξανδρος στράφηκε στον 'Ηφιστίωνα και του είπε σιγά:

— Τό αγοράκι αυτό είναι πιό γενναίο από τον πατέρα του.

— Υστερα από λίγες μέρες ο 'Αλέξανδρος έλαβε μιάν άλαζονική έπιστολή από τόν Δαρείο, που είχε καταφύγει πέρα, στη Μεσοποταμία.

Ο 'Αλέξανδρος την άνοιξε και τη διάβασε και με δυσκολία μπόρεσε να συγκρατήσει την όρνη του.

Ίδου τι έγραφε η έπιστολή αυτή:

«Ο Μέγας Βασιλιάς Δαρείος στον 'Αλέξανδρο:

Μη νομίσης πως έπειδή νίκησες είσαι κύριος της 'Ασίας. Κάποιος θεός τη μέρα εκείνη σε βοήθησε. "Αν θέλης τη φιλία μου γύρισέ μου πίσω τη μητέρα μου, τη γυναίκα μου, και τὰ παιδιά σου και θά σου δώσω τόσο χρυσάφι όσον δέν έχει ολάκκιρη ή Μακεδονία.

"Αν τó κάμης αυτό, θά συνάψω φιλία μαζί σου και δέ θά σε τιμωρήσω για τήν αυθάδεια σου νάοθης στη χώρα μου χωρίς αίτία, χωρίς έγώ ποτέ να σου κάνω κανένα κακό».

Ο 'Αλέξανδρος διάταξε άμέσως και του άπάντησαν:

«Ο 'Αλέξανδρος ό Βασιλιάς της Μακεδονίας κι' άρχιστράτηγος τών 'Ελλήνων

στο Δαρείο:

Ο Δαρείος, ό πρώτος βασιλιάς σας που τού πήρες τ' όνομα κατατράννησε τούς 'Ελληνες που ζούσαν στα παράλια του 'Ελλησπόντου και της 'Ιωνίας. "Επειτα πέρασε πολυάριθμο στρατό και πολέμησε τη Μακεδονία και την 'Ελλάδα.

"Επειτα ήρθε ό ίδιος ό Ξέρξης με άνακρίβητους βάρακρους. Νικήθηκε κατά θάλασσα, έφυγε κι' άφήκε τó Μαρδόνιο να λεηλατήσει και να κάψει τις πολιτείες και τὰ χωράφια.

Ο πατέρας μου ό Φίλιππος δολοφονήθηκε από ανθρώπους δωροδοκημένους από την περσική αλή. Με τόν τρόπο αυτό, με δωροδοκίες κι' άδικίες πολέματε τούς έχθρούς σας.

Δέ φέρνω λοιπόν τόν πόλεμο στη χώρα σου' ήρθα για να τιμωρήσω

παλιές άδικίες. Κι' οι θεοί που βοηθούν πάντα τούς δίκαιους με βοήθησαν και βρίσκεται τώρα στα χέρια μου μέγα μέρος της 'Ασίας' και σένα τόν ίδιο νίκησα στη μάχη.

Δέν έχεις λοιπόν δικαίωμα να μου ζητήσεις τίποτα. "Ομως αν έρθης εδώ μόνος σου και πέσης στα πόδια μου και με παρακαλέσης θά σου δώσω τη μητέρα σου, τη γυναίκα σου και τὰ παιδιά σου, χωρίς καμιά πληρωμή. Γιατί δέν ξέρω μονάχα να νικώ' ξέρω και νάμαι γενναϊόδωρος στους νικημένους. Σου δίνω τó λόγο μου πως μπόρεις νάρθης χωρίς κανένα κίνδυνο.

Κι' από τώρα, όταν μου γράφης, μην ξεχνάς πως γράφεις σ' ένα βασιλέα και μάλιστα στο βασιλέα σου!».

Αμα σφράγισε τó γράμμα αυτό με τη χρυσή βασιλική του σφραγίδα κάλεσε τόν άγαπημένο του μουσικό τόν Τέρπανδρο.

— Τέρπανδρε, του είπε, είμαι θυμωμένος, δέν μπορώ να δαμάσω τήν όργή μου. Πάρε τη λύρα σου και παί-

Ο 'Αλέξανδρος έλαβε μιάν έπιστολή από τόν Δαρείο.

ξε. 'Η μουσική μονάχα μπορεί να γαληνέψη τήν καρδιά μου.

Κε φ. 44.

Ο Φίλιππος ό γιατρός κάθεται με τó γυιό του σ' ένα κήπο της 'Ανατολής και μιλούν για τή μακρινή πατρίδα. Τέλη πιά τού καλοκαιριού και τὰ δέντρα είναι φορτωμένα καρπούς. Από πάνω τους, από μιάν κληματαριά, κρέμονται μεγάλα μαύρα σταφύλια...

— Πόσο πλούσια είναι ή χώρα τούτη, είπε ό Φίλιππος. Πόσο ωραία. Κι' όμως νοσταλγώ τήν πατρίδα. Τó μικρό φτωχικό σπιτάκι μας.

Ο Στέφανος δέ μίλησε. Δέν ήταν σύμφωνος με τόν πατέρα του. Άγαπούσε κι' αυτός τó μικρό σπιτάκι τους, μά ποτέ δέ θά δέχονταν να περάση τη ζωή του, άς ήταν κι' ευτυχισμένη, μέσα στους τέσσερις στενούς τοίχους του. Τόν είχε συνεπάρει κι' αυτόν ή όρμη του 'Αλεξάνδρου.

— Δέ θές να γυρίσουμε; ρώτησε ό Φίλιππος.
— Όχι, πατέρα! άποκρίθηκε ό Στέφανος με ήσυχη κι' άποφασισμένη φωνή. Συγχώρεσέ με. 'Η γενεά μας λαχαρίζει μεγάλα έργα.

— 'Η ευτυχία βρίσκεται, μουρμούρισε ό Φίλιππος, στη γαλήνη τού προγονικού σπιτιού. Δέν τó νιώθεις;
— Ίσως, άποκρίθηκε ό Στέφανος. Μά τó ανώτατο αγαθό τού ανθρώπου δέν είναι ή ευτυχία.

— Τι είναι λοιπόν;
— Νά θέσης ένα δύσκολο σκοπό στη ζωή σου και να τόν πραγματοποιήσης. Έσύ ό ίδιος δέν μου έλεγες πως δέν πρέπει ποτέ νάμαι ευχαριστημένος με τó ό,τι κάνω; Νά θέλω πάντα ν' ανέωω περισσότερο; Άκολουθώ τη συμβουλή σου.

Ο Φίλιππος σάπασε. "Ενωισε πως ό γυιός του είχε δίκιο. Μά ήταν νέος αυτός κι' είχε τή δύναμη ν' ακολουθήση μιάν επικίνδυνη ζωή. Αυτός δέν μπορούσε πιά. Οι νέοι πρέπει νάμει άπληστοι και νάχουν μεγάλες φιλοδοξίες για τó καλό της πατρίδας τους. Ν' αγαπούν τούς κιντύνους.

— Υστερα από λίγη σιωπή είπε σιγά:
— Έχεις δίκιο, Στέφανε. Έγώ γέ-
ρασα.

Και σε λίγο:

— Είδες τόν 'Αλέξανδρο σήμερα;
— Όχι, άποκρίθηκε ό Στέφανος. Όλη νύχτα είχε συμβούλιο με τούς στρατηγούς. Θά φύγουμε αύριο.

— Για πού;
— Για πού; Έκαμε ό Στέφανος. Μά για π'ό μακριά, πατέρα!

— Ωστόσο;
— Ως να τελειώση ό κόσμος, είπε σιγά ό Στέφανος.

— Κι' έπειτα;
— Δέν έχει έπειτα. Κάνουμε τó

XII

IV. ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΤΟΛΗ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΝΗ ΤΕΧΝΗ

"Ετσι από τη μεγάλη 'Αλεξάνδρεια τών Πτολεμαίων προήλθε ένας λαμπρός κοινός πολιτισμός, άπόγονος τού κλασικού 'Αθηναϊκού και άμεσος πρόγονος τού Βυζαντινού, ό 'Αλεξάνδρινός, που έπεκράτησε να λέγεται και 'Ελληνιστικός για να καταφαινεται περισσότερο ό κοσμοπολιτικός χαρακτήρας του. Τά καλλιτεχνικά μνημεία του είναι κολοσσιαία όπως τὰ σύγχρονα γεγονότα. 'Η τέχνη παύει πλέον να έκφράζει τήν ήρεμία και τή γαλήνη ή τήν θλίψη τή γεμάτη έγκατέρηση, προσπαθεί τώρα ν' άποτυπώση τήν άγανία και τήν όδύνη, τήν ένταση και έκταση τών παθών, τήν όρμη και βιαιότητα τών συγκρούσεων. Δέν παριστάνει πλέον θεούς, ήμιθέους, ήρωες, άθλητές, άμαζόνες, άλλ' ανθρώπους κοινούς ακόμα και βαρβάρους και ανθρώπους της άγοράς, προτιμά τη ρεαλιστική άπεικόνισι, είσάγει, ως προσωπογραφία και ίδιως τις γοητευτικές σκηνές τού καθημερινού βίου. Τό ένδιαφέρον της εκτείνεται ακόμη και πρós τὰ ζώα και τη φύσι κι' έτσι δημιουργείται τó ποίσι και οι άγροτικές σκηνές και στήν ποίση τó τερπνó είδος τού ειδυλλίου με τó όποιο ό Θεόκριτος εξυμνει στους κουρασμένους από τó θόρυβο και τήν τύρβη τών μεγαλοπόλεων τὰ θέλγητρα τού φοιμενικού βίου με εικόνες έναργείς που

ΤΟ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΚΟ ΕΠΟΣ

ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

αμιλλώνται σε χάρι και λεπτότητα τις δονομαστές 'Αλεξάνδρινες ζωγραφίες, ένα είδος γοητευτικό που στάθηκε υπόδειγμα στους κατοπινούς καλούς Λατίνους ποιητές, τόν 'Οβίδιο, τόν Βιργίλιο, τόν Τίβουλο, τόν Προπέρτιο κι' όλους τούς μέχρι σήμερα μιμητές του. Έπινε ό άκόμη τις φανταστικές, γεμάτες περίκοψη ρητορεία διηγήσεις από έρωτικές περιπέτειες, όπως «τά κατά Λευκίππην και Κλειτοφώνταν», τὰ πρώτα αυτά έρωτικά μυθιστορήματα, που ή επιτυχία τους έστάθηκε από τότε σταθερά και διαρκής, και συγχρόνως φιλοτεχνεί τις έντεχνες εκείνες σύντομες διατυπώσεις, — αισθημάτων, σκέψεως ή έντυπώσεως — με λίγους στίχους που μάς έδωσαν μερικά από τὰ θαυμασιώτερα επιγράμματα της ελληνικής άνθολογίας, κομψά και περίτεχνα όπως τάφθαστα τεχνουργήματα της αναγλυφικής, της τορευτικής και της μεταλλουργίας της, καθώς και πολλές άλλες μορφές πρωτότυπες, καλλιτεχνικές και λογοτεχνικές, που ήσαν τόν όρίζοντα της τέχνης και άνοιξαν εύρεια τη λεωφόρο πρós τη νεωτέρα. Χαρακτηριστικό τού καιρού τούτου επίσης είναι ή πολυμυρία, που τήν γεννούν οι ποικίλες άνάγκες της

έποχής, και που προέρχεται τόσο από τη διεύρυνσι τού ελληνικού πνευματικού περιβάλλοντος, που επιβάλλει τη διάδοσι τών κλα-

Δεομένη Συριακής τέχνης.

σικών λογοτεχνημάτων με έρμηνευτικά σχόλια και διασαφήσεις, ώστε να διευκολύνεται ή κατανόησι τους από τούς μεροέλληνες,

χρέος μας. "Επειτα θά πεθάνουμε!

«Άλλη τούτη γενεά, ψιθύρισε μέσα του ό Φίλιππος. Δέ χορταίνει. Δέ φοβάται. Τραβάει μπροστά και δέν τρέμει τó θάνατο».

Σηκώθηκε.

— Ο 'Αλέξανδρος, είπε, κουράζεται πολύ. Πρέπει να τόν προσέχω. Χτες βράδυ είχε λίγο πυρετό. Πάω να δώ πως είναι.

— Έχει πάντα πυρετό, είπε ό Στέφανος γελώντας. Μην ανησυχείς, πατέρα. Τό αίμα του βράζει. Κυκλοφορεί πού γρήγορα από τó δικό μας.

Σηκώθηκε κι' αυτός.

— Σήμερα, είπε, περιμένουμε άπεσταλμένους από τις διάφορες πολιτείες της Συρίας. Ο Βασιλιάς θέλει να έξακολουθήση τó δρόμο του για-
λό γιαλό και να φτάση στην Αίγυπτο.

Μήνυση στις διάφορες πολιτείες που θά περάσουν να τού άνοιξουν τις πόρτες. Να δούμε τι άπάντησι θά τού δώσουν.

Πατέρας και γυιός κίνησαν πρós τó παλάτι. Ο Φίλιππος μπήκε μέσα να δη τόν 'Αλέξανδρο πως είναι κι' ό Στέφανος έμεινε άπέξω.

Οι δυο φίλοι του, ό Λεωνίδας κι' ό 'Ερμόλαος, τόν ζούγωσαν.

— Λοιπόν, τόν ρώτησαν, πότε φεύγουμε;

— Βιάζεστε; ρώτησε ό Στέφανος γελώντας.

— Έδώ θά σασίσουμε! είπε ό 'Ερμόλαος. Άνέθηκε σήμερα τó πρωί σ' ένα λόφο κι' είδα. Άπέραντη άπλώνεται ή άγνωστη στεριά μπροστά μας. Γιατί δέν πάμε;

— Σούτ! είπε ό Στέφανος. Νά οι πρέσβεις.

Δυο σεβάσμιοι γέροι, ντυμένοι με πλούσιους χιτώνες, φάνηκαν. Πίσω τους πλήθος δούλοι φορτωμένοι με δώρα.

Τη στιγμή εκείνη πρόβαινε στο κατώφλι ό 'Αλέξανδρος με τó γιατρό του τó Φίλιππο.

Οι γερόντιοι σήκωσαν με υπερέμφαν ήξιοπρέπεια τὰ χέρια.

— Χαίρε, ω βασιλιά 'Αλέξανδρε! είπαν. Είμαστε άποσταλμένοι από τήν πλούσια πόλι της Τύρου.

— Τι άπάντησι μου φέρνετε; ρώτησε άνυπόμονα ό 'Αλέξανδρος. Ειρήνη ή πόλεμο;

— Έσύ θά διαλέγης, βασιλιά μου. Και πρώτα-πρώτα ή πόλι Τύρος σου στέλνει τó χρυσό τούτο στεφάνι για τὰ μαλλιά σου. Κι' οι δούλοι τούτοι σου κουβαλούν πλούσια δώρα.

— Αυτό δέν είναι άπάντησι, είπε ό 'Αλέξανδρος. Έθεσα στους άρχόντους της Τύρου τούτο τó έρώτημα: Θέλω να μπώ στην πολιτεία σας, να προ-

όσο και από τη διάδοσι τών νέων γνώσεων, που προσκτήθηκαν κι' έγιναν κτήμα κοινό, με τήν επικοινωνία τών διαφόρων λαών, που διευκόλυνε τούς έρευνητές και μελετητές τών άνθρωπίνων και της φύσεως να στερεώσουν περίλαμπρο τó μέγαρο που τότε άνεγέρθηκε, της φιλολογικής, της φυσικής, μαθηματικής και γεωγραφικής έπιστήμης. Οι καινοτομίες αυτές κι' οι κατακτήσεις που κατά τούς τρεις τούτους π. Χ. αιώνας έπετεύχθηκαν σημειώνουν ένα ιστορικό σταθμό εις τόν πνευματικό βίο της ανθρωπότητας, και άναδεικνύουν μεγάλη τήν περίοδο τούτη τού 'Ελληνισμού που τις έπitéλεσε. Δέν μπορεί λοιπόν και ή βαθεία τούτη αλλοίωσι και τροπή της τέχνης που συντελέστηκε κυρίως στην κοσμοπολιτική 'Αλεξάνδρεια, αλλοίωσης που άναποκρίνονταν στα αισθήματα της διευρυνθείσης πολιτισμένης ανθρωπότητας, και μπόρσε από τη φύσι της να ευχαριστήση τόν άνθρωπο γενικά, κάθε χώρας και οίωδήποτε αιώνα να χαρακτηρίσθω ως κατά-
πτωσις και παρακμή. Είναι άπλως εξέλιξι της προηγούμενης. Κι' είναι πραγματικά μεγάλος και δημιουργικός ό πολιτισμός τούτος που τήν εξέθρεψε, πολιτισμός που έμφανίζει νέους μορφές, που άναπτύσσει νέες χαρακτηριστικές και προσκομίζει νέα καλλιτεχνικά στοιχεία που θά διαχτευθούν άργότερα στη βυζαντινή και άπ' αυτή εις τη νεώτερη τέχνη.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΔΟΥΚΑΣ

φέρω θυσία στο θεό σας τó Μελκάρτ' με αφήνετε; Ναι ή όχι;

Ο γεροντότερος άποκρίθηκε:

— Κανένας έξος κατακτητής δέν μπήκε ποτέ στην πόλι μας. Δέν αφήκαμε τούς Πέρσες...

— Μά έμένα;

— Ούτε έσένα, βασιλιά μου.

— Δέν μπαίνω ως κατακτητής. Ο Θεός σας Μελκάρτ είναι ό δικός μας ήρωας ό 'Ηρακλής. Ο 'Ηρακλής είναι από τόν πατρικό κλάδο τού σπιτιού μου, πρόγονός μου. Είμαι 'Ηρακλείδης και θέλω να προσφέρω θυσία στον πρόγονό μου.

— Σύμφωνα με παλιό νόμο, άποκρίθηκαν πάλι οι πρέσβεις, όποιος θυσιάζει μέσα στην πόλι μας στο βωμό τού Μελκάρτ θεωρείται κύριός μας. Δέ θέλουμε να γίνουμε δούλοι κανενός.

Ο 'Αλέξανδρος άκουσε με θαυμασμό τὰ περιήφανα λόγια τών γερόντων. "Ήξερε πως ή πολιτεία τους ήταν παντοδύναμη. Ήταν χτισμένη ό ένα νησάκι δίπλα στη στεριά κι' όποιος ήθελε να τή πάρη έπρεπε να έχη ισχυρό στόλο. Κι' ό 'Αλέξανδρος δέν είχε. Ο στόλος τών Περσών θάτρεχε να τή βοηθήση κι' ό 'Αλέξανδρος κινδύνευε να νικήθι.

— Ό,τι θέλεις σου τó παραχωρούμε, ω βασιλιά, έξακολουθήσαν οι πρέσβεις. Ένα μονάχα δέ σου παραχωρούμε: τή λευτεριά μας.

(Άκολουθεί)

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΦΙΛΕΛΛΗΝΕΣ

Ο ΣΕΛΛΕΥ ΚΑΙ Η ΕΛΛΑΣ

Ο Σέλλεϋ ήτο κατ' ἐξοχήν ποιητής. Μὲ μίαν ἀνωτέραν πανελευθέραν ἀντίληψιν τῆς ζωῆς, εἶχεν ἀνεβῆ εἰς σφαίρας πνευματικῆς, ἀπὸ τὰς ὁποίας ὁ ἄνθρωπος ἀποκτᾷ τὴν θέαν τοῦ ὀρίζοντος τῆς αἰωνιότητος. Εἶχεν ἐγγίσει τόσον εἰς τὰ ἀρχέτυπα, ὥστε τὸ κάθε τι, κάθε γεγονός, ἀπαιτοῦσε δι' αὐτὸν τὴν ἱεροπρεπὴ σημασίαν μιᾶς ἐκδηλώσεως τῆς πνευματικῆς ζωῆς. Εἶχε δυνατὰ φτερά αἵματος, ἵκανά ν' αὐτὸν κρατοῦν εἰς ὕψη παρθένα, ἀπὸ τὰ ὅποια, ὅπως ὁ βασιλεὺς τῶν φτερωτῶν, ἤπνευζε τὸν ἥλιον χωρὶς νὰ θαυμάζεται. Δι' αὐτὸ τὸ θέαμα τῆς Ἑλλάδος, ποὺ ἀνελάμβανε ἄνισον ἀγῶνα διὰ τὴν ἀποκτήσιν ἐλευθερίας ὑπαρξίν— ὅρον πρωταρχικὸν διὰ τὴν ἐπιτέλεσιν τοῦ προορισμοῦ κάθε ἐθνικῆς δόξης καὶ διὰ τὴν ἀπότισιν τῆς δόξης τῆς πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα— τοῦ ἐφάνη ὡς ἓνα μεγάλο ἀνθρώπινο γεγονός.

Εὐρίσκετο τὸ 1821 εἰς τὴν Πίζα τῆς Ἰταλίας, ὅπου γνώρισε πολλοὺς Φαναριώτες. Ὁ Μαυροκορδάτος τοῦ μιλοῦσε συχνά με θερμὴν διὰ τὴν ἑλληνικὴν Ἐπανάστασιν καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ ἡσθάνετο ἀγαλλίσαι. Τὴν πρώτην Ἀπριλίου— γράφει ἡ σύζυγος τοῦ ποιητοῦ— ἦλθεν ὁ Μαυροκορδάτος καὶ τοῦ ἔφερε προκήρυξιν τοῦ ἐξαδέλφου τοῦ Ὑψηλάντου καὶ ἀκτινοβολῶν ἀπὸ ἐνθουσιασμοῦ καὶ χαρᾶς, ἐδήλωσεν ὅτι ἀπὸ τώρα καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ἡ Ἑλλάς θὰ εἶναι ἐλευθέρη. Ὁ Σέλλεϋ συνεκινήθη βαθύτατα καὶ ἔγραψε τὸ δρᾶμα τοῦ «Ἑλλάς» εἰς μίαν στιγμὴν ἐνθουσιασμοῦ. Μερικὰ ἀποσπάσματα ἔχουν ὡς ἐξῆς:

«Κατὰ τὴν μεγάλῃν τοῦ κόσμου χαραινὴν, τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ ξεδίπλωσε μεγαλόπρεπα τὴν σημαίαν τῆς Ἑλευθερίας ἀπάνω ἀπὸ τὸ χάος. Καὶ οἱ συμμορίται τῆς πνευματικῆς ἀναρχίας ἐσκορπίσθησαν ὡς ἀν σιγῆς τρομαγμένων γυπαετῶν ἀπὸ τὸ ἱμάς, ὅταν κατασεύσῃ ὁ σεισμὸς τὰ θεμέλια τοῦ. Κι' ἔτσι, ἀπὸ τὴν τρικυμιαμένην αὐγὴν τοῦ χρόνου ἀνέλαμψεν ἡ παντοδυναμία τῆς Ἑλευθερίας. Αἱ Θερμοπύλαι καὶ ὁ Μαραθὼν, ὡς ἂν βουνά, εἰς τὴν κορυφὴν τῶν ὁποίων ἀναθρόσκει πυρά, ἀρπαξάν ἀπὸ τὴν πηγὴν τῆς τῆ φωτῆς. Ἡ περρωτὴ Νίκη ἐστάθη γιὰ μίαν στιγμὴν εἰς τοὺς Φιλίππους, ὡς ἂν αἰτὸς εἰς τὸ χεῖλος ἀκρωτηρίου ὕψηλοῦ... Ἐπειτα ἐπῆλθεν ἡ νύχτα καὶ, ὡς ἂν μεσ' ἀπὸ τὸ σκότος, ξαναρχίζοντας τὸ παντοδύναμον πέταγμα τῆς Ἑλευθερίας ἦλθε γοργὴ ἀπὸ τὴν δύσιν, ἀντίθετα πρὸς τὴν κίνησιν τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Μοίρας. Δεύτερος ἥλιος ἀνέτειλε, φλογερός, διὰ τὴν καύση, ν' ἀναζωογονήσῃ, νὰ φωτίσῃ. Ἀπὸ τὴν μακρινὴν ἀντίπεραν ὄχθην τοῦ Ἀτλαντικοῦ αἰ νῆαι ἀκτίνες τοῦ ἔδιωξαν τὰς σκιάς καὶ τὰ ὄνειρα. Ἡ Γαλλία μὲ ὄλους τοὺς αἰματηροὺς ἀτμούς τῆς, τὸν ἔκρουεν, ἀλλὰ δὲν τὸν ἔσθψε. Καὶ μέσα ἀπὸ

τὰ σύννεφα τοξεύει καὶ πάλιν τὰς ἀκτίνας τοῦ ἀπὸ τὴν ἀκροτάτῃν Γερμανίαν, ὡς τὴν Ἰσπανίαν. Ὡς ἂν αἰτὸς, θερμὸς μετὰ τὸ πρωῒνὸ φῶς, ποὺ περιφρονεῖ τὰ ἄγρια προμηνύματα τῆς καταιγίδος ὅταν ἀναζητῇ τὴν φωλεάν του, ποὺ αἰωρεῖται εἰς τοὺς κεδροσκέπαστους βράχους τοῦ βουνοῦ καὶ τὰ ἀητόπουλα περιμένουν ἀνυπόμονα ν' ἀκούσουν τὸ κλάγγισμα τῶν μεγάλων τοῦ πετρῶν εἰς τὸν ἀέρα, διότι πεινοῦν, ἔτσι ξαναγυρίζει τώρα ἡ Ἑλευθερία εἰς δὲ, τὴν ἀπέμεινεν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα. Ἡ Ἑλευθερία ἄς ἀφήνῃ ἐκεῖ ὅπου πετᾷ μίαν ἔρημον ἢ ἕναν παράδεισον, οἱ ὥραιοι καὶ οἱ ἀνδρείοι

Ο ΣΕΛΛΕΥ

ἄς μοιρασθοῦν τὴν δόξαν τῆς ἡ ἄς εὐρουν τὸν θάνατον.

— Μὲ τὰ δῶρα τῆς χαρᾶς ἡ Ἑλλάς ἔστρωσε τὸ λίκνον σου.

— Μὲ τὰ δάκρυα τῆς λύπης ἡ Ἑλλάς ἔρραντισε τὸ σάβανό σου.

— Μὲ τὴν θλίψιν τοῦ ὀρφανοῦ ἀκολούθησε τὴν σορὸν σου— διὰ μέσα τῶν αἰώνων.

— Καὶ εἰς τὴν ἀνάστασιν σου ἐμφανίζεται καὶ πάλιν ὑπέροχος ὡς ἐσὺ.

— Ἀν ὁ οὐρανὸς σὲ ξαναπάρῃ εἰς τὴν ἀγκαλιά του, εἰς τὸν οὐρανὸν τὸ πνεῦμα τῆς θ' ἀνεβῇ.

— Ἀν ἡ κόλασις ἤθελε σ' ἐνταφιάσει, εἰς τὴν κόλασιν θὰ ἔκλιναν αἱ ὑψηλαὶ τῆς καρδίας.

— Ἀς γίνουν αἱ δόξαι τῆς κωνιορτός! Ἐν ὄνομα καὶ ἕνα ἔθνος ἄς λημονήσῃ τὴν ἐλευθερίαν μαζί σου.

Καὶ ἔπειτα τὸ ὑψηλότερον ἴσως μέρος τῶν χορικῶν τοῦ δράματος:

Ἡμιχόριον Α'.

Γενηθῆτω φῶς! Εἶπεν ἡ Ἑλευθερία, Καί, ὅπως ὁ ἥλιος ἀπὸ τὰ βάθη τοῦ

Ἰόντου,

Ἀνέτειλαν αἱ Ἀθῆναι! Τριγύρω των

ἔγεννηθον Κι' ἔλαμψαν, ὡς ἂν τὰ βουνά τῆς αὐγῆς,

Δοξασμένα πολίται— καὶ εἶναι αὐταὶ τώρα

τέφρα, ἐρείπια, λήθη;

Ἡμιχόριον Β'.

Ὅπου αἱ Θερμοπύλαι καὶ ὁ Ἀσωπὸς [κατέπιαν τὴν Περίαν, ἀφρίζει ἀκόμη ἡ ἄμμος ἦλθε κατόπιν κατακλυσμὸς ἐπὶ κατακλυσμοῦ:

Ἡ διχόνοια, ὁ Μακεδὼν καὶ ἡ Ρώμη καὶ ἐπὶ τέλους ἐσὺ!

Ἡμιχόριον Α'.

Ναοὶ καὶ Πύργοι. Φρούρια καὶ ὀχυρά, καὶ ὅσοι ἔζησαν καὶ ἐπέθαναν ἐκεῖ μέσα ἦσαν δικά σου καὶ μπορεῖ νὰ εἶναι δικά σου καὶ πρέπει νὰ φθαροῦν. Ἡ Ἑλλάς ὁμῶς καὶ τὰ θεμέλια τῆς εἶναι κτισμένα κάτω ἀπὸ τὴν παλῖρροια τοῦ πολέμου, ριζωμένα στερεὰ εἰς τὴν κροσταλλινὴν θάλασσαν τῆς σκέψεως καὶ τῆς αἰωνιότητος τῆς, οἱ πολῖται τῆς, πνεύματα αὐτοκρατορικά, κυβερνοῦν τὸ παρὸν καὶ τὸ παρελθόν καὶ εἰς ὅ, τι ἔχει κληρονομίῃ ἡ ἀνθρωπότης ἡ σφραγὶς τῶν ἔχει τεθῇ.

Ἡ Ἑλλάς, ποὺ ἦτο νεκρά, ἀνεστήθη. Ξαναρχίζει τώρα ἡ μεγάλη τοῦ κόσμου ἐποχὴ, ξαναρχίζουν τὰ χρόνια τὰ χρυσά. Ἡ γῆ ὡς ἂν φιδί, ἀλλάζει τὸ χειμωνιάτικόν της περιβλημα. Ὁ οὐρανὸς χαμογελά καὶ πιστεύει καὶ βασιλεῖται μοιάζουν τώρα ὡς ἂν ἐρείπια εἰς ἓνα ὄνειρο ποὺ διαλύεται.

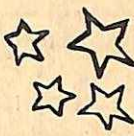
Μιά λαμπρότερα Ἑλλάς πυργώνει τώρα τὰ βουνά της, ἀπὸ κύματα πολλὰ γαληνότερα, ἕνας νέος Πηγεὺς ἀναβλύζει χαρῶν ἀπὸ τὰς πηγὰς του, εἰς τὰς ὁποίας καθρεπτίζεται τὸ ἄστρον τῆς αὐγῆς. Δροσερότερα Τέμπη ἀνθίζουν καὶ εἰς τὴν ἀγκαλιά φωτεινότερον πέλαγος, νῆαι Κυκλάδες λικνίζονται ἀπαλά.

Σχίζει τὸν πόντον μιά νέα Ἀργώ, ξεκινημένη διὰ νῶτερον γέρας, ἕνας ἄλλος Ὀρφεὺς ξανατραγουδεῖ καὶ ἀγαπᾷ καὶ θρηνεῖ καὶ πεθαίνει, ἕνας νέος Ὀδυσσεὺς ξαναφίνει τὴν Καλυψὼ διὰ τὴν γενέθλιον ἀκτὴν του.

Νῆαι Ἀθῆναι θὰ γεννηθοῦν καὶ εἰς τοὺς μακρινούς μέλλοντας αἰῶνας θὰ κληροδοτήσουν, ὅπως ἡ δύσις τοῦ ἡλίου φλογίζει τὸν οὐρανόν, τὴν λάμψιν τῆς νεότητος των καὶ θ' ἀφήσουν ἕαν δὲν εἶναι δυνατόν ν' ἀφήσῃ κατὶ τόσο λαμπρόν— ὅ, τι ἡ γῆ μπορεῖ νὰ δεχθῇ καὶ ὁ οὐρανὸς νὰ χαρίσῃ.

Ἡ νέα Ἑλλάς, ποὺ ὠραματίσθη ὁ ποιητὴς μετὰ τὴν ἀληθινὴν δημοκρατικὴν τοῦ διαίσθησι, ἔχει ὑψηλὴν ἀποστολὴν εἰς τὴν πνευματικὴν ἐξέωσιν τῆς ἀνθρωπότητος σήμερον πῶς πολὺ ἀπὸ κάθε ἄλλῃ ἐποχῇ.

Γ. Π. ΜΠ.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΙ Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

14^Η ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

Εὐαγγέλιον (Μάρκου η' 34—θ' 1)

Εἶπεν ὁ Κύριος: Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖτω μοι. Ὅς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὅς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, οὗτος σώσει αὐτήν. Τί γὰρ ὠφέλεια ἄνθρωπον ἕαν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; Ὅς γὰρ ἕαν ἐπαισυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμούς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἀμαρτωλῷ, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισυνθῇσεται αὐτὸν ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς: Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσὶ τινες τῶν ὧδε ἑστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσιν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐλθουσίαν ἐν δυνάμει.

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Καὶ ἡ ἀνω περικοπὴ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἀνέκει εἰς τὴν πρὸς Γαλάτας τοιαύτην, ὅπως καὶ ἡ τῆς προηγουμένης Κυριακῆς. Καὶ προηδὲς εἶπαμεν ὅτι ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἔλαβε ἀφορμὴν νὰ γράψῃ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ αὐτοῦ ἐπειδὴ διάφοροι Ἑβραῖοι τῆς Γαλατίας εἶχαν παρουσιάσῃ μετὰ τῶν Χριστιανῶν καὶ προσπαθοῦσαν μετὰ διαφορά μὲν νὰ κάμουν τοὺς Χριστιανούς τῆς χώρας αὐτῆς νὰ παραστρατήσουν ἀπ' τὸ Χριστιανισμό. Εἰς τὴν σημερινὴν τοῦ δὲ περικοπῆν ὁ Παῦλος συμβουλεύει τοὺς νεοφωτισμένους καὶ βεβαίους συγχρόνους αὐτοῦς ὅτι μόνον μετὰ τὴν ἐλικρινήν του πρὸς τὸ Χριστὸ πίστιν θὰ σωθῶν.

Ὁ Παῦλος μετὰ τὴν κήρυγμά του αὐτὸ διακηρύττει ὅτι ἡ δικαιοσύνη καὶ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου ἐρχεται μόνον τῇ ἐπίτῃ ἀπὸ τὴν τυφλὴν πίστιν μὲς πρὸς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, ἐνῶ οἱ Ἰουδαῖοι ἐπέμεναν νὰ διδάσκουν ὅτι ἡ σωτηρία τῶν ἀνθρώπων ἐπιτυγχάνεται μετὰ τὴν τήρησιν τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου. Λαμβάνοντας λοιπὸν ἀφορμὴν ὁ Παῦλος ἀπὸ τοῦς ψευδοδιδασκάλους αὐτοῦς, προβάλλει στοὺς Χριστιανούς τὸ παράδειγμα τοῦ ἱδικοῦ του καὶ ὁλων τῶν ἄλλων Ἀποστόλων. Οἱ Ἀπόστολοι πρὸς τὸ πιστεύουν στὸ Χριστὸ ἦσαν βέβαιοι καὶ αὐτοὶ Ἰουδαῖοι καὶ ἐπομένως εἶχαν ἀνατρεφθῇ καὶ μεγαλῶσαι μετὰ τὰ ἰουδαϊκά φρονήματα καὶ μετὰ τὸν σεβασμὸν πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου τοῦ Μωσέως. Καὶ ὅμως, γράφει ὁ Παῦλος, τώρα, δηλοῦν ὅτι ὁ Παῦλος, τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου ἀκούσαμε καὶ πιστεύουμε τὴν διδασκαλίαν τοῦ Θεοῦ ἀνθρώπου, ἔχουμε πεισθῇ ἀκράδαντα ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν μπορεῖ νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπ' τὴν ἀμαρτίαν κάνοντας μόνον τὰ ἔργα ποὺ διατάσσει ὁ Μωσαϊκὸς νόμος. Ἡμεῖς οἱ Ἀπόστολοι, λέγει ὁ Παῦλος, ἀπὸ ἐκείναμε συγχρηστὴ μετὰ τῶν δύο νόμων, τοῦ Μωσαϊκοῦ καὶ τοῦ Χριστοῦ, εὐρίσκουμε ὅτι ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου δὲν μπορεῖ νὰ προέλθῃ παρὰ μόνον ἀπ' τὸ Χριστὸ. Ὅσον κι' ἂν φυλάξῃ ὁ ἄνθρωπος τὸν Μωσαϊκὸν νόμον, εἶναι ἀδύνατον μόνον αὐτὸν νὰ ἐπιτύχῃ τὴν σωτηρίαν του. Καὶ προηγουμένως, εἰς ἄλλην ἐπιστολὴν τοῦ Παύλου, εἶπαμεν ὅτι αὐτὸς ἦτο ἕνας ἀπ' τοὺς μεγαλότερους διδασκάλους τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου καὶ ὁ φανατικώτερος διδάκτης τῆς Χριστιανικῆς διδασκαλίας καὶ ὁμῶς ἀπὸ ἐγνώριαν τὴν διδασκαλίαν αὐτὴν ἐνῆκε ὁ

Ἀπόστολος (Πρὸς Γαλάτας β' 16—20)

Εἰδότες δὲ ὅτι οὐ δικαιούται ἄνθρωπος ἐξ ἔργων νόμου ἕαν μὴ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡμεῖς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν ἐπιστεύσαμεν, ἵνα δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως Χριστοῦ καὶ οὐκ ἐξ ἔργων νόμου, διότι οὐ δικαιωθήσεται ἐξ ἔργων νόμου πᾶσα σὰρξ. Εἰ δὲ ζητοῦντες δικαιωθῆναι ἐν Χριστῷ εὐρέθημεν καὶ αὐτοὶ ἀμαρτωλοὶ, ἅρα Χριστὸς ἀμαρτίας διάκονος; Μὴ γένοιτο. Εἰ γὰρ ἂ κατέλυσεν αὐτὰ πάλιν οἰκοδομῶ, παρασάτην ἑμαυτὸν συνίστημι. Ἐγὼ γὰρ διὰ νόμου νόμῳ ἀπέθανον, ἵνα Θεῷ ἔξω. Χριστῷ συνεσταύρωμαι· ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγὼ, ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστὸς· ὁ δὲ νῦν ζῶ ἐν σαρκί, ἐν πίστει ζῶ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀγαπήσαντός με καὶ παραδόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ.

ΤΑ ΑΚΛΟΝΗΤΑ ΘΕΜΕΛΙΑ

Ὁ πόθος τῆς εὐτυχίας, ὁ πόθος μιᾶς ζωῆς ἀνώτερης καὶ χαρισμοσυνωτέρας, μιᾶς ζωῆς εἰρηνικῆς καὶ εὐτυχισμένης, εἶναι ἐμφυτος ἐν καθῆ ἀνθρώπῳ. Ὁ ἄλλοις ἡ ἀνθρωπότης αὐτὸν τὸν πόθον τρέφει πάντα μέσα τῆς. Ὅμως τὴν πραγματικὴν τοῦ πόθου τῆς τούτου προσπάθειαν στὰ νεώτερα χρόνια νὰ τὴν ἐπιτύχῃ μόνον τῆς. Ζήτησε νὰ ὑψώσῃ τὴν οἰκοδόμημα τῆς εὐτυχίας τῆς χωρὶς τῆς χριστιανικῆς πίστεως. Οἱ περισσότεροι ἀπ' τοὺς λεγόμενους χριστιανικοὺς λαοὺς δυστυχῶς τὴν πίστιν τὴν εἶχαν ἀπὲρ ὡς τὰ ἄλλα σὰν κατὰ δευτερεύον, σὰν ἓνα διακοσμητικὸν στοιχεῖον. Πολλοὶ μάλιστα τὴν εἰρωνεύοντο, καὶ μερικὸι ἀκόμη καὶ τὴν ἐπολέμησαν. Ἐνέμισαν πὼς μποροῦσαν νὰ ἀποκτήσουν εὐδαιμονίαν καὶ εἰρήνην, στηριζόμενοι μόνον στὴς δίκας τοὺς δυνάμεις, στὸ μυαλὸν τοῦς, στὴν ἐξυπνάδα τοῦς, στὴν ἐκείνην ἐκείνην, στὸν ἑαυτὸν ἐκείνην. Ὅμως οὗτος πόθος δὲν ἔχουν παρὰ ἀσθενήσαντα ἐξ ἓνα τόσο μεγάλου σκοπῆ. Ἡ εὐτυχία δὲν ἐξαρτάται ἀπὸ τὴν ὕλην κι' ἀπὸ τὸ τοῖμα καὶ ἀπὸ τὸ σίδερο. Ὁ πόθος τοῦ εἶναι πολὺ μικρός. Πατὴρ ἡ εὐτυχία εἶναι κυρίως ἐσωτερικὴ, πνευματικὴ. Ἐξαρτάται ἀπὸ τὴν ἐκείνην ἀπὸ τὴν ψυχικὴν κατὰστασιν τοῦ ἀνθρώπου. Συμβαδίζει μετὰ τὴν πνευματικὴν τοῦ καλλιέργειαν.

Ἀλλ' ὅμως κι' ἡ σημερινὴ ἀνθρωπότης μετὰ τὸ παράδειγμα τῆς, μὲς πείθει ἀκράδαντα γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα. Ἡ βλέπουμε αἱματωμένη, νὰ ζῇ στιγμὴς ἀγωνίας, τρόμου, καταστροφῶν. Εἶναι εὐτυχισμένη; Ὅποιος τὸ πῆ θὰ τὸν πάρουν γιὰ τρελλό. Πῶς δὲ φελεῖται αὐτὸ; Μήπως ἐλεῖται οἱ γνώσεις; Μήπως παρηκμασάν οἱ ἐπιτηδεῖς; Μήπως λιγότερα ἐκ χρυσοῦ καὶ οὐλοῦτος; Ἀλλὰ σήμερον, περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλῃ φορᾷ, ὁ κόσμος ἐκαυχῆται γιὰ τὴν ἐπιστήμην τῆς, γιὰ τὴν γνῶσιν καὶ τὴν σοφίαν αὐτῆς. Τὰ ὅλκα ἀγαθὰ χάρις ἐπὶ τῇ ἐπιστημονικῇ μεθόδῳ ἔχουν αὐξήσει καὶ ὁ χρυσοῦς ἐξάγειται κατὰ ἑκατοντάδας τόνους ἀπὸ τὰ σπλάγχνα τῆς γῆς. Πῶς λοιπὸν δὲν μπορεῖ ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος νὰ βρῇ τὴν εὐτυχίαν ποὺ ἐποδοῦσε; Γιὰ τὸ οἰκοδόμημα τῆς εὐδαιμονίας τοῦ κρημνίζεται τώρα μετὰ τόσο τραγικὸν καὶ ὀδυνηρὸν τρόπο; Ἡ αἰτία

Α. Ι. ΓΚΙΑΛΛΑ

Ο ΝΙΚΗΤΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

Ψηλά, από τὰ δυνατὰ τείχη τῶν Πατρῶν, τῆς πλούσιας πρωτεύουσας τῆς Ἀχαΐας καὶ ὅλου τοῦ Μωρηῶ, οἱ βιγλάτορες ἀντίκρυσαν τὸν συρφετὸ τῶν Σλαύων, ποὺ ὅσο κι' ἂν κατοικοῦσαν χρόνια τώρα στὶς ἑλληνικὲς χώρες ἔμεναν πάντα ἐχθρικοὶ καὶ ξένοι στὴ μεγάλη αὐτοκρατορία.

Εἶχαν πληροφορηθῇ πῶς οἱ Μαυριτανοὶ τῆς Ἀφρικῆς εἶχαν ἐπιδράμει στὰ παράλια, καὶ ἐκείνοι πάντοτε πρόθυμοι σὲ ἀνταρσία εἶχαν ξεσηκωθῇ σ' ἐπανάσταση καὶ εἶχαν κατεβῇ ὁρμητικοὶ σὰν χείμαρρος στὶς πλούσιες πεδιάδες τῆς Ἀχαΐας καταστρέφοντας καὶ ἀφανίζοντας κάθε τι σὲ τὸ διάβα τους. Ἐπειτα συννενοημένοι μὲ τοὺς Μαυριτανοὺς ὥρμησαν στὴν Πάτρα, τὴν ἐλασθεὶς γιὰ τὰ μεταξωτὰ καὶ τὰ κρασιά της.

Μὰ οἱ Πατρινοὶ εἶχον εἰδοποιηθῇ ἔγκαιρως γιὰ τὴν ἐπανάστασι τῶν Σλαύων. Οἱ χωρικοὶ, ποῦσαν δὲ ν' ἀρπάζωνται οἱ σοδεῖές τους καὶ νὰ καίωται τὰ σπίτια τους, εἶχαν τρέξει περίτρομοι στὴ μητρόπολι τῆς Πελοποννήσου ζητώντας προστασία, καὶ ἡ μικρὴ φρουρὰ τῶν Πατρῶν ἔσπευσε ἀμέσως νὰ κλείσῃ τὶς πόρτες καὶ νὰ ὀχυρωθῇ μέσα στὴν πόλι.

Οἱ Σλαῦοι, ποὺ προχωροῦσαν ἔως τώρα ἀνεμπόδιστα, μαζεύοντας παντοῦ λάφυρα, βρέθηκαν γιὰ πρώτη φορά μπροστὰ σὲ πόλι δυνατὴ, ὀχυρωμένη, ἀποφασισμένη νὰ πολεμήσῃ, καὶ μανιασμένοι ρίχθηκαν στὴ διαρπαγὴ τῆς ὑπαίθρου. Ὁ αὐτοκράτωρ Νικηφόρος ἦταν μακριὰ καὶ ἡ ἀπότομη ἀνθιστὴ τῶν Βουλγάρων, ποῦσαν ἀποκτήσει καινούργια δύναμι ἀφ' ὅτου βασιλεῦσε ὁ Κροῦμμος, ἔδινε θάρρος στοὺς ἐπιδρομεῖς.

Συγχρόνως στὸ λιμάνι τῶν Πατρῶν φάνηκαν τὰ Μαυριτανικὰ καράδια ἔτοιμα νὰ κόψουν κάθε ἐπικοινωνία

μὲ τὸ ἐξωτερικόν. Ἡ πόλις ἦταν στενὰ πολιορκημένη καὶ τὸ χειρότερο ἀπ' ὅλα ἦταν ὅτι ἡ ξαφνικὴ ἐπιδρομὴ εἶχε βρῇ ὕλικά ἀπροετοίμαστους τοὺς Πατρινούς. Τὰ τρόφιμα ἦταν λιγοστά... τὸ νερὸ σπάνιζε... ἡ φρουρὰ ἦταν ἀσήμενη.

Μὰ τὸ θάρρος καὶ ἡ ἀποφασιστικότης τῶν κατοίκων δὲν εἶχαν ὅρια. Στὴν ψυχὴ τῶν φιλειρηνικῶν αὐτῶν ἀστών, τῆς πὶδ βιομηχανικῆς πόλεως τῆς αὐτοκρατορίας, ξυπνοῦσαν, μονομιάς, ἀδάμαστες πολεμικὲς ὁρμὲς καὶ κάθε πολίτης μεταμορφωνόταν σὲ μαχητὴ γεμάτο θάρρος. Πλούσιοι καὶ φτωχοὶ, μικροὶ καὶ μεγάλοι, ἦσαν ἀποφασισμένοι νὰ ἀντισταθῶν ὡς τὴν τελευταία πνοή τους, στοὺς βαρβάρους.

Κλεισμένοι στὰ κάστρα τους πολεμοῦσαν ἀπεγνωσμένα μὲ λύσσα, καὶ καθέννας ἀπ' τοὺς θαρραλέους αὐτοὺς ἀνθρώπους ἀντιμετώπιζε δεκάδες ἐχθρῶν. Μὰ τὰ τρόφιμα ὅλο καὶ λιγόστευαν καὶ τὸ νερὸ γίνονταν ὄλο καὶ πὶδ σπάνιο.

— Ἀγιε Ἀνδρέα λυτήσου μας καὶ λυτρώσέ μας, ψιθύριζαν μικροὶ μεγάλοι. Ἀπὸ τὶς πρώτες ἡμέρες τῆς πολιορκίας εἶχαν στείλῃ μυστικὰ ἀγγελιοφόρο στὸν στρατηγὸ τῆς Κορίνθου, ποὺ διέθετε τὴν μεγαλύτερη φρουρὰ τῆς Πελοποννήσου, ζητώντας βοήθεια, καὶ ἐκεῖνος εἶχε ὑποσχεθῇ πῶς θὰ ἐρχόταν...

Μὰ... οἱ ἑβδομάδες περνοῦσαν καὶ βοήθεια δὲν φαινόταν ἀπὸ πουθενά. Τὸ κρέας εἶχε γίνῃ δυσεύρετο... τὰ λαχανικά ἐπίσης... καὶ τὸ χειρότερο ἀπ' ὅλα ἡ ἀγρία δίψα ἀπειλοῦσε τὴν πόλι.

Οἱ προεστοὶ συσκέφθηκαν καὶ πάλι. Τί ἔπρεπε νὰ γίνῃ;

Πολλῶν τὸ θάρρος εἶχε ἀρχίσει νὰ λιγύρῃ καὶ τὸ λυγρὸν μάστιγα νὰ μιλήσουν γιὰ παράδοσι. Μὰ οἱ περισσότεροι ἀπέκρουσαν τὴν πρότασι. Ἀφοῦ ὁ στρατηγὸς τῆς Κορίνθου εἶχε ὑποσχεθῇ βοήθεια ἔπρεπε νὰ περιμένουν. Ὡς πότε ὅμως;

Ἀπεφάσισαν νὰ στείλουν στὸ βουνὸ ἕνα βιγλάτορα νὰ κατοπτεῖ τὴν ἐπανάστασι μὴπως φαινόταν οὐσαν πουθενά αὐτοκρατορικοὶ. Θὰ κρατοῦσε μιὰν ἄσπρη σημαία κι' ἂν ἔβλεπε ἀπὸ μακριὰ τὰ φουσάτα τοῦ στρατηγοῦ θὰ τὴν χαμήλωνε γιὰ τὴν χαμήλωνε οἱ πολιορκημένοι πῶς

εἶχε φτάσει πιά τοῦ λυτρώμοι ἡ ὥρα

Μὰ ἀλλοίμονο! ὁ κάμπος ὅλος, ὅσο μακριὰ κι' ἂν ἔφθανε τὸ μάτι, φαίνονταν ἔρημος. Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἄτακτα στίφη τῶν βαρβάρων ποὺ κύκλωναν τὴν πλούσια πολιτεία τοῦ Πρωτοκλήτου, ἄλλα στρατεύματα δὲν φαινόταν οὐθενά. Τὰ μάτια τοῦ σκοποῦ δάκρυσαν ἀπ' τὴν ἔντασι ἄδικα ἔψαχνε νὰ δῇ ἐκεῖνο ποὺ μὲ τὴν λαχτάρα περιμέναν οἱ συμπολίτες του. Τίποτε! Δὲν φαινόταν τίποτε!...

Μὲ τὴν ἀπελπισία στὴν καρδιά σήκωσε ψηλὰ τὴ λευκὴ σημαία — σημάδι πῶς δὲν ἔπρεπε νὰ περιμένουν βοήθεια.

— Ἀχ! Ἀγιε Ἀνδρέα, μουρμούρισε θλιμμένα, μὰς ἐγκατέλειψες καὶ σὺ καὶ δὲν μὰς προστατεύεις πιά!

Τὴν ἴδια στιγμή τοῦ φάνηκε πῶς κάποιον χέρι τὸν ἔσπρωξε δυνατὰ. Γλίστρησε, ἔπεσε καὶ ἡ σημαία ἐξέφυγε ἀπὸ τὸ χέρι του καὶ κυλίσθηκε σ' ἕνα βάρανθο.

Πάνω ἀπ' τὰ τείχη περιμέναν μ' ἀγωνία τὸ σημάδι τοῦ ἀπεσταλμένου τους. Εἶδαν τὴν λευκὴ σημαία νὰ ὑψώνεται καὶ περιμέναν μὲ καρδιά σφιγμένη. Ἐπειτα, μονομιάς τὴν εἶδαν νὰ χαμηλώνῃ καὶ νὰ ἐξαφανίζεται. Ὅλοι σκίρτησαν ἀπὸ χαρὰ.

Ἡ σημαία εἶχε χαμηλώσει, ἄρα ὁ στρατηγὸς ἐρχόταν.

— Ἐρχεται βοήθεια!

— Ἐρχεται ὁ στρατηγὸς μὲ τοὺς αὐτοκρατορικοὺς!

— Ὁ Ἅγιος Ἀνδρέας μὰς λυτήθηκε.

Καὶ πράγματι τὴν ἴδια στιγμή εἶδαν νὰ κατεβαίνει ἀπ' τὸ βουνὸ ἕνας καθάλλαρης πάνω σὲ ἄσπρο περήφανο ἄλογο, τὰ πέταλά του σπιδίζαν πάνω στὰ χαλκίκα καὶ ὑπέθεσαν πῶς ἦταν κάποιος ἀγγελιοφόρος τοῦ στρατηγοῦ τῆς Κορίνθου. Ἐνα ἀπέραντο κύμα θάρρους τοὺς πλημμύρισε καὶ ἀπεφάσισαν νὰ ὁρμήσουν κατὰ τῶν ἐχθρῶν καὶ νὰ τοὺς βάλουν ἀνάμεσα σὲ δυὸ πυρὰ.

Ἀνοῖξαν διάπλατες τὶς πύλες τῶν τειχῶν, οἱ σάλπιγγες σήμαναν ἐφοδο καὶ συνεπαρμένοι ἀπὸ ἐνθουσιασμὸ ρίχθηκαν πάνω στοὺς πολιορκητὲς ποὺ δὲν μπορούσαν νὰ προβλέψουν μιὰ τέτοια τολμηρὴ ἐξοδο.

— Ἀγιε Ἀνδρέα βοήθα! κραύγαζαν οἱ Πατρινοί.

Καὶ ὁ καθάλλαρης μὲ τ' ἄσπρο ἄτι ποὺ λίγο πρὶν εἶχε φανῇ πάνω στὸ βουνὸ φάνηκε τώρα νὰ διευθύνεται πρὸς τὸ στρατόπεδο τῶν Σλαύων.

Ξαφνικά μιὰ μυριάστειμη λαχὴ βγῆκε ἀπ' τὰ χεῖλη τῶν πολιορκουμένων:

— Ὁ Ἅγιος Ἀνδρέας πολεμὰ μαζί μας!

Κι' ἡ πεποίθησις αὐτὴ ἑκατονταπλασίασε τὰς δυνάμεις τους καὶ ἔκανε τὰ χέρια τους χαλῶδινα.

(Συνέχεια στὴ σελίδα 1600)

Εἶδαν νὰ κατεβαίνει ἀπ' τὸ βουνὸ ἕνας καθάλλαρης...

Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ ΤΗΣ

Διηγούνται διὰ τοὺς Λαγκαδινούς μαστόρους αὐτὸ τὸ ἀνέκδοτον:

Ἐτρωγαν τὰ πράσσα καὶ ἔδιναν εἰς τοὺς μαθητευομένους τὰ φύλλα.

Κάποτε ἕνας μαθητευόμενος ἐτόλμησε νὰ παραπονεθῇ.

— Ὅλο τὰ φύλλα θὰ τρώω μαστορη;

— Θὰ φῆς πολλὰ πρᾶσσόφυλλα ἀκόμη, παιδί μου, ὡς νὰ γίνῃς τεχνίτης, τοῦ εἶπεν ὁ μαστορ.

Σκληρὰ ἦτο ἡ ζωὴ τῶν μικρῶν μαθητευομένων ἄλλοτε. Ἦγυνίζοντο πολὺ ὡς νὰ γίνουν τεχνίται. Καὶ ἐπειδὴ καὶ οἱ μαστοροὶ ἦσαν λιτοδίαιτοι καὶ ἐτρέφοντο συνήθως μὲ πράσσα ἢ κρεμμύδια ἢ σκόρδα, οἱ μαθητευόμενοι ἔτρωγαν τὰ φύλλα, ἐνῶ οἱ καρδιὲς καὶ τὰ κεφάλια ἦσαν προωρισμένα διὰ τοὺς μαστορούς.

Ὅλα τὰ ἐπαγγέλματα ἔχουν τοὺς μαθητευομένους των. Τὸ γεφύρι τῆς Ἀρτας, τὸ περίφημο, ἐκτίσθη, σύμφωνα μὲ τὸ δημοτικὸ ποίημα, ἀπὸ σαράντα μαστορόπουλα, ἐξηνταδὺ μαστορούς καὶ ἕνα πρωτομάστορη.

«Σαράντα μαστορόπουλα
κι' ἐξηνταδὺ μαστοροὶ
γεφύρι θεμελιώσανε
στῆς Ἀρτας τὸ ποτάμι».

Λέγονται, κατὰ ἐπαγγέλματα, οἱ μαθητευόμενοι, μαστορόπουλα, μαθηταί, δόκιμοι, παραγυιοί, ψυχγοῦοι, παιδία, βοηθοί. Ἐχουν ὅμως καὶ μερικά παράδοξα ὀνόματα. Οἱ μικροὶ ὑπάλληλοι τῶν παντοπωλείων ὀνομάζονται μπακαλόγατοι. Οἱ μαθητευόμενοι ναῦται μοῦτσος ἢ ναυτοπαιδὲς ἢ ἀπλῶς παιδὲς. Οἱ μικροὶ ὑπάλληλοι τῶν κέντρων ἀναψυχῆς «παιδία». Ὁ πελάτης παραγγέλλει:

— Παιδί, ἕνα βαρὺ γλυκόν.
— Ἀμέσως!

Ἀμέσως σημαίνει ἀμέσως. Μία ἀπὸ τὰς πρώτας ὑποχρεώσεις τοῦ μαθητευομένου εἶναι νὰ συνηθίσῃ εἰς τὴν τροποποίησιν τῆς φωνῆς του. Πρέπει νὰ φωνάζῃ τὰ παραγγέλματα κατὰ μουσικὸν τρόπον καὶ νὰ τρώγῃ ἄλλοτε τὰ φωνήεντα προσθέτων εὐχεῖα σύμφωνα καὶ παρατείνων τὴν προσφοράν τοῦ σίγματος ἰδίως καὶ τοῦ ρο καὶ ἄλλοτε νὰ παρατείνῃ τὴν τελευταίαν συλλαβὴν, τρώγων ὁλόκληρον τὴν ἄλλην λέξιν.

Ἐνα λοιπὸν ἀπὸ τὰ κυριώτερα προσόντα τοῦ μαθητευομένου εἰς τὰ ἐπαγγέλματα ποὺ διαλαλεῖται τὸ ἐμπόρευμα ἢ ἡ παραγγελία τοῦ πελάτου εἶναι ἡ εὐχὴ καὶ παραποιημένη φωνή. Μουσικώτεροι δὲ φαίνεται εἶναι οἱ μικροὶ βοηθοὶ τῶν πλανο-

δίων μανάδων. Τὰ παιδία αὐτὰ κελαιοῦν σὰν κοτσούφια, ἐπαναλαμβάνοντες εἰς ὁξύτερον τὸν τὰ βραχνὰ διαλαλήματα τῶν μεγάλων καὶ γίνονται ἕνα εἶδος συναυλίας.

Οἱ μαθητευόμενοι μανάδες εἶναι συνήθως παιδία τῶν μανάδων ἢ μικρότεροι ἀδελφοί. Ὁ διηγούμενος τὴν σοῦστα ἢ τὸν γάϊδαρο, βοηθοῦν εἰς τὸ φόρτωμα καὶ τὸ ξεφόρτωμα τῶν λαχανικῶν καὶ τῶν φρούτων, κυρίως ὅμως κελαιοῦν σὰν κοτσούφια. Οἱ μικροὶ λαχανοπῶλαι καὶ ὀπωροπῶλαι λέγονται «μνανθάκια». Εἰς τὰ χωριά ὀνομάζονται «περιβολαρόπουλα». Γιατὶ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι οἱ περιβολάρηδες φέρνουν τὰ προϊόντα των εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ τὰ πωλοῦν.

Οἱ μαθητευόμενοι σπογγαλιεῖς ποὺ πηγαίνουν μὲ τὰ σπογγαλι-

όμενοι σπογγαλιεῖς εἶναι ἀληθινὸι ἥρωες καὶ ἄς λέγονται εἰς τὴν σπογγαλιετικὴν γλῶσσαν «ἀτζαμήδες», δηλαδὴ ἀνεπιτήδριοι.

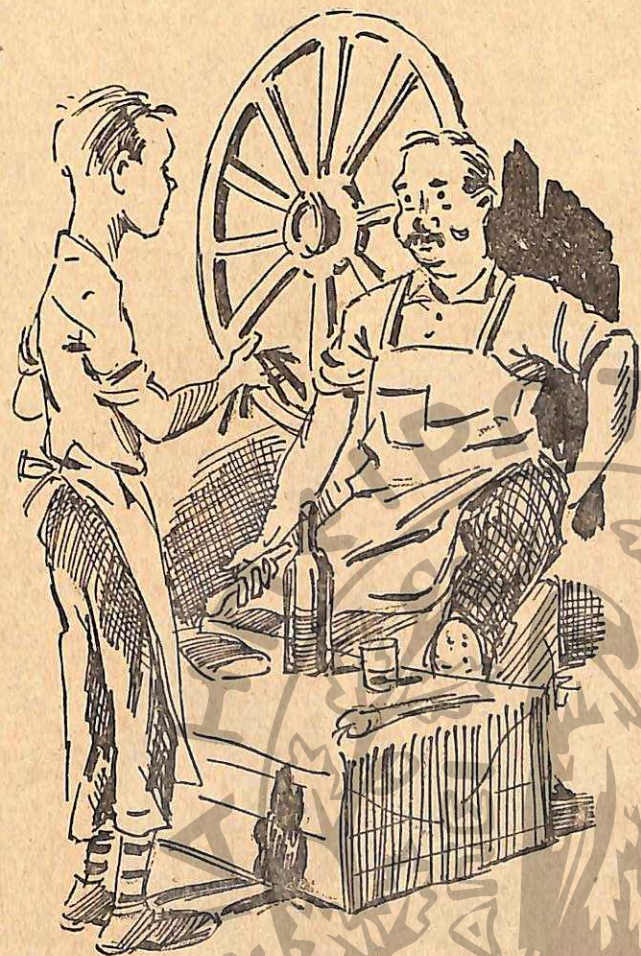
Εἰς τὴν Θεσσαλίαν καὶ τὴν Ἠπειρὸν καὶ τὴν Δυτικὴν Μακεδονίαν οἱ μικροὶ ὑπηρεταὶ λέγονται καὶ «χουσιμεκιάρηδες». Γενικῶς ὅμως ἐπικρατοῦν τὰ ὀνόματα «ψυχγοῦοι», «παραγυιοί», «ψυχοπαῖδες». Ὁ τίτλος «παραγυιοί» εἶναι λεπτὸς καὶ εὐγενής. Παρὰ τὸν ἀληθινὸν υἱὸν εἶναι ὁ ὑπηρετὴς, θεωρούμενος καὶ αὐτὸς ὡς υἱός. Αἱ δὲ ὑπηρετρίαι λέγονται «παρακόρα» ἢ «ψυχοκόρα». Οἱ παλαιότεροι ἄνθρωποι δὲν ἤθελαν νὰ χρησιμοποιοῦν τὸν τίτλον τοῦ ὑπηρετοῦ διὰ νὰ μὴ προσβάλλουν τοὺς ἀνθρώπους ποὺ εἶχαν εἰς τὸ σπίτι των. Ψυχογυιοὶ ἐλέγοντο καὶ οἱ μικροὶ μα-

εἰς τὴν ἐκκλησίαν μὲ σκοπὸν ἵνα πᾶς ἀκολουθήσῃ τὸν ἱερατικὸν ἢ μοναχικὸν στάδιον. Εἶχαν τὸ προνόμιον νὰ διαβάσουν τὸν «Ἀπόστολον» καὶ δι' αὐτὸ ὀνομάσθησαν «ἀναγνώστα». Πολλοὶ μεγάλοι σοφοὶ τῆς Ἑλλάδος, μέχρι τῆς ἐποχῆς τοῦ 1821, εἶχαν ἀρχίσῃ τὸ στάδιον των ἀπὸ ἀναγνώστη. Ἡ ἐπίσημος ὀνομασία τοῦ μαθητευομένου εἶναι «δόκιμος». Σημαίνει ἡ λέξις αὐτὴν ὁ ὁποῖος εἶναι ὑπὸ δοκιμασίαν. Ἐπεκράτησε νὰ λέγονται δόκιμοι καὶ οἱ μαθηταὶ τῆς Ναυτικῆς Σχολῆς ἀξιωματικῶν τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ. Ἐπίσης καὶ οἱ θέλοντες νὰ γίνουν μοναχοὶ λέγονται «δόκιμοι». Εἰς τὴν ραπτικήν οἱ δόκιμοι ἢ μαθητευόμενοι τῆς τέχνης λέγονται μαθηταί. Οἱ δὲ μαθηταὶ ράπτει ἀποκαλοῦν τοὺς τεχνίτας «δασκάλους». Καὶ τὰ μικρὰ κορίτσια ποὺ μανθάνουν ραπτικὴν ἀποκαλοῦν τὴν μόδιον των «δασκάλαν». Οἱ ὑπάλληλοι τῶν φαρμακείων λέγονται «φαρμακοτρίφται». Ἄλλοτε οἱ μὲν φαρμακοποιοὶ παρεσκεύαζον τὰς συνθέσεις τῶν φαρμάκων, οἱ δὲ ὑπάλληλοι ἐτρίβαν τὰ φάρμακα. Ἐντέθεν ὁ τίτλος. Σήμερα τὰ πλεῖστα φάρμακα παρεσκεύαζονται εἰς τὰ χημεῖα καὶ τὰ χημικὰ ἐργαστήρια καὶ οἱ φαρμακοποιοὶ τὰ πωλοῦν. Παλαιότερα ἀκόμη τὰ φάρμακα παρεσκεύαζοντο ἀπὸ τοὺς ἱατροὺς. Φαρμακοτρίφται δὲ ἐλέγοντο οἱ βοηθοὶ τῶν ἱατρῶν.

Εἰς τὴν οἰκοδομικὴν οἱ βοηθοὶ τῶν μαστορῶν λέγονται καὶ «ἀποργοί». Κουβαλοῦν πέτρες καὶ λάσπη καὶ ἀσβέστη. Ὁ κτίστης φωνάζει: «Ἀποργά, λάσπη!». Οἱ ἀρχαῖοι τοὺς ἔλεγαν «ὑπουργοὺς». Ἐσημάνει ἡ λέξις τὸν βοηθόν. Εἰς τὴν ψαλτικὴν ὅμως οἱ μαθητευόμενοι λέγονται βοηθοί. «Βοηθὸς ψάλτης» εἶναι ὁ μὴ πεπειραμένος ψάλτης. Ἐλέγοντο καὶ κανονάρχαι ἢ καλονάρχαι. Εἰς τὸ Βυζάντιον ὑπῆρχον χοροὶ βοηθῶν ψαλτῶν, ποὺ ἦσαν παιδὲς. Ἀλλὰ καὶ σήμερα οἱ βοηθοὶ τῶν ψαλτῶν εἰς τὰ χωρία εἶναι συνήθως παιδία τοῦ σχολείου.

Ἡ τέχνη, οἰαδήποτε τέχνη, πάντοτε ἀφίνει κατὰ πρὸς ἐκμάθησιν. Λέγομεν συνήθως «Ἡ τέχνη ποτὲ δὲν μαθαίνεται». Ὡστε μαθητευόμενοι πρέπει νὰ θεωρηθοῦν ἐκεῖνοι ποὺ δὲν κάνουν ὑπεύθυνον ἐργασίαν, τεχνίται δὲ οἱ ὑπεύθυνος ἀναλαμβάνοντες κάποιαν ἐκτέλεσιν. Ἀλλὰ ἐναντὶ τῆς τέχνης, ἡ ὁποία πάντοτε ἔχει καὶ ἕνα νέον μυστικὸν νὰ μὰς ἀποκαλύψῃ, ὅλοι εἴμεθα μαθηταί. Ἰσχύει δι' αὐτὴν ἐκεῖνο ποὺ εἶπεν ὁ Σόλων, ὁ σοφὸς νομοθέτης τῶν Ἀθηναίων: «Γηράσκω δὲ διδασκόμενος».

Κ. ΦΑΛΤΑΪΤΣ

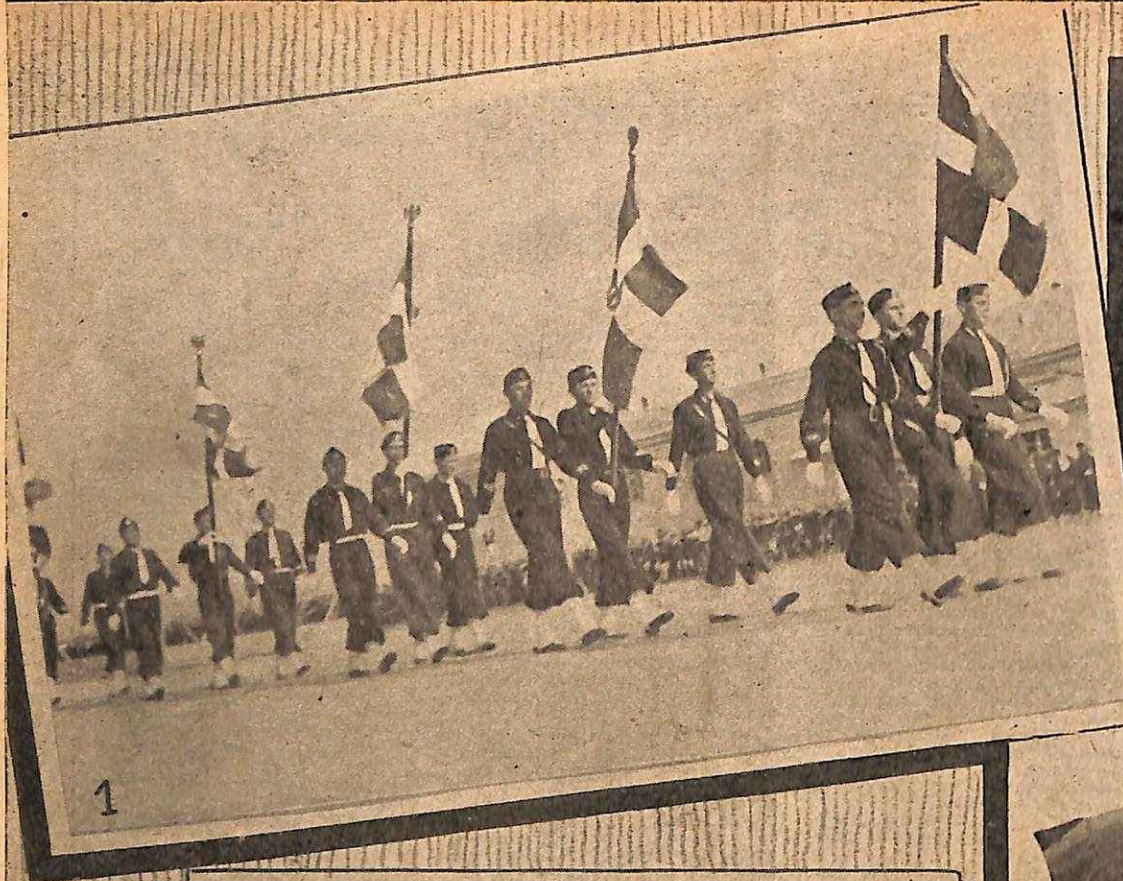

— Ἐμεῖς ὅλο πρᾶσσόφυλλα θὰ τρώμε;

εὐτικά σκάφη λέγονται «ἀτζαμήδες». Εἶναι τὸ πλέον ἐπικίνδυνον ἐπάγγελμα τοῦ δούτου σπογγαλιεῶς. Βουτοῦν εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης εἰς ἀπίστευτα βάθη, γιὰ νὰ πιάσουν σπογγάρια. Οἱ κίνδυνοι εἶναι συνεχεῖς. Χρειάζεται μεγάλη τὸλμη διὰ νὰ γίνῃ κανεὶς σπογγαλιεὺς. Οἱ μαθητευο-

θητευόμενοι τῶν ἀρματωλῶν καὶ κλεφτῶν. Οἱ πλεῖστοι δὲ ἥρωες τοῦ 1821 εἶχαν ἀρχίσῃ ἀπὸ ψυχγοῦοι τὸ πολεμικὸν των στάδιον.

Οἱ μικροὶ ὑπηρεταὶ τῶν ἐκκλησιῶν ἐλέγοντο «ἀναγνώστα». Μᾶλλον ὅμως ἀναγνώστη ἦσαν τὰ παιδία τὰ ὁποῖα ἀφιερώνοντο

1

2

3

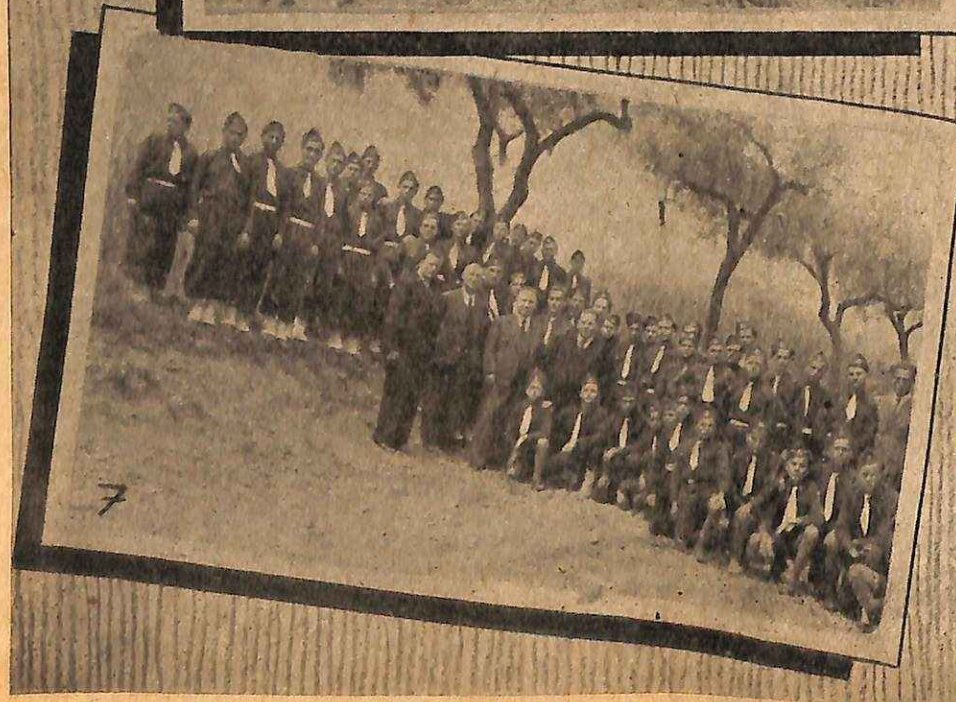
4

5

6

7

8

1) Αι σημαίαι των Περιφερειακών Διοικήσεων Δράμας, Καβάλλας, "Εβρου και Ροδόπης" παρελαύνουσιν κατά τους Πανθηρακικούς Αγώνας εις Δράμαν. 2) Φαλαγγίται και Σκαπανείς του 13ου Υποτομέως της Περιφερειακής Διοικήσεως Αθηνών. 3) Φαλαγγίται Κομοτινής έτοιμοι για έξορμη προς καταπολέμησιν της έλνοσσίας. 4) Φαλαγγίτισσαι της Υποδιοικήσεως Έλασσώνος κατά την έορτήν της άναδασώσεως. 5) Φαλαγγίτισσαι άσκούμεναι εις την παροχήν πρώτων βοηθειών 6) Η καλλιερητική όμάς της Ε. Ο. Ν. "Υδρας" πρό των σπαρτών που απέδωσεν ή προσπάθεια τους διά την έντατικήν καλλιέργειαν 7) Ο Σχηματισμός της Ε. Ο. Ν. Μυστρά-Σπάρτης μετά του Νομάρχου Λακωνίας και του Δημάρχου Σπαρτιατών. 8) Όμάς Φαλαγγιτισσών Υποδιοικήσεως Λαρίσης κατά την έορτήν της παραδόσεως υπό του Δήμου Λαρίσης άγρου προς καλλιέργειαν.

Συνέχεια
έκ του προηγούμενου)

Πού να πρωτοφάξουμε; Αρχίσαμε να ρωτούμε; Ξέρετε πού καίθεται κάποια κυρία Μίλλικαν, Άγγλιδα, μ' ένα άρρωστο άγόρι κι' ένα βουδό κορίτσι; Μά γρήγορα καταλάβαμε πώς αυτό δεν ήταν καθόλου πρακτικό. Το Βεβαί και τα περίχωρα της λίμνης κατοικούνται από τόσους Άγγλους κι' Άγγλίδες, που θα έλεγε κανείς πώς είναι κανένα πρόστιο του Λονδίνου.

Το καλλίτερο λοιπόν θάταν να ψάξουμε και να έπισκεφθούμε μόνον μας όλα τα σπίτια, όπου κατοικούσαν ξένοι. Και μάλιστα την άληθεια, αυτό δεν ήταν πολύ δύσκολο, θάταν να γυρίζαμε όλους τους δρόμους παίζοντας τα κομμάτια μας.

Σε μία μέρα τριγυρίσαμε έτσι όλο το Βεβαί και κάναμε μία καλή εισπραξι. Άλλα φερά, όταν είχαμε να μαζεύσουμε για την άγελάδα της μάννας-Μπαρμπερίνας ή για την κουκλα της Λίζας, αυτό θα μάς έκανε μεγάλη χαρά. Τώρα όμως δεν κυνηγούσαμε λεπτά... Μόνο την κυρία Μίλλικαν θέλαμε κι' αυτήν, έκείνη την ημέρα, δεν άνακαλούσαμε πουθενά ούτε τίχως.

Την άλλη μέρα εξακολουθούσαμε να ψάχνουμε στα περίχωρα του Βεβαί, πηγαίνοντας ίσια μπροστά μας και παίζοντας κάτω από τα παράθυρα των πιο όμορφων σπιτιών, είτε άνοιχτά είτε κλεισμένα. Άλλα το βράδυ γυρίσαμε άπρακτοι σαν και χθές. Κι' όμως είχαμε πει ότι απ' τη λίμνη ως το βουνό κι' απ' το βουνό ως τη λίμνη, κοιτάζοντας γύρω μας και ρωτώντας κάθε άνθρωπο, πού το άγαθό του πρόσωπο μάς έλεγε πώς θάταν πρόθυμος να μάς άκούση και να μάς άπαντήσει.

Την ημέρα έκείνη μάς έδωσαν δυο ψευτικές έλπίδες, λέγοντάς μας πώς χωρίς να ξέρουν τόνόμα της, έγνωρίζαν καλά την κυρία που ζητούσαμε. Τη μία φορά μάς έστειλαν σε μία βίλλα κτισμένη στο βουνό. Την άλλη μάς έδεβαίωσαν πώς κάθεται στην όχθη της λίμνης. Πήγαμε και στα δυο μέρη, όπου πραγματικώς βρήκαμε Άγγλίδες, άλλα καμιά δεν ήταν η κυρία Μίλλικαν!

Άφου ψάξαμε καλά όλα τα περίχωρα του Βεβαί, άπομακρυνθήκαμε λίγο προς το μέρος του Κλαράν και του Μοντραί, λυπημένοι για την άποτυχία, άλλ' όχι κι' άπελπισμένοι. Αυτό πού δεν πετύχαμε τη μία μέρα θα το πετύχαίναμε την άλλη.

Περπατούσαμε πότε σε δρόμους περιωρισμένους από τοίχους περιβολιών, πότε σε μονοπάτια χραγμένα μέσα σ' άμπέλια και σε δενδρόκηπους, πότε σε δρόμους ίσκιωμένους από πελώριες καστανιές, πού το πυκνό τους φύλλωμα έμπόδιζοντας το φώς και τόν άέρα δεν άφινε να φυτρώνη κάτω από το θόλο τους παρά ένα βελούδινο βρύο. Σε κάθε βήμα άπαντούσαμε και από μία καγκελλόπορτα, έυλινη ή σιδερένια, κι' από κεί βλέπαμε δρομάκια κήπων καλοστρωμένα με άμμο, πού τριγυρίζαν πελούζες φυτεμένες από χαμόδενδρα και λουλούδια. Και στο βάθος κρυμμένο μέσα στις πρασινάδες φαίνονταν κανένα πλούσιο σπίτι ή κομψό σπιτάκι, στολισμένο με γιρλάντες από κισσούς. Και σχεδόν κάθε σπίτι ή σπιτάκι είχε, ανάμεσα' από τα δένδρα ή τα δενδρόκια, τη θέα του προς τη λαμπρή γαλάζια λίμνη μ' ένα πλαίσιο από σκούρα βουνά.

Αυτά τα περιβόλια ήταν συχνά ή άπελπισία μας, γιατί μάς κρατούσαν σε μεγάλη άποστασι από τα σπίτια και μάς έμπόδιζαν να-κοιτάξουμε από κείνους πού κατοικούσαν μέσα, άν δεν παίζαμε και δεν τραγουδούσαμε μ' όλη μας τη δύναμη, πράγμα που στο τέλος μάς κουράζε πολύ.

Έν' άπόγεμα δίναμε έτσι ένα κονσέρτο στη μέση του δρόμου, έχοντας μπροστά μας μία καγκελλόπορτα, πού γι' άνάπη της τραγουδούσαμε, κι' από πίσω μας έναν τοίχο, πού δεν μάς ένοιαζε καθόλου. Είχα τραγου-

δήσει πολύ δυνατά την πρώτη στροφή της να-πολιτάνικης καντσονέτας μου:

Κλειστό παράθυρο, σκληρή παρθένα,
για σάς τί δάκρυα πούχω χυμένα...

κι' έτοιμαζόμουν ν' αρχίσω τη δεύτερη, όταν άξαφνα άκούμε, πίσω από κείνον τόν τοίχο, μία κραυγή. Έπειτα, μία φωνή παρόξενη άο-χίζει να τραγουδή σιγά-σιγά τη δεύτερη στροφή της καντσονέτας:

Διψούν τα πόδια σου κι' οι άσπροι κρίνοι,
να βγής ή άφέντρα τους να τά ποτίση...

Τίνος να ήταν αυτή ή φωνή;
— 'Ο Άρθούρος! Έκαμε ο Μαντίας.
Άλλα όχι, δεν ήταν ο Άρθούρος, δεν άνα-γνώριζα τη φωνή του! καί όμως ο Κάπης έβγαζε πνιγμένα γαυγισματάκια κι' έδειχνε όλα τα σημάδια μιάς μεγάλης χαράς, πη-δώντας άπάνω στον τοίχο.

Άνικανος να συγκρατηθώ, φώναξα:
— Ποιός τραγουδάει έκεί;

Κι' ή φωνή άποκρίθηκε:
— Ρεμψί!

Άντι γι' άπάντησι τόνόμα μου. Κοιταχθή-καμε κατάλλητοι ο Μαντίας κι' έγώ.

Καθώς στεκόμαστε έτσι σαστισμένοι, ο Έ-νας άντικειν στον άλλο, είδα πίσω από τόν Μαντία, στο τέλος του τοίχου και πάνω από ένα χαμηλό φράχτη, ένα άσπρο μαντήλι πού κυματίζει στον άέρα. Τρέξαμε άμέσως προς τα έκεί.

Μόνο άφου φτάσαμε στο φράχτη, μπορέσα-με να ιδούμε σε ποιόν άνήκε το χέρι, πού κουνούσε το μαντήλι. Ήταν ή Λίζα!

Τη βρήκαμε τέλος πάντων και μαζί μ' αυ-τήν την κυρία Μίλλικαν και τόν Άρθούρο!... Άλλά ποιός είχε τραγουδήσει; Άυτήν την έρώτησι της κάναμε μαζί, ο Μαντίας κι' έγώ, μόλις μπορέσαμε να μιλήσουμε.

— Έγώ, μάς έπτε.

— Η Λίζα τραγουδούσε! Ή Λίζα μιλούσε! Άλήθεια, πολλές φορές είχ' άκούσει να λένε πώς ή Λίζα θα ξανάδερνε μία μέρα τη λαλιά της, κι' ίσως από τόν κλονισμό μιάς μεγάλης

Καθώς στεκόμαστε σαστισμένοι...

συγκίνησης. Άλλά δεν το πολυήστευα. Νά όμως πού ήταν δυνατό, να πού μιλήσε ή Λίζα' να πού έγινε το θαύμα. Αυτό, πού μ' άκούσε άξαφνα να τραγουδά και πού με είδε πάλι μπροστά της, ένω με θεωρούσε ίσως χαμένο για πάντα, αυτό ήταν ή μεγάλη συγκίνησι, ο κλονισμός.

Μ' αυτή τη σκέψι κλονίστηκα κι' έγώ τόσο πολύ, ώστε πιάστη' από ένα κλαδί του φρά-χτη, για να μ'ην πέσω.

Άλλά δεν ήταν στιγμή για να λιποψυ-χήσω.

— Πού είναι ή κυρία Μίλλικαν; ρώτησα.

Πού είναι ο Άρθούρος;

Ή Λίζα κίνησε τα χείλη για να μ' άπαν-τήση. Άλλ' από το στόμα της δεν βγήκαν παρά ήχοι σχεδόν άναρθροι. Στενοχωρήθηκε τότε κι' άρχισε πάλι να μού κάνει νεύματα, για να μού δώσει να καταλάβω γρηγορώτερα έκείνο πού ήθελε να πη, γιατί ή γλώσσα της και το μυαλό της δεν ήταν άκόμα συνηθι-σμένα να μεταχειρίζονται το λόγο.

Καθώς παρακολουθούσα με τα μάτια τη μιμητική της, πού ο Μαντίας δεν την καταλά-βαινε καθόλου, είδα μακριά στο περιβόλι, στη στροφή μιάς δενδρόστης, ένα μα-κρουλό άμαξάκι, πού το έσπρωχνε ένας όπη-ρέτης. Στο άμαξάκι αυτό ήταν έσκαμμένος ο Άρθούρος κι' από πίσω έρχόταν ή μητέρα του. Έσκυφα μπροστά για να ιδώ καλύτε-ρα... και τότε είδα και τόν κ. Τζέιμς Μίλ-λικαν!

Άμέσως έσκυφα, κρύφθηκα πίσω από το φράχτη κι' είπα βιαστικά του Μαντία να κοιμη κι' αυτός το ίδιο, χωρίς να συλλογισθώ πώς ο κ. Τζέιμς Μίλλικαν δεν έγνωρίζει το σύντροφό μου.

Άμα πέρασε το πρώτο κίνημα του φόδου, σκέφθηκα πώς ή Λίζα θ' άπόρησε πολύ για την εαφνική μας έξαφάνισι. Σηκώθηκα λοι-πόν λιγάκι και της είπα σιγά:

— 'Ο κ. Τζέιμς Μίλλικαν δεν κάνει να με λδη... θα με άνάγκαζε να γυρίσω στην Άγ-γλία!

Σηκώσε τα δυο της χέρια τρομαγμένη.

— Μην κουνήσης, εξακολουθήσου, μην πής τίποτα για μάς. Άυριο το πρωί στίς έννιά θα ξαναέλθουμε... Θα μάς βρής έδω... Προσπάθησε να είσαι μόνη... Πήγαίναμε τώρα. Έκείνη έδίστασε.

Σε παρακαλώ, φύγε!... Άλλοιωτικά με καταστρέφει!

Λέγοντας αυτά, άπομακρυνθήκαμε με το Μαντία προς τόν τοίχο, πού μάς έκρυβε δλωσ-διόλου. Άπο κεί, τρέχοντας, χωθήκαμε στ' άμπέλι. Κι' άφου έξασφαλισθήκαμε έτσι, μπορέσαμε να σταθοούμε λίγο και να μιλή-σουμε.

Τα πρώτα μας λόγια ήταν για τη χαρά μας, για τη μεγάλη μας χαρά. Έπειτα όμως ο Μαντίας μού έπτε:

— Ξέρεις, δεν έχω σκοπό να περιμένω ως αύριο, για να ιδώ την κυρία Μίλλικαν... Σ' αυτό το διάστημα ο κ. Τζέιμς Μίλλικαν θα μπορούσε να ξεκάνη τόν Άρθούρο... Τώρ' άμέσως θα πάω να βρω την κυρία Μίλ-λικαν και να της πω όσα ξέρουμε... Κι' έπειδή ο κ. Μίλλικαν δεν με είδε ποτέ του, ο νους του δεν θα πάη βέβαια σε σένα και στην οικογένεια Δρισκόλη. Έτσι ή κυρία Μίλλικαν θα μ'ορέσει να σκεφθής και να μάς πη τί πρέπει να κάμουμε ύστερα.

Το σχέδιο του Μαντία δεν ήταν καθόλου άσχημο. Τού είπα λοιπόν να πάη και να γυ-ρίση να με βρής. Θα τόν περιμένα στις καστα-νιές πού ήταν έκεί κοντά. Κι' άν τυχόν πα-ρουσιαζόταν ο κ. Μίλλικαν, εδκόλα θα μπο-ρούσα να κρυφθώ στο δασάκι έκείνο.

Πολλήν ώρα περίμενα, έσκαμμένος στα βρύα, το γυρισμό του Μαντία. Και πιο πολύ από δέκα φορές συλλογισθήκα μήπως δεν συνεννοηθήκαμε καλά, όταν τέλος τόν είδα να έρχεται μαζί με την κυρία Μίλλικαν.

Έτρεξα να την προπαντήσω και, άρπά-ζοντας το χέρι πού μού έτεινε, της το φίλη-σα. Έκείνη όμως έσκυψε, μ' άγκάλιασε και με φίλησε στο μέτωπο τρυφερά.

(Άκολουθεί)

4ον

Υπάρχει όμως και μία παράδοσι πού προσπαθεί να μάς δώσει την εξήγησι του Μινώταυρου, με τόν πα-ρακάτω τρόπο:

Ο Μίνως, λέει αυτή ή παράδοσις, είχε τη συνήθεια να θυσιάζη κάθε χρόνο στον Ποσειδώννα τόν ωραιότερο άπ' όλους τούς ταύρους του. Μία χρονιά όμως ο ταύρος πού έπρεπε να θυ-σιάζη ήταν τόσο όμορφος πού ο Μίνως δεν έδάσταζε τόν πειρασμό και, αντί γι' αυτόν, έπροτίμησε να θυσι-άζη έναν άλλο λιγώτερο ό-μορφο. Ή πράξι αυτή κα-κοφάνηκε πολύ, καθώς φαί-νεται, στον Ποσειδώννα και, για να έκδικηθής τόν Μίνωα, έκανε τη γυναίκα του Παισι-φάη να του φέρη στον κό-σμο ένα παιδί πού ήτανε «τέρας με φύσι άνάκατη ταύρου μαζί κι' ανθρώπου». Όπως μάς λέει ο μεγάλος Έλληνας τραγικός.

Ένας μεγάλος ιστορικός όμως, ο Φιλόχορος, μάς λέει πώς όλ' αυτά δεν τα παραδεχόντουσαν με κανέ-να τρόπο οι συμπατριώτες του Μίνωα Κρητικοί.

Ο Λαβύρινθος, λένε αυ-τοί, δεν ήτανε τίποτ' άλλο από μία φυλακή, τόσο σπου-δαία, πού όποιος έμπαιν' έ-κει μέσα δεν μπορούσε πο-τέ να τ'ο σκάση. Λένε άκό-μα, πώς όλα αυτά, για το θεριό το Μινώταυρο και τα παρόμοια, ήταν παραμύ-θια και ουκοφαντίες. Πο-λύ περισσότερο δεν παρα-δέχονται οι Κρητικοί πώς τα παιδιά των Άθηναίων κακοπάθαιναν, τάχ α τ ε ς, στα χέρια τους. Τέλος, το μόνο πού παραδέχονται εί-ναι πώς ο βασιλιάς τους ο Μίνωας είχε καθιερώσει, στη μνήμη του άδικοσκοτω-μένου γιου του Άνδρό-γεω γυμνικούς άγώνες

Ο ΑΡΧΑΙΟΣ ΗΡΩΣ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ ΤΟΥ

και ότι στους νικητές των άγώνων αυτών έδινε, αντί για βραβεία, τα παιδιά των Άθηναίων, πού τα φύλαγαν μέσα στο Λαβύρινθο. Δί-νουν άκόμα την εξήγησι πώς, στους πρώτους αυτούς γυμνικούς άγώνες, έτυχε να νικήση ένας στρατηγός πού τόν έλεγαν Ταύρο και πού, άγριος από φυσικού του, δεν έφέβηκε — καθώς φαίνεται — πολύ εύγενικά προς τα έμψυχα βραβεία της νίκης του. Έτσι —λένε— ή φήμη για το Μινώταυρο βγήκε από το συνδυασμό των όνομάτων Μίνως, Ταύ-ρος, Λαβύρινθος, και με τη βοήθεια της φαντασίας και της διαθέσεως των Άθηναί-ων πού φυσικό ήτανε να θέ-λουν να παραστήσουν όσο μπορούν πιο άγριο αυτό το βάρβαρο φόρο πού έπλη-ρωναν στο βασιλιά της Κρήτης. Για την ήθική άπο-κατάστασι της μνήμης του μεγάλου αυτού βασιλιά της Κρήτης, φροντίζει πολύ κι' ο μεγάλος μάς φιλόσοφος Άριστοτέλης, πού δεν πα-ραδέχεται ότι τα παιδιά των Άθηναίων τα έτρωγε το θεριό της Κρήτης, ή ότι τα σκότωναν οι Κρητικοί. Άντίθετα, μάς λέει πώς τα παιδιά αυτά μεγάλωναν, γερνούσαν και πέθαιναν δουλεύοντας στην Κρήτη, και ότι κάποτε, σε μία άπο-στολή ανθρώπων, πού είχαν τάχα τους να προσφέρουν οι Κρητικοί στους Δεلفούς, ήταν άνακατεμένοι και ά-πόγονοι αυτών των «φορο-λογουμένων» Άθηναίων.

Άλλοι άπόγονοι των «φο-ρολογουμένων» αυτών ζή-τησαν άργότερα καλλίτερη τύχη στην Ίταλία κι' από κεί στη Θράκη, όπου και όνομάστηκαν Βοττιαίοι. Γι' αυτό λένε και πώς τα κορί-τσια των Βοττιαίων, άναθυ-μούμενα την παλιά κατα-γωγή τους, όταν έπρόσφε-ραν θυσιές στους Θεούς, έ-τραγουδούσαν σκοπούς πού είχαν μέσα τα λόγια: «Ής πάμε στην Άθήνα».

Άλλοίμονο όμως σε κεί-νον πού θα δυσανεστήση μία πολιτεία πού έχει ποι-ητές τρανούς σαν τούς δι-κούς μας προγόνους. Γιατί από τότε ο Μίνωας δεν έ-παψε να κατηγορηται, να σατυρίζεται και να βρίζεται στα άττικά θέατρα. Άπό τόν κατατρεγμό αυτό δεν έκατάφερε να τόν γλυτώ-ση ούτε ο Ήσιόδος πού τόν όνόμασε «βασιλικώτατο», ούτε ο Όμηρος πού τόν έ-προσφώνησε «φίλο του Δία». Γιατί, όταν στην Ά-θήνα ήρθε ο καιρός να έπι-κρατήσουν οι τραγικοί Ποι-ητές, δεν άφησαν θρυσιά πού να μην την πούν από σκη-νής έναντιόν στον Μίνωα, σά να ήτανε κανένας φρι-χτός κι' άπαίσιος άνθρω-πος. Κι' όμως λένε πώς ο Μίνωας ήτανε μεγάλος βα-σιλιάς και νομοθέτης και πώς είχε δικαστή τόν έα-κουσμένο Ραδάμανθυ πού επέδλεπε και έκτελούσε τούς νόμους του. Είναι και-ρός όμως θα ξαναγυρίσου-με στο Θησέα:

Όταν λοιπόν ήρθε ο και-ρός να πληρώσουν οι Ά-θηναίοι για τρίτη φορά το

σκληρό και βαρύτατο αυ-τό φόρο στον Μίνωα, άρχι-σαν μεγάλες γκρίνιες ανά-μεσα στους πολίτες.

Περισσότερο από τις άλ-λες δυο προηγουμένες φο-ρές βαρυγκομούσαν τώρα όλοι έκείνοι οι πατεράδες πού είχαν νέα παιδιά και πού, σύμφωνα με τη συν-θήκη, έπρεπε να τά προσ-φέρουν, για να κληρωθούν από αυτά όσα έμελλε να κάμουν το άγύριστο ταξίδι της Κρήτης. Τα δάκρυα κι' ή άγανάκτησι όλων αυτών των άτυχων γονιών στρε-φόντανε αυτή τη φορά έναν-τίαν στον Αιγέα. Αυτός —λέγανε— ήτανε ή άφορμή ό-λου του κακού πού άρχισε, έδω κι' είκοσιεφτά χρόνια, με το σκοτάδι του Άνδρό-γεω. Κι' όμως, έλεγαν, σ' αυτά τα φοβερά δεινά πού βρήκαν τούς Άθηναίους έξι αίτιας του, ο Αιγέας, δεν μόνονάκ δεν έλάβαινε καθό-λου μέρος, άλλα έφερνε και το γιό του —ένα νόθο παιδί — τόν Έκανε διάδοχο του θρόνου, και τούς άφηνε στην τύχη τους, να μένουν χωρίς παιδιά αυτοί πού και νόμιμα παιδιά είχαν και πού δεν έφταιγαν καθόλου.

Άκούγοντας όλ' αυτά τα παράπονα ο Θησέας και δοκιμάζοντας μεγάλη λύ-πη, νόμισε πώς δεν ήταν σωστό ν' άδιαφορήση, άλ-λά να λάβη μέρος κι' αυ-τός στα δεινά των συμπολι-τών του. Γι' αυτό ήρθε ά-πρόσκλητος, να παραδοθή, ζητώντας να λάβη μέρος, στην άποστολή των νέων, και μάλιστα χωρίς να κλη-ρωθής. Όλος ο κόσμος τό-τε έθαύμασε το θάρρος του και τόν άγάπησε. Μά-ταια ο πατέρας του προσ-πάθησε να τόν κάνει ν' άλ-λάξη γνώμη, ή τουλάχιστον να δεχτή να μπη κι' αυτός μαζί με τούς άλλους στον κληρο.

ΟΥΡΑΝΟΣ

ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΝ

Οι φίλοι του ένάστρου ούρα-νου ήμπορούν κατά τόν μήνα Σε-πτέμβριον να παρακολουθήσουν πολλά ένδιαφέροντα άστρονομικά φαινόμενα.

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΠΛΑΝΗΤΑΙ

Όραϊόν θέαμα παρουσιάζουν κατά τόν μήνα τούτον οι πλανή-ται Ζεύς και Κρόνος. Ή λαμ-πρότης των είναι έξαιρετική και με την παρέλευσιν των ημερών αυξάνει συνεχώς. Μετά τήν προ-σέγγισίν των, τήν 15ην Αυγού-στου, άπομακρύνονται βαθμιαίως άλλήλων, άλλα προκαλούν με τήν λάμψιν των την περιέργειαν των παρατηρητών. Άνατέλλουν όλην μετά 10ην νυκτερινήν και πο-σινόν τώ στερνώμα καθ' όλην σχεδόν τήν νύκτα.

Ο πλανήτης Έρμης πού είναι ως γνωστόν ο πλησιέστερος προς τόν Ήλιον, είναι άόρατος καθ' όλην τόν μήνα τούτον.

Ο Άρης είναι μόλις όρατός κατά τας τελευταίας ημέρας τού μηνός Σεπτεμβρίου όλην πρό της ανατολής του Ήλιου.

Έξαιρετικην λαμπρότητα πα-ρουσιάζει ο πλανήτης Άφροδίτη πού τήν περίοδον αυτήν κοσμέ-ται τόν πρώτον Ούρανον και λέγεται Άύγερινος. Άνατέλλει περί τήν 2αν μεσημεσιονίκτιον και τώ φώς πού εκπέμπει είναι κάτι το έκτά-κτως όραϊόν. Θα ήξιζε να παρα-τηρηθής περί τήν 4ην πρωϊνήν ώραν.

Οι άλλοι πλανήται, όπως είναι ο Ουρανός, ο Ποσειδών και ο Πλούτων, είναι άόρατοι μόνον με τήν βοήθειαν τηλεσκοπίων.

ΟΨΙΣ ΤΟΥ ΟΥΡΑΝΟΥ

Περί τήν 8ην έσπερινήν ώραν ο Γαλαξίας παρουσιάζει όλην τήν θαυμασίαν αυτού αίγλην. Προς ά-νατολάς διακρίνονται οι άστερι-σμοί του Πηγασίου, της Άνδρο-μέδας και προς τα ΒΑ. τού Περσέως. Ή Μεγάλη Άρκτος κλίνει προς τήν δύσιν και είναι έξηλωμένη προς το ΒΔ. μέρος τού ορίζοντος.

Είς τήν προέκτασιν της ούρας της (προς Δ.) διακρίνεται ο Άρ-κτοόρος, ο όποιος είναι άστηρ πρώτου μεγέθους. Ο Βέγας (α Λύρας) εύρίσκεται περί το Ζε-νιθ. Έπίσης ο άστερισμός του Άετω με τόν λαμπρόν Άλτιάρ μεσουραίνει κατά τήν ώραν ταύ-την. Προς Νότον διακρίνεται εύ-κόλως ο άστερισμός τού Σκορ-πίου. Είς αυτόν άνευρίσκεται εύ-κόλως ο Άνταρης, ο όποιος έχει ένυθρόν χρώμα και συχνά ήμπο-ρει να έκληρβή ως ο πλανήτης Άρης.

Ο ΗΛΙΟΣ

Τήν 1ην Σεπτεμβρίου ή διάρ-κεια της ημέρας είναι περίπου 13ω και 26λ, τήν δε 30ην τού ίδιου μηνός περιορίζεται εις 11ω και 44λ. Δηλαδή ή ημέρα έλατ-τούται κατά 1ω και 42λ.

Τήν 23ην τού μηνός ο Ήλιος έγκαταλείπει τήν Παρθένον και ελίσσεται εις τόν Ζυγόν.

ΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

Νέα Σελήνη Σεπτεμβρίου 2, 6ω 15λ. Πρώτον τέτ. Σεπτεμ-βρίου 8, 21 32. Πανσέληνος Σε-πτεμβρίου 16, 16 41. Τελευταίον τέτ. Σεπτεμβρίου 24, 19 47.

Τήν 3ην Σεπτεμβρίου και ώ-ραν 8ην η Σελήνη εύρίσκεται εις τήν πλησιέστεραν προς τήν Γην άπόστασιν, τήν δε 18ην τού ίδιου μηνός και ώραν 10ην πρωί-νην εις τήν μεγαλύτεραν τοιαύτην.

ΣΕΙΡΙΟΣ

Ο πολιτισμός δε συντείνει πάντα στην ανθρώπινη ευτυχία. «Ισα-ισα μάλιστα». Ο σύγχρονος άνθρωπος ξεφεύγοντας κατά πολύ — χάρις στον πολιτισμό — από τις συνθήκες της ζωής και τον τρόπο σκέψης του πρωτόγονου προγόνου του, απέκτησε πολύπλοκες απαιτήσεις και η ευτυχία, η γαλήνη γι' αυτόν έπαψε να είναι κάτι το τόσο απλό που πηγάζει απ' την ίδια την ανθρώπινη ψυχή. Για τον πολιτισμένο άνθρωπο η ευτυχία μοιάζει με κάτι σαν το «Μαγεμένο Νησί» του γνωστού παραμυθιού που απομακρύνεται όσο έσο πλησιάζεις. Κι' όμως είναι τόσο απλό να ναι κανείς χαρούμενος και ικανοποιημένος από τη ζωή του. Άρκει να βιάζει, — μα να! — έτσι είναι — σύμφωνα με τις αρχές του Ευαγγελίου και τότε, αλλά απλούστατα, η ζωή κυλάει ήρεμα, γαλήνια.

Ευτυχώς έχουν απομείνει στις γραφικές πλαγιές των βουνών της χερσονήσου μας γωνιές όπου έχει καταφύγει η ευτυχία.

Καθώς κατέβαινα προς το Μπράλο με υποδέχεται μια γρη-ούλα καμιά εξηνταρία χρονών. «Ωρα καλή μοι λέει.

Και σύγχρονα τραβούσαν δυο άτιςσας μουλάρια που σέρνει πίσω της.

— Από δω. Σ' αμή θανέθηκε... Και γρήγορα να μη μάς πάρη η νύχτα.

Και το ταξίδι με το πρωτόγονο για μένα μεταφορικό μέσο άρχισε.

Γιατί να μιλήσω για την διαδρομή; Είναι απ' τις ωραιότερες πούχω κάνει στη ζωή μου. Πέντε ώρες βίεμα να παραλαύω μπρος μου οι ωραιότερες συνθέσεις πρασίνου που δύσκολα

πολύ θα μπορούσε να αποδώσει το πινέλλο και του πιο τεχνίτη ζωγράφου.

Το πράσινο οργιάζει. Οι λευκές και τὰ πλατάνια, και οι έλαιες και τὰ πεύκα συναγωνίζονται σε μέγεθος και σε μεγαλότητα. Και κάτω χαμηλά το ρέμα παιζει τις πιο γλυκιές μουσικές συμφωνίες με το νερό του, με τὰ χαλκία του καθώς τ' αναταράζει με όρμη, με τὰ πλατανόφυλλα που γέρνουν, γέρνουν και χάνονται στην ώρινη δάση επιφάνεια.

Ο ήλιος γέρνει στη δύση. Σε λίγο τὰ νυχτοπούλια εμψνούν και το φεγγάρι καθώς έτοιμάζεται να ξεπροβάλει εκεί κάτω πίσω απ' τη γη μάς βρίσκει στη βουνοκορφή, μαγεμένους απ' το θέαμα, αλλά και βιαστικούς. Δεν είναι ώρα για ρεμβασμούς. Γιατί άλλωστε; Νά κάτι που δε μπορεί να εξηγήσει η καλή κυρά-Τασία. Το φενάρι

Θάναι το ίδιο και αόριο βέβαια. Υπάρχουν πρακτικότερα πράγματα να σκέφτεται κανείς. «Πείτε, θα πάρουμε τον κατήφορο τώρα και πρέπει να προσέχουμε τὰ αἶμα».

Το ρέμα έχει μεταβληθῇ σε σπηλιά πόρα. Χρειάζεται να σκύβει κανείς για να μην μπερδεύονται τὰ μαλλιά του στον πλατανικό τρούλλο — τον ωραιότερο πούχω δει — πούχει κλείσει το ρέμα. Μά να κι' η πρωτότυπη σπηλιά τελειώνει. Καιρός για τὴν δασή.

Μας τὴν αναγγέλλουν κάτι κωδωνοκρουσίες που σημαίνουν για τὸν Σαββατοβόρο έσπερινό. Και έπειτα, βελανιδάκια και φωνές σκόρπιες από δω και από εκεί λήματα βιαστικά που αντανακλούν για μιά στιγμή στο πλακόστρωτο και χάνονται ύστερα μέσ' στο

σπίτι του Θεού. τὴν ώρα που έμεις σθάνουμε στη μικρούτσικη πλατεία.

Βριακίμαστε στο Οίνοχωρι.

Εκατοπενήντα ψυχές όλες — όλες, Μακάριοι άνθρωποι. Ευτυχισμένοι. Πῶς αλλοίως να τοὺς πη κανείς. Τη μέρα, είναι σπάνιο να δῆς κάποιον απ' αυτούς. Χάνονται τὰ χαράματα, παίρνοντας το δρόμο για τὰ κτήματα και δε γυρνούν παρά σάν πάρουν να θολώσουν τὰ νερά.

Σήμερα θέρισμα, αόριο σπορά, τὴν ἄλλη τρύγος. Οι ἀγροτικές δουλειές διαδέχονται ἀκατάπαυστα ἡ μιά τὴν ἄλλη. Χρυστάν τόσα στη γῆ που τοὺς τρέφει. Και προσμένουν τόσα απ'

Ούτε σπιθαμὴ δὲν πρέπει να μείνει ἀκαλλιέργητη.

αὐτὴ τὴ γῆ. Ούτε σπιθαμὴ δὲν πρέπει να μείνει ἀκαλλιέργητη. Έτσι καταφέρνουν νάιναι σχεδόν ἀειτάρκει.

Και ἡ ζωὴ περνά. «Όλη μέρα δε βλέπεις στο χωριό παρά παιδιά έτοιμάζονται για τὸν ἀγῶνα που

αόριο θάρχισουν, ἐνῶ οι τελευταίες, λυπημένες γιατί τις ἀφύον, βιάζονται να δώσουν όσο περισσότερο μπορούν για τὸ μεγάλο ταξίδι. Εἶσα παιδάκι 9 χρονῶν να κουβαλά στην πλάτη του βαρέλα νερό διοία σε ὄγκο με τὸν εαυτοῦ του... και ἄλλη φορά, γρη῏οτα ὀδυνοχρονιτισσα να παίρνει ἀδιάρρητη τὴν ἀνηφορία μένα πελώριο ὄγκο ἑὺστα στη ράχη της. Το βράδυ οι γυναικὲς έτοιμάζουν τὸ φαγητό, ἐνῶ οι ἄντρες μαζεμένοι στο καφενείο, πονοί και μπακάλικο και ταβέρνα και ἐμπορικὸ και φαρμακείο μαζί, κάνουν τις συζητήσεις τους για θέματα γύρω από τὴν ἀγροτική τους ζωὴ. Συζητῶν τὰ γεγονότα που ἀκουσαν από κανένα περαστικό. Γιατί πού νὰ βρεθῶν κάθε μέρα ἐφημερίδες; Ο ταχυδρόμος δὲν περνά παρά κάθε τριεμέρες από κεῖ. Τηλέφωνο, τηλεγραφείο δὲν ὑπάρχει. Δὲ τοὺς χρειάζονται ἄλλωστε τὸ κάτω-κάτω. Τί να τὰ κάνουν; Είναι τόσο καλὰ ἔτσι.

Γιατρός; Μά δὲν ἀρρωσταίνουν σχεδόν ποτέ. Το νεκροταφεῖο τους ἔχει... τρία χρόνια να δὴ πελάτη.

Κι' ἔτσι... ζῶν τὴν ἀπὴλ τους εὐτυχισμένη ζωὴ χωρίς τις πολυπλοκές δικές μας ἀπαιτήσεις. Παιδιά, ὀνειρεύονται να μεγαλώσουν. Μεγάλοι, να παντρευθῶν, να βγάλουν ἀπογόνους που θὰ τοὺς βοηθήσουν στην δουλειά. Παντρεμένοι, θὰ καμαρώνουν τὰ παιδιά τους και τὰ ὀνειρεύονται για να ζήσουν να τὰ δούν γονεῖς και αὐτὰ.

Η διασκέδασίς τους. Συγκέντρωσις στο Παπᾶ. Ἀριστοτεῖς τις γιορτές, ἡ τὸν δασκάλου τοῦ Κυρ-Κώστα τοῦ Παπαπαναγιώτου. Συζητῶν για τὰ χτήματα, για πολιτικά, για τὸνα για τῶλο.

Εμῶλημά τους εἶπαμε ἡ δουλειά. Ἡ ζωὴ τους ὅλη συγκεντρωμένη σε δυο λέξεις «Δοὺλεῖς» «Καθῆκεις».

Εἶω απ' αὐτὸ τίποτα δὲν ἄπάρχει. Ἀγάπη μόνον, πολλὰ ἄγνη στην οἰκογένεια, στοὺς συγγαρισμούς, στη πατρίδα. Μεγαλώνουν τὰ παιδιά τους με μιά ἰδέα. Ὅτι ἀνήκουν στη γῆ.

ΧΡ. Μ.

Η ΕΣΤΗΝΗ των Γιατρών

ΔΙΑΤΡΟΦΗ 2ας ΚΑΙ 3ης ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ

Συνηθισμένοι να προσέχουμε ιδιαιτέρως τὴν βρεφική ηλικία, παραμελούμεν συχνά τὴν 2αν και 3ην παιδικὴν ηλικία, ἂν και αἱ ηλικιαὶ αὗται ἔχουν ἀνάγκη ὡς και ἡ πρώτη μεγάλη προσοχῆς και ἰδίας ὅσον ἀφορᾷ τὴν διατροφήν αὐτῶν, πρὸς διατήρησιν καλῆς ὑγείας και ἐξασφάλισιν κανονικῆς ἀναπτύξεως.

Μετά τὴν ἔντονον ἀνάπτυξιν τῶν πρώτων μηνῶν τῆς ζωῆς ἐπακολουθεῖ ἀπὸ τοῦ 2ου μέχρι τοῦ 7ου ἔτους ἐπιβράδυνσις τῆς ἀναπτύξεως, κατόπιν δὲ ἀρχεται προοδευτικὴ ἐπιτάχυνσις μέχρι τῆς ἥβης, ὁπότε ἡ ἀνάπτυξις ὑπερβαίνει εἰς ταχύτητα και αὐτὴν ἀκόμη τῆς πρώτης παιδικῆς ηλικίας. Ἐπομένως τὸ ἀνάστημα, ἡ θερμικὴ ἐπιφάνεια, τὸ βάρος, παρουσιάζουν συνεχῶς διαφοράς ἀναλόγους τῆς ηλικίας τοῦ παιδιοῦ, διὰ τὸν λόγον δὲ τούτων και αἱ τροφικαὶ ἀνάγκαι τοῦ παιδιοῦ δὲν ἀκολουθοῦν κανονικὴν τροχίαν. Διὰ τὴν διατροφήν τῆς 2ας και 3ης παιδικῆς ηλικίας δὲν ὑπάρχουν ἀπόλυτοι νόμοι. Τὰ παιδιά δὲν εἶναι ἀπλὰ μηχανὰ διὰ νὰ δεχθῶν ὀρισμένη ποσότητα ἀνθρώπων, οἱ δὲ κανόνες τῆς διατροφῆς θὰ ἐξαρτηθῶν κυρίως ἐκ τῶν ἀτόμων και τῆς φυσιολογικῆς καταστάσεως αὐτῶν.

Τὸ διαιστολόγιον τῆς παιδικῆς ηλικίας. Τόσον τὸ ζωτικὸν ὅσον και τὸ φυτικὸν βασίλειον μάς παρέχουν ἀφθῶνως τὰς χρησίμους θρεπτικὰς οὐσίας και τὰ ἀπαραίτητα συμπληρωματικὰ στοιχεῖα διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ παιδιοῦ. Πρὸ ὧτων ὅμως θὰ λάβωμεν ὅπ' ὄψιν μας τὴν παιδικὴν ἰκανότητα και

τὴν ἰδιοσυγκρασίαν τοῦ παιδιοῦ, ὅπως ἐπίσης τὴν ἐποχὴ, τὸν τόπον τῆς διαμονῆς κλπ. Τὸ γάλα θὰ χορηγῆται εἰς μικροτέραν ποσότητα καὶ ἀναλόγως τῆς ὁρέξεως και τῆς πεπτικῆς ἰκανότητος τοῦ παιδιοῦ. Ὑπάρχουν παιδιά και ἰδίας μετὰ τὸ 4ον ἔτος που παρουσιάζουν μετὰ τὸ γάλα πεπτικὰς διαταραχάς, ὅπως βάρος στομάχου, ἐμέτους, δυσὼδὴ ἀπόνοια, διάρροια κλπ. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ γάλα και τὰ γαλακτερά θὰ περιορισθῶν ἢ θὰ ἀπαγορευθῶν τελείως. Ἀλλως τε πρέπει νὰ γνωρίζωμεν ὅτι τὸ γάλα μετὰ τὸ 3ον ἔτος δὲν εἶναι ἀπαραίτητον και ὅτι μπορεί νὰ αντικατασταθῇ δι' ἄλλων τροφῶν πλουσιῶν εἰς λευκώμα και πολὺ φθηνότερων τοῦ γαλακτος, διότι ἐνῶ τὸ λευκώμα 1/2 ὀκας γαλακτος στοιχίζει 7 δραχ., τὸ φυτικὸν στοιχίζει 1 δραχ., τὸ δὲ ζωϊκὸν 1-2 δραχ. (αὐγά, τυρί, κρέας κλπ.). Ὅλα τὰ εἶδη τῶν τυρῶν θὰ χορηγηθῶν ἀφόδως στὰ παιδιά μετὰ τὸ φαγητὸν ὡς θρεπτικώτατα. Τὰ αὐγά διὰ τὸ παιδί εἶναι ὅ,τι τὸ γάλα διὰ τὸ βρέφος, διότι περιέχουν δὲ θετικὴν ἀρμονίαν ὅλα τὰ συστατικά που ἔχει ἀνάγκη τὸ παιδί. 1-2 μέχρι 5 ἔτών και ἕως 3 μέχρι 10 ἔτών εἶναι ἀρκετά, διότι ἡ καταχρησις μπορεί ἀντιθέτως νὰ βλάψῃ και ἰδίως τὸ θέρος. Εἶναι ὠφελιμωτάτη ἡ χρῆσις ἐνὸς ὡμοῦ αὐγοῦ χάριν τῶν βιταμινῶν και τῶν ἄλλων ζωογόνων συστατικῶν του, ἔαν ὅμως εἶναι δύσκολον τότε εἰς χορηγήθῶν ὅπως τὰ θελούν τὰ παιδιά δὲν βλάπτουν ποτέ, τούναντιον ὠφελοῦν πάντοτε. Τὰ διάφορα ἐξανθήματα που βγάζουν συχνὰ τὰ παιδιά και ἀποδίδονται συχνὰ εἰς τὰ αὐγά δὲν εἶναι ἀκατέκτα νὰ μάς ἀναγκάσουν νὰ σταματήσωμε τὰ αὐγά, διότι τὰ βγάδουν και χωρὶς τὰ αὐγά, ἀπὸ ἄλλης αἰτίας που δὲ μπορούμε νὰ τις βροῦμε ὅτε ἡμεῖς οἱ γιατροί. Τὸ κρέας μετὰ τὸ 3ον ἔτος θὰ ἀποτελέσῃ κυρίαν τροφήν για τὸ παιδί κατ' ἀρχὰς βραστὸν ἢ ψητὸν και κατόπιν ὅπως τρώγεται και ἀπὸ τοὺς μεγάλους. Ἡ ποσότης δέον νὰ κυμαίνεται ἀπὸ 50 - 75 δράμια ἡμερησίως μετὰ διακοπὴν 1-2 φορές

τὴν ἑβδομάδα. Τὸ ψάρι 1-2 φορές τὴν ἑβδομάδα εἶναι ὠφελιμωτάτον, ἀρκεῖ νὰ εἶναι φρέσκο και εὐπεπτό. Ἀπὸ τοῦ 3ου ἔτους αἱ φυτικαὶ τροφαὶ λαμβάνουν σπουδαίαν θέσιν εἰς τὴν διατροφήν τοῦ παιδιοῦ, ἐξ αὐτῶν δὲ τὸ παιδί λαμβάνει περισσότερον λευκώμα ἀπὸ τὰς ζωϊκὰς τροφάς. Τὸ ψωμί διὰ τὸ Ἑλληνόπαιδιο εἶναι ἐξαιρετος τροφή, διότι περιλαμβάνει τὸ ἀπαραίτητον διὰ τὸν ὀργανισμὸν τοῦ σάκχαρον και λευκώμα. Δὲν πρέπει ὅμως ν' ἀφύον μετὰ τὰ παιδιά ἐλευθέρως εἰς τὴν ψωμοφαγίαν τῶν, διότι ἡ καταχρησις προκαλεῖ ἐντερικὰς ζυμώσεις που προκαλοῦν πολλὰς διαταραχάς, ὅπως ἡ τυμπανία και κοιλία πολλῶν παιδιοῦ. Τὰ ὀσπρια, ξηρά ἢ νωπά, τὰ ζυμαρικά κλπ. ἀποτελοῦν σπουδαίας θρεπτικὰς οὐσίας διὰ τὰ παιδιά. Τὸ σάκχαρον θὰ δοθῇ εἰς τὰ παιδιά ὅπο μορφήν ἀμυλούχων τροφῶν, γλυκισμάτων και ὡμῶν φρούτων, τὰ τελευταῖα μάλιστα ἀποτελοῦν μετὰ τὸ αὐγὸν και τὸ γάλα σπουδαίαν ζωογόνον τροφήν. Τὸ λίπος θὰ χορηγηθῇ διὰ τοῦ βουτύρου, κρέμας, ἐλαίου και λίπους κρέατος, ἀλλ' εἰς ποσότητα ἀνάλογον τῆς ηλικίας, τῆς πεπτικῆς ἰκανότητος τοῦ παιδιοῦ και τῆς ἐποχῆς.

Τὸ κρασί ἐπιτρέπεται εἰς μικρὰν ποσότητα ὅπως και ὁ ζῦθος, μετὰ τὸ τρίτον ἔτος, λόγω τῶν εὐπεπτῶν ἰδιοτήτων τῶν και τῶν βιταμινῶν τῶν. Τέλος τὸ νερὸ θὰ ἐπιτραπῇ εἰς ποσότητα ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τοῦ παιδιοῦ, ἀπανορευομένων τῶν ὑπερβολῶν τῶν παιδιοῦ, που πολλὰς φορές παθαίνουν διάτασιν τοῦ στομάχου ἀπὸ τὴν ὑδρομανίαν τῶν, ὅσον και τῶν γονέων που ἐννοοῦν νὰ στερηθῶν τὸ νερὸ ἀπὸ μιά ἀπομυγχανῇ. Ἀς ἔχουν δὲ ὅπ' ὄψιν τὸν ὅτι περισσώτεροι βλάβει προέρχονται ἀπὸ ἑλλειψὴν ὑδάτος παρά ἀπὸ ὑπερβολικὴν ὑδροποσίαν. Εἰς τὸ ἐπόμενον πῶς θὰ πολυμνηθῶν οἱ ἀνορεξίες και ἰδιοτροπίες τῶν παιδιοῦν και ἡ διατροφή τῆς ἥβης.

Γ. ΜΠΑΜΠΟΥΡΗΣ

• Παιδίατρος

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

ΤΟ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ ΚΙ' Η ΜΙΚΡΗ ΕΡΩΙΑ

Ήταν μιά φορά ένας βασιλιάς κι' είχε ένα παιδί. Σάν μεγάλωσε τὸ παιδί του, τοῦ ἔφτιαξε ἕνα γυάλινο δωμάτιο και τὸ ἔβαλε μέσα μαζί με τὸ δάσκαλό του, γιὰ νὰ μάθῃ γράμματα. Κι' ἀφοῦ ἔμαθε πολλὰ γράμματα, μιά μέρα τοῦ πήγαν κρέας μ' ἕνα κόκκαλο. Τότες τὸ παιδί ἑθαύμασε, γιατί κόκκαλο ἄκουγε και κόκκαλο δὲν εἶχε ἰδῇ κι' ἔπαιζε μ' αὐτό. Κατὰ δυστυχία τσάκισε ἕνα ἀπ' τὰ γυαλιά τοῦ δωματίου, και βλέπει ἔξω οὐρανὸν, βλέπει βουνά, κάμπους, ποτάμια, κι' ἄλλα πολλά. Τότες λέει τοῦ δασκάλου του νὰ τὸ βγάλῃ ἔξω νὰ περπατήσῃ. Ὁ δάσκαλος δὲν κοτοῦσε ἀπὸ τὸ βασιλιά, και λέει τοῦ παιδιοῦ νὰ ρωτήσῃ τὸν πατέρα του. Ρώτησε τὸν πατέρα του και τοῦ ἔδωσε τὴν ἀδεια κι' ἔβγαλε τὸ παιδί ἔξω ἀπ' τὸ γυάλινο δωμάτιο.

Βγαίνοντας ἔξω ἔκαμε τὸ παιδί τὴν ἐπισκεψὴ ὅλων τῶν ἀρχόντων. Μιά μέρα μαζί με τοὺς ἀρχόντες πήγε στὸ κυνήγι και σκότωσαν πολλοὺς λαγούς. Τοῦ παιδιοῦ τοῦ ἄρεσε πολὺ, κι' ἔβγαине κάθε μέρα μοναχὸ του στὸ κυνήγι, χωρὶς σκυλί, χωρὶς κανέναν ἀνθρώπο κοντὰ του. Μιά φορά πήγε μακριὰ και δὲν βρῆκε τίποτα. Μόν' ἔκει ἦταν ἕνας Ὀβρηὸς και τὸν ρωτάει:

— Ξέρεις πουθενὰ νάιναι κυνήγι;

— Ξέρω, τοῦ εἶπε, πάνω σ' αὐτὸ τὸ βουνό.

— Πῶς ν' ἀνέβω; τοῦ λέει.

— Ἐχεις παράδες κι' ἐγὼ σ' ἀνεβάζω.

— Ἐχω, τοῦ λέει.

— Τότες, ἀγόρασε ἕνα βουβαλοτόμαρο, νὰ σὲ βάλω μέσα, νάρθουν τὰ κοράκια νὰ σὲ πάρουν.

— Καλὰ, κι' ἀφοῦ ἀνέβω, πῶς θὰ κατέβω;

— Ὑπάρχει μιά σκάλα και κατεβαίνεις, τοῦ εἶπε.

Τὸν πήραν τὰ κοράκια στὸ βουνό κι' ἔκει ἦταν ἕνας κάμπος ἀπέραντος, και μῆτε κυνήγι βρῆκε, μῆτε τίποτες ἄλλο. Τότες φωνάζει:

— Ὁδρὲ, με γέλασες! ἔδω δὲν εἶναι τίποτες; ποῦθε νὰ κατέβω;

— Ρίξε μου δυὸ πέτρες, κι' ὕστερα σὲ κατεβάζω.

Τὸ παιδί ἔμεινε ἀπάνω στὸ βουνό και ζοῦσε με χόρτα και ρίζες. Ἐκεῖ ποῦ περπατοῦσε, βρῆκε μιά καταπακτὴ σηκώνει τὸ σκέασμα τῆς καταπακτῆς και βλέπει μιά σκάλα και κατεβαίνει αὐτὴ τὴ σκάλα. Κατέβαινε μιά μέρα ὀλάκαιρη κι' ἀκόμα νὰ βρῇ τὸν πάτο.

Τέλος πάντων εἶδε οὐρανὸν και γῆς. Κι' ἀφοῦ τέλειωσε τὴ σκάλα, βρέθηκε σὲ κάτι μεγάλα δωμάτια, κι' ἔτσι τοῦ πήγε ἡ καρδιά στὸν τόπο. Ἐπρεξε ὁ καὶ μένος γιὰ νὰ φάῃ ψωμί. Ἐκεῖ βρῆκε ἕνα γέροντα ἀλυσσοδεμένο, ποῦ τὰ γένεια του φτάνανε ὡς τὰ γόνατα. Λέει τοῦ γέρου:

— Δός μου νὰ φάω!

— Λύσε με, κι' ὕστερα νὰ σοῦ δώσω, τοῦ λέει ὁ γέρος.

— Μὲ τί δύναμι νὰ σὲ λύσω; Ἐγὼ πέθανα τῆς πείνας!

— Ἀνοίξε αὐτὸ τὸ ντουλάπι, τοῦ λέει ὁ γέρος, και πάρε μιά βίτσα που εἶναι μέσα, και χτύπα, και θὰ γίνουν δὸα θέλεις φαγητά.

Παίρνει τὴ βίτσα, τὴ χτυπάει, κι' ἦρθαν τὰ φαγητά. Ἐφαγε, ἔκανε δύναμι, ἔλυσε τὸ γέρο, τὸν συγύρισε, ποῦ εἶχε χρόνια ἀλυσσος κι' ἀνάλλαγος.

Μιά μέρα τὸ παιδί στεναχωρήθηκε, και τοῦ λέει ὁ γέρος:

— Τί ἔχεις, γυιέ μου, και στεναχωριέσαι; Νὰ τὰ κλειδιά και σεργιάνισε τὰ δωμάτια.

Κι' ἐκράτησε τὸ κλειδί ἀπὸ ἕνα δωμάτιο.

Περπάτησε τὸ παιδί ὅλα τὰ δωμάτια και διασκέδασε καλὰ. Καὶ σάν εἶδε ὅλα τὰ δωμάτια, εἶδε κι' ἐκεῖνο τὸ κλεισμένο, και λέει τοῦ γέρου:

— Εὐὺ μ' ἔχεις παιδί σου, δὲ μ' ἀνοίγεις κι' αὐτὸ τὸ δωμάτιο;

— Ἐγὼ θὰ σοῦ ἀνοίξω, τοῦ λέει ὁ γέρος, μόν' κύτταξε γιατί μέσα εἶναι ξωθιὲς και θὰ σὲ φάνε; μὰ ἐγὼ θὰ σ' ὀρμηνέσω τί θὰ κάνης; Μέσα στὸ δωμάτιο εἶναι μιά γούρνα με νερό, κι' αὐτὲς μόλις ἔρθουν, θὰ ξεντουθῶν νὰ μπουῖνε μέσα σάν προφτάσης και τοὺς ἀρπάξῃ τὰ φορέματα, γλυτώνεις, γιατί ὅλη τους τὴ δύναμι τὴν ἔχουν σ' αὐτὰ τὰ φορέματα.

Καὶ τὸ παιδί ἔκανε καθὼς τοῦ εἶπε ὁ γέροντας. Πῆγε λοιπὸν ἡ μεγάλη, φοβήθηκε και δὲν τοῦ ἔκανε τίποτες; πήγε ἡ δεύτερη, φοβήθηκε κι' αὐτὴ και δὲν ἔκανε τίποτες; πήγε τέλος κι' ἡ μικρότερη κι' ἡ ὁμορφότερη, κι' ἀφοῦ ἔκανε μερικά παιχνίδια μέσα στὸ

Καὶ τὸ παιδί ἔκανε καθὼς τοῦ εἶπε ὁ γέροντας. Πῆγε λοιπὸν ἡ μεγάλη, φοβήθηκε και δὲν τοῦ ἔκανε τίποτες; πήγε ἡ δεύτερη, φοβήθηκε κι' αὐτὴ και δὲν ἔκανε τίποτες; πήγε τέλος κι' ἡ μικρότερη κι' ἡ ὁμορφότερη, κι' ἀφοῦ ἔκανε μερικά παιχνίδια μέσα στὸ

Καὶ τὸ παιδί ἔκανε καθὼς τοῦ εἶπε ὁ γέροντας. Πῆγε λοιπὸν ἡ μεγάλη, φοβήθηκε και δὲν τοῦ ἔκανε τίποτες; πήγε ἡ δεύτερη, φοβήθηκε κι' αὐτὴ και δὲν ἔκανε τίποτες; πήγε τέλος κι' ἡ μικρότερη κι' ἡ ὁμορφότερη, κι' ἀφοῦ ἔκανε μερικά παιχνίδια μέσα στὸ

Καὶ τὸ παιδί ἔκανε καθὼς τοῦ εἶπε ὁ γέροντας. Πῆγε λοιπὸν ἡ μεγάλη, φοβήθηκε και δὲν τοῦ ἔκανε τίποτες; πήγε ἡ δεύτερη, φοβήθηκε κι' αὐτὴ και δὲν ἔκανε τίποτες; πήγε τέλος κι' ἡ μικρότερη κι' ἡ ὁμορφότερη, κι' ἀφοῦ ἔκανε μερικά παιχνίδια μέσα στὸ

Καὶ τὸ παιδί ἔκανε καθὼς τοῦ εἶπε ὁ γέροντας. Πῆγε λοιπὸν ἡ μεγάλη, φοβήθηκε και δὲν τοῦ ἔκανε τίποτες; πήγε ἡ δεύτερη, φοβήθηκε κι' αὐτὴ και δὲν ἔκανε τίποτες; πήγε τέλος κι' ἡ μικρότερη κι' ἡ ὁμορφότερη, κι' ἀφοῦ ἔκανε μερικά παιχνίδια μέσα στὸ

Καὶ τὸ παιδί ἔκανε καθὼς τοῦ εἶπε ὁ γέροντας. Πῆγε λοιπὸν ἡ μεγάλη, φοβήθηκε και δὲν τοῦ ἔκανε τίποτες; πήγε ἡ δεύτερη, φοβήθηκε κι' αὐτὴ και δὲν ἔκανε τίποτες; πήγε τέλος κι' ἡ μικρότερη κι' ἡ ὁμορφότερη, κι' ἀφοῦ ἔκανε μερικά παιχνίδια μέσα στὸ

Καὶ τὸ παιδί ἔκανε καθὼς τοῦ εἶπε ὁ γέροντας. Πῆγε λοιπὸν ἡ μεγάλη, φοβήθηκε και δὲν τοῦ ἔκανε τίποτες; πήγε ἡ δεύτερη, φοβήθηκε κι' αὐτὴ και δὲν ἔκανε τίποτες; πήγε τέλος κι' ἡ μικρότερη κι' ἡ ὁμορφότερη, κι' ἀφοῦ ἔκανε μερικά παιχνίδια μέσα στὸ

Καὶ τὸ παιδί ἔκανε καθὼς τοῦ εἶπε ὁ γέροντας. Πῆγε λοιπὸν ἡ μεγάλη, φοβήθηκε και δὲν τοῦ ἔκανε τίποτες; πήγε ἡ δεύτερη, φοβήθηκε κι' αὐτὴ και δὲν ἔκανε τίποτες; πήγε τέλος κι' ἡ μικρότερη κι' ἡ ὁμορφότερη, κι' ἀφοῦ ἔκανε μερικά παιχνίδια μέσα στὸ

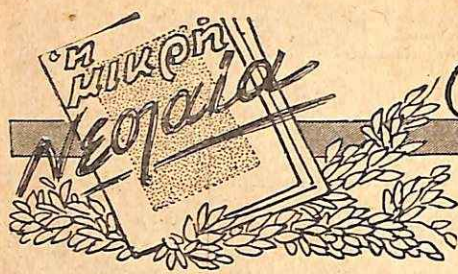
Καὶ τὸ παιδί ἔκανε καθὼς τοῦ εἶπε ὁ γέροντας. Πῆγε λοιπὸν ἡ μεγάλη, φοβήθηκε και δὲν τοῦ ἔκανε τίποτες; πήγε ἡ δεύτερη, φοβήθηκε κι' αὐτὴ και δὲν ἔκανε τίποτες; πήγε τέλος κι' ἡ μικρότερη κι' ἡ ὁμορφότερη, κι' ἀφοῦ ἔκανε μερικά παιχνίδια μέσα στὸ

Καὶ τὸ παιδί ἔκανε καθὼς τοῦ εἶπε ὁ γέροντας. Πῆγε λοιπὸν ἡ μεγάλη, φοβήθηκε και δὲν τοῦ ἔκανε τίποτες; πήγε ἡ δεύτερη, φοβήθηκε κι' αὐτὴ και δὲν ἔκανε τίποτες; πήγε τέλος κι' ἡ μικρότερη κι' ἡ ὁμορφότερη, κι' ἀφοῦ ἔκανε μερικά παιχνίδια μέσα στὸ

Καὶ τὸ παιδί ἔκανε καθὼς τοῦ εἶπε ὁ γέροντας. Πῆγε λοιπὸν ἡ μεγάλη, φοβήθηκε και δὲν τοῦ ἔκανε τίποτες; πήγε ἡ δεύτερη, φοβήθηκε κι' αὐτὴ και δὲν ἔκανε τίποτες; πήγε τέλος κι' ἡ μικρότερη κι' ἡ ὁμορφότερη, κι' ἀφοῦ ἔκανε μερικά παιχνίδια μέσα στὸ

Καὶ τὸ παιδί ἔκανε καθὼς τοῦ εἶπε ὁ γέροντας. Πῆγε λοιπὸν ἡ μεγάλη, φοβήθηκε και δὲν τοῦ ἔκανε τίποτες; πήγε ἡ δεύτερη, φοβήθηκε κι' αὐτὴ και δὲν ἔκανε τίποτες; πήγε τέλος κι' ἡ μικρότερη κι' ἡ ὁμορφότερη, κι' ἀφοῦ ἔκανε μερικά παιχνίδια μέσα στὸ

Καὶ τὸ παιδί ἔκανε καθὼς τοῦ εἶπε ὁ γέροντας. Πῆγε λοιπὸν ἡ μεγάλη, φοβήθηκε και δὲν τοῦ ἔκανε τίποτες; πήγε ἡ δεύτερη, φοβήθηκε κι' αὐτὴ και δὲν ἔκανε τίποτες; πήγε τέλος κι' ἡ μικρότερη κι' ἡ

Ο Κήποι

ΣΚΑΠΑΝΙΣΣΕΣ

Η συναγωνίστρια Σκαπάνισσα Χρυσάκη από την Κρήτη μου γράφει σήμερα, σε μιά έκτετα-μένη επιστολή της, πολλά παρά-πονα, γιατί πάντα γράφω για τους Σκαπάνισσες... «Και όμως, γράφει, καθόλου δεν μένουμε πίσω κι' εμείς, ούτε στις ασκή-σεις, ούτε στα αθλητικά, ούτε στις παρελάσεις, κι' αν έρθετε στο στρατόπεδό μας θα μάς δη-τε να μαγειρεύουμε μόνες μας, να καθαρίζουμε τον καταυλισμό μας, να διορθώνουμε τα κρεβ-βάτια μας, και μαζί παίζουμε, κολυμπάμε και ποτέ δεν έχουν παράπονο οι βαθμοφόροι μας. Έχουμε μάθει ωραία τραγού-δια και όλες μαζί τραγουδάμε τις «μαντινάδες» τις Κρητικές που πολλές φορές τις φτιάνουμε και μόνες μας — μαντινάδες για τον Αρχηγό μας, για τον Κυ-βερνητικό Έπίτροπο, για την Ε.Ο.Ν. — χορεύουμε ακόμα τους ωραίους χορούς του τόπου μας, — τον Πεντοζάλη, τον Πηδηχτό, τη Σούστα. Ξέρουμε ακόμα να κεντάμε, να ράβουμε, να πλέ-κουμε. Έδω στο στρατόπεδο μαθαίνουμε μαγειρική, κηπου-ρική και κάθε τόσο θα μάς δής να πλέκουμε μονάχες τα ρούχα μας... Να γιατί λέω πως κάτι πρέπει να γράψης και για μάς.»

Αυτά μου γράφει η συναγω-νίστρια Χρυσάκη, μ'α μου φαίνε-ται πως δεν έχει δίκηο, γιατί εγώ όταν γράφω για τους συν-αγωνιστές γράφω για όλους, και για τα κορίτσια και για τα αγό-ρια. Και ξέρω πολύ καλά πως ο Αρχηγός και ο Κυβερνητικός Έπίτροπος γνωρίζουν την προ-κοπή τους και αγαπούν το ίδιο τις Σκαπάνισσες και τους Σκα-πάνεις.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

Το ποιηματάκι μας.

Η πεταλουδίτσα

Τί φτερώνει μέσ' στ' αγέρι;
"Αχ! Τί λάμπει μέσ' στο φώς;
"Ηλιος ν'αναι; Ν'αν' άστέρι
για παράξενος άνθος;

★

Άπο τ'όνα λουλουδάκι
στ' άλλο φεύγει και πετ'ά
και τινάζει στ' άγερ'άκι
τά φτερά τ'ά χνουδωτά.

★

Τι χρυσό πεταλουδάκι!
Τι βουλλίτσες πορφυρές!
Νά τ'ό πρόφθαινα λιγάκι
μέσα κεί στις φυλλωσιές!

★

Θά τ'ό πιάσουν δυό χεράκια
μέσ' στην τριανταφυλλιά
μ'ά σκαλ'ωσαν στ' άγκαθάκια
κι' αίμα στάξαν μιά σταλιά.

Γ. Δ.

Ο Σκαπάνειος Βασίλειος Άθ. Άλεξιά-δης, Μελίσσια—Κοζάνης.

Διασκευή από τ'άγγλικά
(Συνέχεια)

4. —"Οοοχι, είπε η Πούφ και καμώ-θηκε την αδιάφορη. Ξεκουράζομαι. Και συλλογίζομαι. Και τραγουδώ.
—Μά δεν σ'άκούω να τραγου-δάς!
—Μά τραγουδώ από μέσα μου.
—Δός μου τώρα ένα πόδι.
"Η Πούφ άπλωσε το πόδι της κι' ο Κουνελής τράβηξε... και τράβη-ξε... και τράβηξε...
—"Ωωω! φώναξε η Πούφ. Με πονάς!
—Τό ξέρεις πως έχεις κολλήσει στα γερά; είπε ο Κουνελής.
—Αυτά όλα τ'απαθίνει κανείς, είπε η Χιονάτη θυμωμένη, όταν δεν υπάρχει κυρία είσοδος αρκετά φα-ρδιά.
—Αυτά όλα τ'απαθίνει κανείς, είπε ο Κουνελής με αούστηρη φωνή, όταν τρώη πάρα πολύ. Τό σκέ-φτηκα την ώρα εκείνη, μ'ά δε θέλη-σα να π'ω τίποτα, από ευγένεια, πως κάποιος έτρωγε πάρα πολύ... Κι' ή-

ξερα, είπε ο Κουνελής, πως ο κά-ποιος αυτός δεν ήμουν εγώ. Καλά, καλά, θ'ά πάω να φωνάξω τόν Πετρή.
"Ο Πετρή κατοικούσε στην άλλη άκρα του δάσους κι' όταν ήρθε με τόν Κουνελή κι' είδε τ'ό μπροστινό μέρος της Χιονάτης, είπε: "Ανόητη άρκουδίτσα! Μά τ'ό ειπε με τόση αγάπη που όλοι πάλι άρχισαν να ελπίζουν.
—"Αν δεν μπορέσουμε να σ'ε τρα-βήξουμε έξω, είπε ο Πετρή, μπο-ρούμε όμως να σ'ε σπρώξουμε μέσα..
"Ο Κουνελής ξέφυγε τις φαβορίτες του πολύ κατσουφιασμένος.
—Τί λές, Πετρή, είπε. "Αν σπρώ-ξουμε τη Χιονάτη μέσα, θ'ά πάη μέ-σα. Κι' αν πάη μέσα, εγώ βέβαια θ'άμαι πολύ ευτυχής, μ'ά η Χιονάτη θ'άναι μέσα. Και θ'ά μάς π'έση στε-

νόχωρα... Κι' έπειτα δ'ε συλλογ'ά-σαι πως άλλος μπορεί και ζή μέσα στη γή, μ'ά άλλος...
—"Αχ, φοβάμαι πως δ'ε θ'ά ξανα-βγώ ποτέ από δ'ω, μουρμούρισε η Χιονάτη.
—Τότε, ένα μονάχα μ'ας μένει,

Των Σκαπάνειων

Ξεφυγάει ή κουτί

"Ο Άλκης ρωτάει τη μαμά του:
"Από πού είναι ο μπαμπάς;
—"Από την Καβάλλα.
—Εσύ;
—"Από τ'ά Χανιά.
—Κι' εγώ;
—"Από τ'ά Γιάννενα.
—Για κ'ύτταξε τ'όεις άνθρωποι από διάφορα μέρη να ανταμωθούμε σ' ένα σπίτι!

"Ο άδελφός του Τάκη.—Βλέπεις, Τά-κη, ένα παράδοξο; Ένώ έχει ξημερώ-σει, ο ήλιος δεν φαίνεται. (Γιατί ήταν συννεφιά).
"Ο Τάκης.—Τι κουτ'ός πού είσαι! Δεν ξέρεις ότι τώρα τ'όν χειμ'ώνα ο ήλιος βγαίνει... άφου ξημερώση;

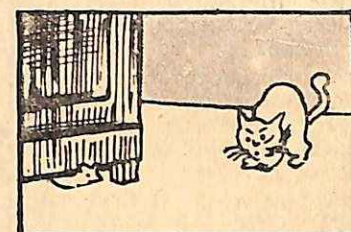
Μιά νύκτα οί ψύλλοι δάγκαναν ά-γρια τ'ό μικρό Νίκο.
"Εκείνος τότε σηκώθηκε, έσβησε τ'ό φ'ώς και είπε:
—"Ετσι, κακοί, δεν θ'ά βλέπετε τώρα!...

είπε ο Πετρή. "Ο άναγκασθ'όμε να περιμένουμε ν' άδυνατίση πάλι.
—Πόσον καιρ'ό θ'ά κάνω ν' άδυ-νατίσω; ρώτησε η Χιονάτη με τρόμο.
—Μά... καμμιά βδομάδα τ'ό πο-λύ πολύ...
—Μά δεν μπορ'ό να μείνω έδ'ω μ'ά βδομάδα!
—Και βέβαια μπορείς, ανόητη άρκουδίτσα. Νά σ'ε θγάλωμε έξω είναι τ'ό δύσκολο.
—Θά σο'ό διαβάξουμε! είπε ο Κουνελής χαρούμενος.
—Μ'ά βδομάδα... αναστέναξε η Πούφ, πολύ στενοχωρημένη... Μ'ά δ'λόκληρη βδομάδα... Και π'ώς θ'ά κάνουμε για τ'ό φαί;
—Για τ'ό φαί; Μά δεν είπαμε πως δ'ε θ'ά τρώς για ν' άδυνατίσης;
—Δεν είπαμε άκριβ'ώς αυτό... μουρμούρισε η Χιονάτη.

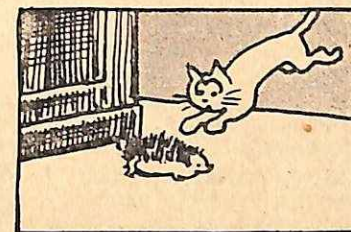

—Πολύ φοβάμαι, θ'ά περάσης δί-χως φαί, είπε ο Πετρή. Μ'ά θ'ά σο'ό διαβάξουμε...
—Τότε, θέλετε να μ'ό διαβάσετε ένα β'θλίο π'ό να δ'ίνη κουράγιο στις δυστυχισμένες άρκουδες που βρίσκονται σε μεγάλη στενοχωρία;

Κακή έκγίμης

Μαζεμένη, θυμωμένη μ'ά γατίτσα περιμένει σ'ε ποντίκι να χυμήση, να τ' άρπάξη, να τ'ό σκίση.

Νά τ'ό ποντίκι! Βγαίνει! Κι' ή γατίτσα τ'ό προφταίνει με μ'ουστάκια άγριμένα και νυχάκια άκονισμένα.

Τί μεγάλη αστισμάρα! Τί φοδ'έρα! Τί τρομάρα! "Αχ, δεν ήταν ποντίκ'άκι, ή'ανε σκαντζοχοιράκι

Κάτ' από τ'ή ντουλαπίτσα δ'ες, κρυμμένη τ'ή γατίτσα, π'ό κ'ύτταζε μ' έπορία τ'ό σ'η-ριου τ'ήν π'ορεία.

Γ. Δ.

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Τὴν ἴδια θεραπεία

“Ενας τσιγκούνης πήγε μιὰ φορά νὰ συμβουλευθῇ ἕνα γιατρό.

Στὴν αἴθουσα τῆς ἀναμονῆς διάβασε σὲ μιὰ πινακίδα, ὅτι ἡ πρώτη ἐπίσκεψις στοιχίζει 100 δραχμές καὶ οἱ ἄλλες 50.

Σκέφθηκε τότε νὰ ἐπωφεληθῇ. Ὅταν ἦλθε ἡ σειρά του, μῆπκε μέσα καὶ λέει στὸ γιατρό:

— Νὰ γιατρέ μου ξαναῖλθα!

— Πῶς; Ξαναῖλθατε; ῥωτᾷ ἐκπληκτὸς ὁ γιατρός. Νομίζω πῶς πρώτη φορά σὰς βλέπω...

— Μπά! τί λέτε γιατρέ! Δὲν θυμάστε ποὺ ἦλθα τὴν περασμένη ἐβδομάδα καὶ μ' ἐξετάσατε;

— Δὲν θυμάμαι... μὰ δὲν πειράζει.

Πῶς αἰσθάνεσθε τώρα;

— Πολὺ ἄσχημα γιατρέ μου.

— Για νὰ ἰδῶ.

Ἀφοῦ τὸν ἐξέτασε μὲ προσοχὴ ὁ γιατρός, ποὺ εἶχε καταλάβει τὴν πονηρίαν του, τοῦ λέει:

Θαυμάσια! Νὰ ἐξακολουθήσετε τὴν θεραπεία ποὺ σὰς εἶπα τὴν περασμένη ἐβδομάδα. Χαίρετε κύριε! Ἡ ἐπίσκεψί σας σήμερα στοιχίζει μόνο 50 δραχμές, ὅπως θὰ ξέρετε.

Δὲν θὰ τὸ ξανάβλεπε...

“Ὁ μπαμπᾶς. — Πάλι χωρὶς ἐπανωφόρι. Τοτό; Δὲ σοὺ εἶπα νὰ μὴ τὸ ξαναδῶ στὴν κρεμάστρα;

“Ὁ Τοτός. — “Εννοια σας, μπαμπᾶ, θὰ τὸ κρύψω ἀμέσως στὴ ντουλάπα.

Παράλειψις!

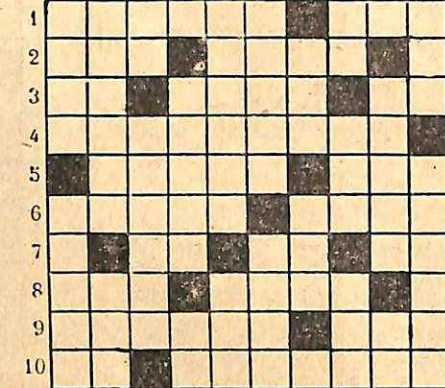
Ἡ μικρὴ Φιφὴ διαβάζει μὲ τὴ μαμά της στὴν ἐφημερίδα ὅτι ὁ τάδε μέγας μουσικὸς πέθανε 75 ἐτῶν. Καὶ ῥωτᾷ:

— Γιατί, μαμά, δὲν γράφει καὶ πόσων ἐτῶν γεννήθηκε;

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΜΑΣ

Ὁριζοντίως:

- 1) Θεὸς τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων — Κάποιος.
- 2) Δηλητήριο — Μαθητικὸν ὄργανον καὶ πρωτεύουσα Βαλτικοῦ κράτους.
- 3) Ὁ ὑπάρχων — Λίμνη τῆς Ἀφρικής — Ἀριθμητικόν.
- 4) Ἡρὼς τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821.
- 5) Ποτὸν — Φωνῆν τοῦ ἐλληνικοῦ ἀλφαβήτου.
- 6) Λουλούδι — Καυγᾶς (ἀρχ.).
- 7) Προτρεπτικόν — Κραυγὴ τῆς κόττας — Ἀρθρον (πληθ.).
- 8) Ποταμὸς τῆς Γερμανίας — Ἱερὸν ὄρος τῆς Γραφῆς.
- 9) Νέον — Τρέχει (ἀρχ. ἐπὶ ὑγρῶν).
- 10) Ἀρθρον (πληθ.). — Ποταμὸς ὁ ὁποῖος ἔδωσε τὸ ὄνομά του εἰς ἱστορικὴν μάχην τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 21.

Καθ' ὅτι:

- 1) Τὰ 100 χρόνια — Περιφῆμη εἶναι γιὰ τὰ ποῦρά της.
- 2) Ἑλληνικὸν πέλαγος — Πάντοτε (ἀρχ.).
- 3) Ὁ ὁποῖος — Μουσικὸν ὄργανον.
- 4) Νῆσος τοῦ Αἰγαίου — Αἰγυπτιακὴ θεότης τοῦ ἡλίου.
- 5) Αὐτὸς ποὺ φαίνεται (ἀρχ.). — Νότα.
- 6) Ἑθνικὸς εὐεργέτης — Κράτος τῆς Ἀσίας.
- 7) Διότι (ἀρχ.). — Ὑποθετικόν.
- 8) Ἀρθρον (πληθ.). — Ἀπαραίτητος εἰς τὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ τῶν ζώων καὶ τῶν φυτῶν — Συμπερασματικόν (ἀρχ.).
- 9) Ἀριθμητικόν.
- 10) Σημεῖον ἀριθμητικῆς πράξεως — Ἡ ἔλλειψις σίτου, γενικῶς ἡ πείνα.

Τρίγωνον

- ***** = Μυρωδιά.
**** = Πρωτ. κράτους.
*** = Ἀψητη.
** = Ἀπαγορευτικόν.
* = Φωνῆν.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.
Ε. Ν. ΜΟΣΧΟΣ

Ποικίλη ἀκροστιχίς

Τὸ πρῶτον γράμμα τῆς 1ης λέξεως, τὸ δεύτερον τῆς 2ας, τὸ τρίτον τῆς 3ης κ.ο.κ. ἀποτελοῦν ποταμὸν τῆς Γαλλίας.

- 1) Πρωτεύουσα κράτους τῆς Ν. Εὐρώπης.
- 2) Νῆσος τοῦ Ἀν. Αἰγαίου.
- 3) Ἐνα ἀπὸ τὰ κυριώτερα προϊόντα τῆς Ἑλλάδος (δημ.).
- 4) Κόβει.
- 5) Πόλις τῆς Γερμανίας καὶ ἀρωματώδες ὑγρὸν.
- 6) Ἐνας ἀπὸ τοὺς τιτάνες.
- 7) Προστατεύει τὰ σύνορα τοῦ κράτους.

Τ. Ν. ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΣ

Στοιχειόγραφος

Στὸ ὄνομα ἑνὸς νησιοῦ προσθέτεις ἕνα γράμμα καὶ ἕνα ψάρι νόστιμο προβάλλει ἐν τῷ ᾄμα.

Χ. ΣΩΣΩΝΙΔΗΣ

Αἶνιγμα

Εἶμαι πόλις τῆς Ἑλλάδος καὶ παιδιὸν φίλος μεγάλος. — Τί εἶναι;

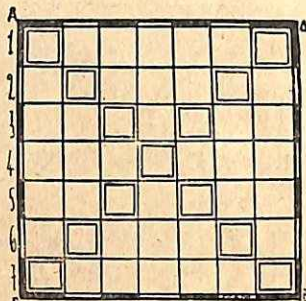
Α. Κ. ΤΣΑΦΥΛΑΣ

Κρυπτογραφικόν

- 1234567 = Πλουσία χώρα.
72341 = Ὅχι νύχτα.
21451 = Γυν. ὄνομα.
6345 = Φωτίζει.
743251 = Ἡσυχία.
6452151 = Ρωσικὴ χώρα.
2142141 = Εἶδος πέτρας.
64321 = Γλύκισμα.

Ι. ΜΑΡΚΟΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Δικτυωτὸν

Ὁριζοντίως:

- 1) Πόλις τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας.
- 2) Ἐπίθετον αὐτοκράτορος τοῦ Βυζαντίου, ἐξ οὗ ἔλαβε τὴν ὀνομασίαν τῆς ἡ σχετικῆς δυναστείας.
- 3) Κράτος τῆς Ἀσίας, ἰσχυρὸν πολεμικῶς.
- 4) Γυναικεῖον ὄνομα (μία ἀπὸ τὰς μούσας).
- 5) Κάτοικοι ἐνδόξου Εὐρωπαϊκοῦ κράτους.
- 6) Νῆσος τῆς Μεσογείου.
- 7) Ὅσμη (δημ.).

Διαγωνίως:

- Α — Β: Κράτος τῆς ΝΔ. Εὐρώπης.
Γ — Δ: Πόλις τῆς Ἰταλίας.

Χ. ΣΩΣΩΝΙΔΗΣ

Ἀναποδιές

Νὰ εἰσαι εἰς τὴν “Ἀρτα καὶ νὰ μὴν ἔχῃς ἄρτον.

Νὰ εἰσαι στὴν Καβάλλα καὶ νὰ πηγαίνῃς πεζός.

Νὰ εἰσαι Ἰσπανός καὶ νὰ ἔχῃς γενειάδα.

Νὰ εἰσαι Ρωμαῖος καὶ νὰ εἰσαι ἀσθενής.

ΓΙΑΝ. Ι. ΜΑΡΑΓΚΟΥΔΑΚΙΣ

Συλλαβόγραφος

Δυὸ φθόγγους μουσικοῦς μ' ἕνα γράμμα ἔνωσα καὶ “Ἑλληνα πρωταθλητὴ γνωστὸ σοῦ ἐφάνερωσα.

Τ. Ν. ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΣ

Μαγικὴ εἰκὼν

χωρὶς εἰκόνα

— Πάμε Λιλή, νὰ φάμε;

— Τί θὰ μάς δώσῃς νὰ φάμε;

— Αὐτὸ ποὺ σὰς εἶπα.

Χ. ΚΩΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Γιατί λέμε:

- Τρίγκαλα (Τρί-καλά) καὶ ὄχι Δίκαλα (Δί-καλά);
- Γαλαξίδιον (Γάλα-ξίδιον) καὶ ὄχι Γαλαμέλιον (Γάλα-μέλιον);
- Αἰξλεμπέν (Αἰξ-λεμπέν) καὶ ὄχι Πρόβατο-λεμπέν (Πρόβατο-λεμπέν);
- Σικελία (Σικε-λεία) καὶ ὄχι Σικεραχὴλ (Σικε-ραχὴλ);
- Καναδάς (Κανᾶ-δᾶς) καὶ ὄχι Βηθλεεμλαμπάς (Βηθλεεμ-λαμπάς);
- Πρόβατον (πρό-βατον) καὶ ὄχι Διάβατον (διά-βατον);
- Ρουμανία (Ρου-μανία) καὶ ὄχι Ρουθυμός (Ρου-θυμός);
- Σερβία (Σερ-βία) καὶ ὄχι Σερελευθερία (Σερ-ελευθερία);
- Ἀλουμίνιον (ἀλου-μίνιον) καὶ ὄχι Ἐδωμίνιον (Ἐδῶ-μίνιον);

Τὰ περίεργα τῶν ἀριθμῶν

Πολλά, πάρα πολλά περίεργα παρατηρεῖ κανεὶς στὶς ἀριθμητικὰς πράξεις. Γενικὰ μὲ τοὺς ἀριθμοὺς βλέπουμε ἀποτελέσματα ποὺ ἐκπλήττουν πολλὰς φορές. Μιά πράξι, ἕνα τέχνησμά μὲ τοὺς ἀριθμοὺς μᾶς παρουσιάζει πράγματα περίεργα καὶ ἀξιοπρόσεχτα.

Ἔτσι ἂν πολλαπλασιάσωμεν τὸν ἀριθμ. 47.619.043 μὲ τὸν ἀριθμὸν 70 καὶ εἰς τὸ γινόμενον προσθέσωμεν τὸν ἀριθμὸν 323 τί νομίζετε ὅτι θὰ προκύψῃ; Θὰ παρουσιασθοῦν στὴ σειρά δέκα τριάκια, δηλ.:

47.619.043

70

3.333.333.010

323

3.333.333.333

Ἄν τὸν ἀριθμὸν 138.888.798.000 διαιρέσωμεν διὰ τοῦ 125 καὶ εἰς τὸ πηλίκον προσθέσωμεν τὸν ἀριθμὸν 727 θὰ προκύψουν δέκα (10) μονάδες, δηλ.:

138.888.798.000 | 125

0138 1.111.110.384

0138 727

0138 1.111.111.111

0137

0129

00480

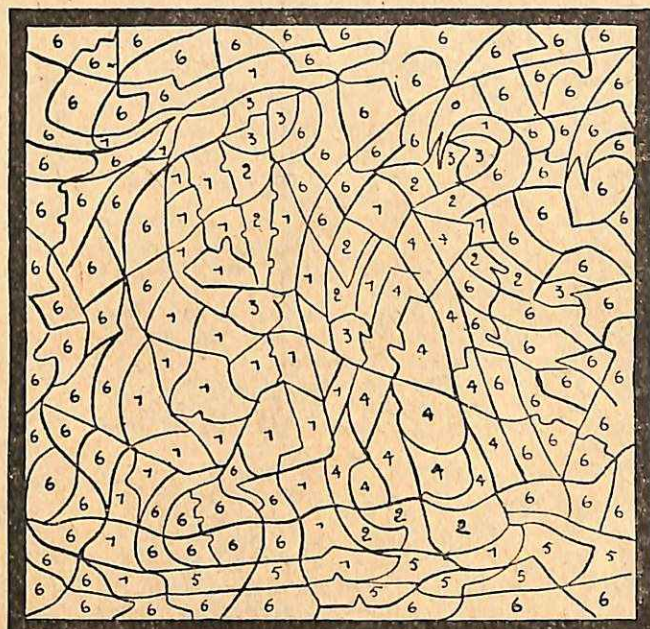
1050

0500

000

Κ ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

Στερεώσατε ἕνα διαφανὲς χαρτὶ ἐπάνω στὸ σχέδιο καὶ ὀδηγοῦμενοι ἀπὸ τοὺς ἀριθμοὺς χρωματίσατε τὰ μέρη τῆς εἰκόνης ὡς ἐξῆς:

“Ὁ ποὺ ὑπάρχει:

1 μὲ μαῦρο, 2 μὲ κόκκινο βαθύ, 3 μὲ κόκκινο ἀνοιχτό, 4 μὲ κίτρινο, 5 μὲ μπλὲ σκούρο, 6 μὲ πράσινο.

Τὰ μέρη τῆς εἰκόνης ποὺ ἔχουν 0, θὰ μείνουν λευκά.

Λεξιγριφος

“Ἐν ἄρθρῳ κ' ἕνα μέλος ἐνώθηκαν τὰ δυὸ καὶ ποιητὴ στὸ τέλος ἐκάμαν ἑξακουστό.

Λογοπαικτικὸς

Στοιχειόγραφος

Μέγας ὑπῆρξα ποιητής, ἐκ τῶν ἀρχαιοτάτων, κ' εἰς ξένην γλῶσσαν ἔγραψα

σωρεῖαν ποιημάτων. Καὶ τώρα, ἕνα γράμμα μου ἂν πάρῃς, τί θὰ γίνῃ; Θαῦμα! δὲν θὰ μεταβληθῶ, ὁ ἴδιος θὰ μείνω.

Στοιχειστοινογράφος

Τῆς ἐνδόξου μας Ἑλλάδος εἶμαι ὄρος φημισμένο, μα χωρὶς κορφή ἂν μ' ἀφήνῃς

καὶ μὲ τόνο ξεπεσμένο, τῆς Ἀσίας ποταμὸ θὰ μὲ κάμῃς στὸ λεπτό.

Μεταγραμματισμός

Βγάξω Α καὶ βάξω Ο καὶ ἀπὸ τοῦ Αἰγαίου νῆσο ἄλλη στὸν Σαρωνικὸ μονομιᾶς θὰ σχηματίσω.

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Ἦταν μεπκρῆς

— Μοῦ φαίνεται περίεργο πῶς ἔχεις τόσο κόκκινη μύτη. Σ' τί ὀφείλεται ἀράγε αὐτό;

— Ἀγαπητέ μου, ἡ ζωὴ μοῦ εἶχε δώσει τόσα σκληρὰ χτυπήματα...

— Καλὰ, καὶ ὅλα στὴ μύτη;

Τὸν ἐφώτισε!

“Ὁ ταξιδιώτης στὸν μικρὸ ὑπηρετὴ τοῦ ξενοδοχείου:

— Τρέξε, σὲ παρακαλῶ, νὰ ἰδῇς ἂν ξέχασα τίποτα στὸ δωμάτιό μου, γιατί τὸ τραῖνο φεύγει σὲ πέντε λεπτά.

“Ὁ ὑπηρετὴς γυρίζοντας μὲ ἀδείανὰ τὰ χέρια:

— Μάλιστα, κύριε, ξεχάσατε μιὰ βαλίτσα.

Ἡ κυριολεξία

— Νίκο, πῶς θὰ τὸ βγάλῃ ἡ ἀδελφή σου τὸ παιδί ποὺ θὰ βαφτίσῃ;

— Πῶς θὰ τὸ βγάλῃ; Ἀπ' τὴν πόρτα!!

Χαρτὶ περιτυλίξεως...

“Ὁ Κωστάκης γράφει, γράφει:

— Τόσο πολλὰ σὰς ἔβαλε νὰ γράψετε ὁ δάσκαλος; τὸν ρωτᾷ ὁ πατέρας του.

— Ὅχι μπαμπᾶ, ἀποκρίνεται ὁ μικρὸς ἔξυπνος, ἀλλὰ ὁ ἀντικρινὸς παππάς μου εἶπε νὰ τοῦ πάω γραμμένο χαρτὶ, γιὰ νὰ μοῦ δώσῃ σταφίδες. Κι' ἐπειδὴ δὲν εἶχα ἀρκετό...

Ὁ Σατανᾶς...

“Ὁ ἄτακτος Κωστάκης στέκεται πίσω ἀπὸ τὴν πολυθρόνα τῆς γιαγιάς του καὶ τὴν ἐνοχλεῖ μὲ διάφορα ἄστεια.

Ἡ γιαγιά χάνει τὴν ὑπομονή της καὶ τοῦ λέει:

— Ὑπάγε ὀπίσω μου Σατανᾶ.

Κι' ὁ Κωστάκης:

— Πίσω σοῦ εἶμαι γιαγιά!

ΚΟΜΟΤΙΝΗ.— Έν μέσω τῆς γενικῆς ἐορταστικῆς μορφῆς, τὴν ὁποῖαν παρουσίασε τὸ Πανελλήνιον κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς ἱστορικῆς ἐπετείου τῆς ἑθνοσωτηρίου ἡμέρας τῆς 4ης Αὐγούστου, ἐν μέσω τοῦ γενικοῦ ἐνθουσιασμοῦ, ποῦ ἐκυρίαρχον εἰς καθὲν τὸ Ἑλληνικόν, αἱ Φαλαγγεὶς τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιστῶν, τῶν Σκαπανέων καὶ Σκαπανιστῶν τῆς Θράκης, με δύνανται ψυχικὴν ἀνέκφραστον καὶ με ὠλοκληρωμένην τὴν πίστιν πρὸς τὰς ἰδέας καὶ τὰ ἰδανικά τῆς ζωῆς τῶν, κατῆλθον παρατεταγμέναι διὰ νὰ ἐκφράσωσι καὶ αὐτοὶ ἐξωστὰ καὶ κατὰ τὴν ὁλὴν τὸν Ἑλληνισμόν τὴν ἡμέραν αὐτὴν τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς ἑλληνικῆς τῶν ψυχῆς ἀπὸ τὸν σκοτεινὸν κλοιὸν τῆς κακῆς καθυπόθεσης καὶ νὰ ἐκφράσωσιν τὴν ἀνείπωτὴν εὐγνωμοσύνην τὰν πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν καὶ Σωτῆρα τῆς Ἑλλάδος Ἰωάννην Μεταξά, τοῦ ὁποῦ τοῦ δυνάμει μόνον εἶχε τὴν δύναμιν νὰ ἡλεκτρίσῃ καὶ νὰ συναρπάξῃ πρὸς πάν Ἑθνικὸν σκίρτημα τὰς Ἑλληνικὰς ψυχὰς.

Ἡ Ἑθνικὴ Νεολαία τῆς Θράκης, διὰ τῆς γενικῆς συμμετοχῆς τῆς εἰς τὸν ἔθνικόν πανηγυρισμὸν τῆς 4ης Αὐγούστου ἐβείξε διὰ μίαν ἀκόμη φοράν ὅτι ἀισθάνεται καὶ πιστεύει εἰς αὐτὴν καὶ εἰς τὸν Δημιουργὸν τῆς Νέας Ἑλλάδος καὶ ὅτι εἶναι πάντα πρόθυμη νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ὁμολογίαν ἀποστολῆς, τὴν ὁποῖαν τῆς ἐκλήροδοτήσαν ἡ Μεγάλη Ἑλλάς καὶ ὁ Ἀρχηγός.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ.— Ὁ Βασιλειῶδης Δημήτριος, μέλος τῆς Ε.Ο.Ν., Ὑποδιοικήτης τοῦ Ναυτικοῦ Τμήματος τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων Θεσσαλονικῆς, ἀνεῖρε καὶ παρέδωκεν εἰς τὴν Ἀστυνομικὴν Ἀρχὴν πορτοφόλιον περιέχον χρονομίσματα καὶ ἄλλας ἀξίας συνολικοῦ ποσοῦ 196.000 δραχμῶν. Ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς Α. Θ. δι' ἡμερησίας διαταγῆς τὸν ἐξήρπε τὴν καλὴν πράξιν τοῦ χρηστοῦ βαθμοφόρου τῆς Ε.Ο.Ν.

ΔΡΑΜΑ.— Ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς Ε.Ο.Ν. Δράμας, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ὑποδιοικήσεως Δράμας καὶ τῶν ἐπιτελῶν τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως καὶ Ὑποδιοικήσεως, μετέβη εἰς τοὺς Σχηματισμοὺς τῆς 281ης Φαλαγγος Ὑποδιοικήσεως Δράμας καὶ ἐπεθεώρησε τὰ τμήματα.

Κατ' ἀρχὴν ἐπεθεώρησε τοὺς Σχηματισμοὺς Καλὸν Ἀγρὸν, Φωτολίθους, Σιταγρῶν, Ἀμπελακίων καὶ Μαυροτόπου, ἀκολούθως δὲ τοὺς Σχηματισμοὺς Προσωπῆς, ἔδραν τῆς 246 Φαλαγγος.

Ἐγένετο ἐπίσης αἱ τακτικαὶ συγκεντρώσεις Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων τῶν Σχηματισμῶν τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως καὶ Ὑποδιοικήσεως, μετέβη εἰς τὸν Διάγγελμα τοῦ Ἀρχηγοῦ πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν, ἐπὶ τῇ ἐπετείᾳ τῆς 4ης Αὐγούστου.

ΙΩΑΝΝΙΝΑ.— Αἱ Φαλαγγίτισσαι τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Θηλέων Ἰωαννίνων, αἱ ἐστρατοπεδεύμεναι εἰς Δουρούτην, κατέθεσαν στέφανον εἰς τὴν ἀναμνηστικὴν στήλην τῶν πεσόντων Ἡρώων τοῦ 13 καὶ εἰς εἰδικὴν τελετὴν ποῦ διωργάνωσαν αἱ ἱδία. Ἀκολούθως ἀπέστειλαν τὸν κάτωθι χαίρετισμὸν πρὸς ὅλα τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. ἐς ὅλους τοὺς ἑστέρας.

Δεχόμενοι τὸν θερμὸν χαίρετισμὸν μας ἀπὸ τὴν ἱστορικὴν Μοῆν Δουρούτης, ποῦ εἶναι ἀγκατεστημένον τὸ Στρατόπεδόν μας. Συναγωνιστάι καὶ ἡμεῖς θερμὸν σὲ κοινὸν ἀγὼνα δὲ Μεγάλου Κυβερνήτης γιὰ τὴν προκοπὴν τῆς χώρας. Ἡμεῖς πολεμικοὶς ἡμεῖς ἔχουσι μέσα μας τὴν φλόγα καὶ τὸν πατριωτικὸν ποῦ μέγα κληρονόμησαν οἱ ἄνδρες καὶ τιμητοὶ πρόγονοί μας.

νοί μας, ἐμπνευσμένες κ' ἀπὸ τὴν αὐταπάρεσιν καὶ τὸν πατριωτικὸν τὸν ἐνδόξων Ἡρώων τοῦ 12-13 ποῦ τάφηκαν γιὰ τὸν ἐξωστὸν μᾶς στὴν Ἡπειρωτικὴν κορφὴν κ' ἀπ' ἐξω ἀπὸ τὴν Δουρούτη, ὅταν με τὸν Βελισσαρίου τὸν τιμημένον Ἀρχηγὸν τραθοῦσαν γιὰ τὰ Γιάννενα, Συναγωνιστάι καὶ Σας σὰς ἀντιπροσώπευσαν ὅλους ο' ἕνα καθήκον ἀποδόσεως φόρου τιμῆς κ' εὐγνωμοσύνης πρὸς τοὺς θαμμένους Ἡρώας τοῦ 13 κοντὰ στὸ Στρατόπεδόν μας, ὅπου καὶ Στήλην Ἀναμνηστικὴν.

Ἐμπρὸς μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. τῆς Ἑλλάδος, ὡς ἀγωνιστοὶ μετὰ ἀπόγονοι μίας τέτοιας γενεᾶς καὶ αἱ ταχθεῖς φρουροὶ πιστοὶ τῶν ἱερῶν υποθηκῶν τῶν Προγόνων ὡς δειχθῶμεν συνεχιστὰι τῶν μεγάλων ἐκείνων ἰδεῶν, ἂν θέλωμε μὴ μέρη μὲν δικαίᾳ περηφάνειᾳ νὰ ποῦμε στὸ Μεγάλον Ἀρχηγόν, ἰδοὺ Ἑλλάδα ἀναγεννημένη ἀπὸ μᾶς.

— Πρὸς μὴνός ἤρξαμε μαθητικά μουσικῆς παρὰ τῆς καθήγητριάς τοῦ βιολιῦ Ὀλγας Μέντζου εἰς τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. Θηλέων Βησσαρίας.

ΛΑΜΙΑ.— Ζωηροτάτη ὑπῆρξεν ἡ κίνησις τῆς IV Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Θηλέων Φθιωτοδοφικίδος κατὰ ὅλον τὸν μῆνα Αὐγούστου. Εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνὸς ἡ Περιφερειακὴ Διοικητρία συνοδευομένη ὑπὸ τοῦ κ. Γενικοῦ Ἐπόπτου ἐπεθεώρησε τοὺς σχηματισμοὺς Λοκρίδος.

— Αἱ Φαλαγγίτισσαι καὶ Σκαπανίσσαι τῆς Λαμίας, Μάλου καὶ Ἀταλάντης συνοδευόμεναι ὑπὸ τῆς Περιφερειακῆς Διοικήτριας καὶ τῶν Βαθμοφόρων τῶν ἐξέδραν εἰς Ἀσπρονέρι Καμμέναν Βούρλαν εἰς τὸ ὅποιον τοὺς δόθηκε ἡ εὐκαιρία νὰ περάσωσιν μίαν ἀξέχαστη ἡμέραν ψυχγαγωγίας στὸ ὑπαίθριον, κάτω ἀπ' τὰ πεύκα.

— Εἰς τὴν ἔδραν τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως διενεργήθη ἔρανος ὑπὸ Φαλαγγιστῶν ὑπὲρ τῆς Βασιλικῆς Ἀεροπορίας συνελθὼν δὲ τὸ ποσὸν τῶν 4.400 δρχ.

— Ὁ ἔρανος συνεχίζεται καὶ εἰς τοὺς ἐκτὸς ἔδρας σχηματισμοὺς.

— Ἦρχισαν λειτουργοῦν τὸ Στρατόπεδον τῆς IV Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θηλέων Φθιωτοδοφικίδος εἰς τὸ μαγευτικὸν τοπίον Ράχη-Καρπενησίου. Ἐστρατοπεδεύσαν 40 Φαλαγγίτισσαι καὶ Σκαπανίσσαι αἱ ὁποῖαι ὑπὸ τὴν ἐπιθεσίᾳ τῆς Διοικήτριας ζοῦν εὐτυχισμέναι.

ΠΑΤΡΑΙ.— Οἱ λοχίται τῆς Ὑποδιοικήσεως Πατρῶν Λεβιδιώτης Ἀνδρέας καὶ Κωστήρης Χρήστος, Νομαρχιακοὶ ὑπάλληλοι, παρουσιάσθησαν εἰς τὸν Περιφερειακὸν Διοικητὴν Ἀχαΐας ἐνεχείρισαν εἰς αὐτὸν ἀνὰ δρ. 100 ἑκάστος, ὡς προσφοράν τῶν ὑπὲρ ἀντικαταστάσεως τῆς δολοφονηθείσης «Ἑλλάς» ἡ ὑπὲρ οὐδὲν ἄλλοι ἔθελον ὁρίσει δ' Ἀρχηγός. Ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς συνεχάρη ἀμφοτέρους διὰ τὴν πατριωτικὴν τὴν ταύτην ἐκδήλωσιν.

Ἐπίσης αἱ Φαλαγγίτισσαι τοῦ Τάγματος Διακοπτοῦ προσέφεραν ἑξ ἑράνων διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν δραχ. 200, ὡς καὶ ἀπέστειλαν εἰς τὸν κ. Νομάρχην ὡς Γεν. Ἐπόπτην Ε.Ο.Ν. Ἀχαΐας, καὶ οἱ Φαλαγγίται Λοισικῶν συνεκέντρωσαν ἑξ ἑράνων δρ. 200 ὡς ἀπέστειλαν εἰς τὸν κ. Νομάρχην.

ΝΑΥΠΑΛΙΟΝ.— Ὁ κ. Γενικὸς Ἐπόπτης τῆς Ε.Ο.Ν. τοῦ Νομοῦ κας Νομάρχης κ. Λεμπέσης μετὰ τὸν Περιφερειακὸν Διοικητὴν κ. Σωτὴ Μουτούση Γεν. Γραμματέως τῆς Νομαρχίας ἐπεσκέψθησαν τὴν Κυριακὴν τὸ Στρατόπεδον Καραθώκης εἰς ὃ ἐκπαιδεύονται 80 Βαθμοφόροι τῆς Ε.Ο.Ν. ἐξ ὧν τῶν Ὑποδιοικήσεως Ναυπλίας, Ἀργούς καὶ Κορινθίας, ἵνα ἐπιθεωρήσωσιν τοὺς καὶ ἐλέγξουν τὴν συντελούμενην ἐργασίαν ἐν τῷ στρατοπέδῳ, παραμεινάντες κατὰ τὴν ἡμέραν. Ἡ τάξις τοῦ Στρατοπέδου, ἡ πειθαρχία τῶν Βαθμοφόρων, ἡ κατὰ προκαθορισμένον πρόγραμμα εἰς τοὺς ἄλλους σχηματισμοὺς τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως, τοὺς τοπικοὺς τῶν κολλυμβητικῶν ἀγῶνας. Τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀγῶνων τούτων κατὰ περιφέρειαν ἔχουν ὡς ἀκολούθως:

χία τῶν Βαθμοφόρων, ἡ κατὰ προκαθορισμένον πρόγραμμα εἰς τοὺς ἄλλους σχηματισμοὺς τῆς Περ. Διοικήσεως Ἀρρένων Ρεθύμνης καὶ ἡ προεορταστικὴ κίνησις ὑπῆρξεν ἱκανοποιητικὴ. Ἰδιαίτερον τὸν ὅσον εἶχεν ἡ ἐορτὴ εἰς τὸ Στρατόπεδον α'1. Μεταξᾶς, εἰς Ἀσφαλτοῦς ὅπου συνέρρευσαν καὶ πολλοὶ χωρικοὶ διὰ νὰ συνεορτάσων μετὰ τῶν Φαλαγγιτῶν.

— Εἰς τὸ Στρατόπεδον τῆς Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων ἐγένετο αἱ ἐξετάσεις τῶν ἐκπαιδευθέντων εἰς τὴν Α' περιόδον ἐκπαιδεύσεως αὐτοῦ. Εἰδικὴ ἐξεταστικὴ ἐπιτροπὴ ἀποτελούμενη ἐκ τοῦ ἀναπληρωτοῦ τοῦ Περ. Διοικητοῦ Α' Ἐπιτελοῦς τῆς Περ. Διοικήσεως καὶ τῶν Διευθυντῶν τοῦ 11, 111, V γραφείων ἐξήτασαν τοὺς ἐκπαιδευθέντας ὑποψηφίους Βαθμοφόρους καὶ διεπιστάσαν τὴν ἱκανοποιητικὴν ἀπόδοσιν τῆς ἐν τῷ Στρατοπέδῳ ἐκπαιδεύσεως.

— Τὴν 15ην Αὐγούστου πολεμικὴν ἑορτὴν τοῦ 44ου Συντάγματος Πεζικοῦ, τὸ ἐπιτελεῖον τῆς Περ. Διοικήσεως Ἀρρένων μετέβη εἰς τὸ τελεσθῆν μνημόσυον ὑπὲρ τῶν πεσόντων, ἐνῶ τμήμα τῆς Α' 255 Φαλαγγος μετὰ τοῦ Στρατοῦ ἀπέδιδεν τιμὰς.

— Ἐνώπιον τετραμελοῦς ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἐκ τῆς Περιφερειακῆς, τῆς Στρατοπεδάρχου, τῆς Αἰς Ἐπιτελοῦς καὶ Διτρίας 11 καὶ V Γραφεῖων ἐγένετο αἱ ἐξετάσεις τῶν συναγωνιστῶν τῆς Βας ἀποστολῆς τοῦ στρατοπέδου τῆς Ε.Ο.Ν. Θηλέων Ρεθύμνης. — Τὴν ἰδίαν μέρα 40 Φαλαγγίτισσαι ἐκ Βάμου Χανίων αἱ ὁποῖαι εἶχον ἐκδράμει εἰς Ρέθυμνον ἐπισκέψθησαν τὸ Στρατόπεδον «Ἰωάννης Μεταξᾶς». Ἐκεῖ παρέμειναν ἀρκετὴ ὥρα καὶ ἀφοῦ τοὺς προσεφῆθη γεῦμα καὶ διεσκέδασαν μετὰ τὰ μέλη τοῦ Στρατοπέδου ἀνεχώρησαν ἀφοῦ προσηυμένως ἐξέφρασαν τὴν εὐχαριστίαν τῶν διὰ τὴν γνῶμιν καὶ φιλοξενίαν τῶν μετὰ τὰς συναγωνιστῶν τῶν τῆς Ρεθύμνης.

— Εἰς τὴν 23 Αὐγούστου ἐγένετο ἡ ὁρκωμοσία τῆς Τετραρχίας Νέας Κίου, ὑπὸ τοῦ κ. Γεν. Ἐπόπτου Ε.Ο.Ν. κ. Λεμπέση καὶ τῶν Περφ. Διοικητῶν Ἀρρένων καὶ Θηλέων. Μετὰ τὴν ὁρκωμοσίαν ἐπηκολούθησεν ἐπιθεώρησις τῶν Σχηματισμῶν τῆς Ε.Ο.Ν., ἡ ὅσην ὑπῆρξεν ἱκανοποιητικὴ. Εἰς τοὺς Φαλαγγίτας καὶ εἰς τὸν παρεμεινόμενον πλῆθος ὠμίλησεν ὁ κ. Γενικὸς Ἐπόπτης διὰ τὸ συντελούμενον ἔργον ὑπὲρ τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τὰ ἀγαθὰ τῆς μεταβολῆς τῆς 4ης Αὐγούστου, διακοπόμενος ἀπὸ τὰς ζητωκραυγὰς τοῦ πλῆθους ὑπὲρ τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ τῆς Ε.Ο.Ν.

— Ὡσαύτως τὴν 26 Αὐγούστου ἑορτήν τοῦ Ἀγ. Ἀδριανοῦ τῆς Περφ. Διοικήτριας Θηλέων κ. Λεμπέση καὶ ὁ Περφ. Διοικητὴς Ἀρρένων κ. Μουτούσης ἐπεσκέψθησαν τὸν Σχηματισμὸν Ἀγ. Ἀδριανοῦ καὶ ἐπεθεώρησαν τοὺτον μετ' ὃ ἐνώπιον τοῦ παρακολουθούοντος ἐνθουσιώδους πλῆθους ὠμίλησεν ὁ Περφ. Διοικητὴς διὰ τὸ ἔργον τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ αὐτῆς Ἰωάννου Μεταξᾶ διακοπόμενος ἀπὸ ζητωκραυγὰς. Αἱ ἐπιθεωρήσεις τῶν ἄνω Σχηματισμῶν διεπιστάσαν τὴν πρόδοσιν τῆς ὁργανώσεως καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν μετ' οὗ περιβάλλει ταύτην ὁ Λαός.

ΧΑΝΙΑ.— Καθ' ἄσσαν τὴν Περφ. Διοικησὶν συνεχίζονται κανονικῶς αἱ συγκεντρώσεις τῆς Τετάρτης.

— Ἦρχισαν αἱ προπονήσεις εἰς τὴν σκοποδολίαν διὰ τοὺς προκηρυχθέντας σκοπευτικούς ἀγῶνας ὑπὸ συναγωνιστῶν ἐφεδρῶν ἀξιοματικῶν. Τρίτῃ τῇ ἐβδομάδῳ γίνονται προπονήσεις ἀθλητισμοῦ στίβου διὰ τὸν προκηρυχθέντα Δεύτερον Ἀθλητικὸν Διαγωνισμόν τῆς 15ης Σεπτεμβρίου.

— Ἡ ὁμαδάρχης Χρῆστος Χατζημιχάλης εἰς κολλυμβητικὰς προπονήσεις ἔσωσεν ἓξ πνιγμοὺς Φαλαγγιτῶν, σπεύσας μετὰ θάρρους καὶ ἐτοιμότητος νὰ παρῶσιν εἰς αὐτὴν τὰς βοηθείας τῆς.

ΡΕΘΥΜΝΟΝ.— Ἡ ἐορτὴ τῆς 4ης Αὐγούστου ἐορτάσθη πανηγυρικῶς ὅχι μόνον ὑπὸ τῆς Ε.Ο.Ν. Ρεθύμνης ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν ἐπαρχιακῶν σχηματισμῶν. Ὡς καὶ Α' 256 Φαλαγγεῖ συνετέλεσεν εἰς τὸν ἐπιθεωρητικόν ἐορτασμόν τῆς 4ης Αὐγούστου εἰς τὴν κομῶν Σπῆλη, διὰ παρελάσεων, ἀποδόσεως τιμῶν κλπ. Τὸ ἐσπέρας συμμετέχον εἰς τὴν ὁπὸ τῆς τοπικῆς ἐπιτροπῆς ὁργανώθησαν ἑορτήν.

διὰ διαφόρων ἀπαγγελιών καὶ τοπικῶν χορῶν. Ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους σχηματισμοὺς τῆς Περ. Διοικήσεως Ἀρρένων Ρεθύμνης καὶ ἡ προεορταστικὴ κίνησις ὑπῆρξεν ἱκανοποιητικὴ. Ἰδιαίτερον τὸν ὅσον εἶχεν ἡ ἐορτὴ εἰς τὸ Στρατόπεδον α'1. Μεταξᾶς, εἰς Ἀσφαλτοῦς ὅπου συνέρρευσαν καὶ πολλοὶ χωρικοὶ διὰ νὰ συνεορτάσων μετὰ τῶν Φαλαγγιτῶν.

— Εἰς τὸ Στρατόπεδον τῆς Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων ἐγένετο αἱ ἐξετάσεις τῶν ἐκπαιδευθέντων εἰς τὴν Α' περιόδον ἐκπαιδεύσεως αὐτοῦ. Εἰδικὴ ἐξεταστικὴ ἐπιτροπὴ ἀποτελούμενη ἐκ τοῦ ἀναπληρωτοῦ τοῦ Περ. Διοικητοῦ Α' Ἐπιτελοῦς τῆς Περ. Διοικήσεως καὶ τῶν Διευθυντῶν τοῦ 11, 111, V γραφείων ἐξήτασαν τοὺς ἐκπαιδευθέντας ὑποψηφίους Βαθμοφόρους καὶ διεπιστάσαν τὴν ἱκανοποιητικὴν ἀπόδοσιν τῆς ἐν τῷ Στρατοπέδῳ ἐκπαιδεύσεως.

— Τὴν 15ην Αὐγούστου πολεμικὴν ἑορτὴν τοῦ 44ου Συντάγματος Πεζικοῦ, τὸ ἐπιτελεῖον τῆς Περ. Διοικήσεως Ἀρρένων μετέβη εἰς τὸ τελεσθῆν μνημόσυον ὑπὲρ τῶν πεσόντων, ἐνῶ τμήμα τῆς Α' 255 Φαλαγγος μετὰ τοῦ Στρατοῦ ἀπέδιδεν τιμὰς.

— Ἐνώπιον τετραμελοῦς ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἐκ τῆς Περιφερειακῆς, τῆς Στρατοπεδάρχου, τῆς Αἰς Ἐπιτελοῦς καὶ Διτρίας 11 καὶ V Γραφεῖων ἐγένετο αἱ ἐξετάσεις τῶν συναγωνιστῶν τῆς Βας ἀποστολῆς τοῦ στρατοπέδου τῆς Ε.Ο.Ν. Θηλέων Ρεθύμνης.

— Τὴν ἰδίαν μέρα 40 Φαλαγγίτισσαι ἐκ Βάμου Χανίων αἱ ὁποῖαι εἶχον ἐκδράμει εἰς Ρέθυμνον ἐπισκέψθησαν τὸ Στρατόπεδον «Ἰωάννης Μεταξᾶς». Ἐκεῖ παρέμειναν ἀρκετὴ ὥρα καὶ ἀφοῦ τοὺς προσεφῆθη γεῦμα καὶ διεσκέδασαν μετὰ τὰ μέλη τοῦ Στρατοπέδου ἀνεχώρησαν ἀφοῦ προσηυμένως ἐξέφρασαν τὴν εὐχαριστίαν τῶν διὰ τὴν γνῶμιν καὶ φιλοξενίαν τῶν μετὰ τὰς συναγωνιστῶν τῶν τῆς Ρεθύμνης.

— Εἰς τὴν 23 Αὐγούστου ἐγένετο ἡ ὁρκωμοσία τῆς Τετραρχίας Νέας Κίου, ὑπὸ τοῦ κ. Γεν. Ἐπόπτου Ε.Ο.Ν. κ. Λεμπέση καὶ τῶν Περφ. Διοικητῶν Ἀρρένων καὶ Θηλέων. Μετὰ τὴν ὁρκωμοσίαν ἐπηκολούθησεν ἐπιθεώρησις τῶν Σχηματισμῶν τῆς Ε.Ο.Ν., ἡ ὅσην ὑπῆρξεν ἱκανοποιητικὴ. Εἰς τοὺς Φαλαγγίτας καὶ εἰς τὸν παρεμεινόμενον πλῆθος ὠμίλησεν ὁ κ. Γενικὸς Ἐπόπτης διὰ τὸ συντελούμενον ἔργον ὑπὲρ τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τὰ ἀγαθὰ τῆς μεταβολῆς τῆς 4ης Αὐγούστου, διακοπόμενος ἀπὸ τὰς ζητωκραυγὰς τοῦ πλῆθους ὑπὲρ τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ τῆς Ε.Ο.Ν.

— Ὡσαύτως τὴν 26 Αὐγούστου ἑορτήν τοῦ Ἀγ. Ἀδριανοῦ τῆς Περφ. Διοικήτριας Θηλέων κ. Λεμπέση καὶ ὁ Περφ. Διοικητὴς Ἀρρένων κ. Μουτούσης ἐπεσκέψθησαν τὸν Σχηματισμὸν Ἀγ. Ἀδριανοῦ καὶ ἐπεθεώρησαν τοὺτον μετ' ὃ ἐνώπιον τοῦ παρακολουθούοντος ἐνθουσιώδους πλῆθους ὠμίλησεν ὁ Περφ. Διοικητὴς διὰ τὸ ἔργον τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ αὐτῆς Ἰωάννου Μεταξᾶ διακοπόμενος ἀπὸ ζητωκραυγὰς. Αἱ ἐπιθεωρήσεις τῶν ἄνω Σχηματισμῶν διεπιστάσαν τὴν πρόδοσιν τῆς ὁργανώσεως καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν μετ' οὗ περιβάλλει ταύτην ὁ Λαός.

— Ἦρχισαν αἱ κατασκηνώτρια ἀνεχώρησαν κατευχαριστήμεναι διὰ τὴν ὥραν καὶ ἀξέχαστη συναγωνιστικὴν ζωὴν ποῦ πέρασαν τῆς

20 ἡμέρας στὸ Στρατόπεδο. Ἡ ἀναχώρησις τῶν ἐγένετο μετὰ ζητωκραυγὰς ὑπὲρ τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ τῆς Ε.Ο.Ν.

ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ (Κρήτης).— Ἐλαβὼν χώραν συγκεντρώσεις εἰς ἀπαντας τοὺς Σχηματισμοὺς τῆς Περιφέρειας καὶ ἀνεπτύχθη καταλλήλως ὑπὸ Βαθμοφόρων τὸν Διάγγελμα τοῦ Ἀρχηγοῦ πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν κατὰ τὴν 4ην Αὐγούστου.

— Ὅλα τὰ τμήματα τῆς Περ. Διοικήσεως προσέφεραν διὰ τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ εὐδρόμου μας «Ἑλλάς».

ΧΑΛΚΙΣ.— Χάρης εἰς τὴν συμβολὴν τῆς Ε.Ο.Ν. Εὐθείας ὁ ἐορτασμός τῆς τετάρτης ἐπετείου τῆς ἑθνοσωτηρίου Μεταβολῆς τῆς 4ης Αὐγούστου καθ' ὅλην τὴν Εὐβοίαν ὑπῆρξεν λαμπρὸς.

Ὁ πανηγυρισμὸς ἐνταῦθα ἤρχισεν πολὺ πρὸ τῆς 4ης Αὐγούστου διὰ διαφόρων ἐορτῶν, πανηγυρικῶν συγκεντρώσεων τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν. κατὰ τὰς ὁποίας ἀνεπτύχθησαν διάφορα δέματα ἀπὸ Βαθμοφόρους τῆς ὁργανώσεως.

Τὴν παραμονὴν τῆς 4ης Αὐγούστου ἐγένετο τελετὴ στέψεως τοῦ Μνημείου Πεσόντων ὑπὸ τῶν Περ. Διοικήσεων Ἀρρένων καὶ Θηλέων. Τμήματα Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων καθὼς καὶ δύναμις Φαλαγγιστῶν καὶ Σκαπανιστῶν εἶχον παραταχθῆ εἰς τὸν πρὸ τοῦ Μνημείου χώρον καθὼς καὶ ἡ Φιλαρμονικὴ τῆς ὁργανώσεως, ἡτις ἀπέδιδε τιμὰς.

Ἐκ τῶν ἐπισημῶν προσήλθον ὁ Γενικὸς Ἐπόπτης Ε.Ο.Ν. Νομάρχης Τοράκης, ὁ κ. Δήμαρχος, ὁ κ. Φρουραρχος, καὶ αἱ λοιπαὶ ἀρχαὶ τῆς πόλεως καὶ πλῆθος κόσμου καθὼς καὶ οἱ Περιφερειακοὶ Διοικηταὶ Ἀρρένων κ. Γ. Χαϊνάς καὶ Θηλέων Δις Κυριακούλη. Ἡ Φιλαρμονικὴ τῆς ὁργανώσεως ἀνέκρουσε τὸν Ἑθνικὸν ὕμνον καὶ τοὺς ὕμνους 4ης Αὐγούστου καὶ τῆς Ε.Ο.Ν.

Τὴν πρωΐαν τῆς 4ης Αὐγούστου τμήματα Ε.Ο.Ν. περὶτῶν τὴν πόλιν καὶ ἐβάλον διάφορα πατριωτικὰ ἄσματα καθὼς καὶ ἡ Φιλαρμονικὴ, ἡτις ἐπαίαντιζεν ἐνθουσιῶδη ἐμπαθρία.

Εἰς τὴν τελεσθεῖσαν δοξολογίαν προσήλθον ἄσσαι αἱ ἀρχαί.

